

Castrenianumin
toimitteita

42

**VIROLAIS – SUOMALAINEN
KIELITIETEEN SANASTO**

**Mati Erelt
Tiiu Erelt**

Helsinki
1992

Castrenianumin
toimitteita

42

VIROLAIS – SUOMALAINEN KIELITIETEEN SANASTO

**Mati Erelt
Tiiu Erelt**

Helsinki
1992

Castrenianumin toimitteita 42

Julkaisijat: Helsingin yliopiston suomalais-ugrilainen laitos
Suomalais-ugrilainen Seura

Sarjan vastaava toimittaja: Seppo Suhonen

ISBN 951-45-6331-X
ISSN 0355-0141

Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 1992

SAATTEEKSI

Virolais-suomalainen kielitieteen sanasto on tarkoitettu yliopiston viron kielen opiskelijoille ja vironkielisen kielitieteellisen kirjallisuuden suomalaiselle lukijalle. Lisäksi se voi olla avuksi virolaisille viron termien suomentamisessa. Sanasto sisältää perussanastoa kielitieteen eri alueilta (fonetiikka, fonologia, morfologia, sananmuodostus, lauseoppi, leksikologia, semantiikka, kielenhuolto, onomastiikka, tyylioppi, murteentutkimus, tekstilingvistiikka, typologia jne.).

Sanasto esittelee pääasiallisesti sellaisia käsitteitä ja niitä vastaavia termejä, jotka yleisimmin esiintyvät virolaisessa kielitieteellisessä kirjallisuudessa. Se on toisin sanoen virokeskeinen. Koska kyseessä on ensimmäinen verrattain laaja virolainen kielitieteellinen sanasto, vironkielisen termistön täsmentäminen on ollut tarpeellista. Virolaisten termien suomalaiset vastineet on koottu suomenkielisestä kielitieteellisestä kirjallisuudesta. Jonkin verran on myös sellaisia käsitteitä, joita Suomessa ei käytetä ja joita suomenkielisen vastineen puuttuessa on pitänyt selittää useilla sanoilla (esim. aspektverb - sekä totaali- että partiaaliobjektin salliva verbi). Vastineiden tyhjentävää luetteloa ei tavoitella, sillä päämääränä on viron termien ymmärrettävyys. Koska sekä viron- että suomenkielistä kielitieteellistä kirjallisuutta on käyty läpi hyvin laajalti, sanaston tekijät eivät ole pitäneet tarkoituksenmukaisena esittää luetteloa kaikista käytetyistä teoksista.

Kiitämme lämpimästi virolaisia kielitieteilijöitä Helmi Neetaria, Arvo Eekiä ja Tiit Hennostea sekä suomalaisia kielitieteilijöitä professori Auli Hakulista, tohtori Maija-Liisa Länsimäkeä ja tohtori Matti Puntilaa kaikesta avusta ja monista hyvistä neuvoista, joita olemme sanakirjaa laatiessa saaneet. Erityisesti kiitämme Castrenianumin toimitteita -sarjan vastaavaa toimittajaa professori Seppo Suhosta.

Helsingissä marraskuussa 1992

Tiiu Erelt, Mati Erelt

SAATEKS

Eesti-soome keeleteadussõnastik on mõeldud ülikooli eesti keele õppijatele ja eestikeelse lingvistikakirjanduse soome lugejale. Peale selle võib sõnastik olla abiks eestlastele eesti terminite soome keelde tõlkimisel. Sõnaraamat sisaldab põhisõnavara eri keeleteadusaladelt (foneetika, fonoloogia, morfoloogia, sõnamoodustus, süntaks, leksikoloogia, semantika, keelekorraldus, onomastika, stilistika, murdeuurimine, tekstilingvistika, keeletüpoloogia jne).

Sõnastik esitab peamiselt selliseid mõisteid ja neile vastavaid termineid, mis üldisemalt esinevad eesti keeleteaduslikus kirjanduses. Teiste sõnadega - see on eestikeskne. Kuna tegemist on esimese sedavõrd ulatusliku eesti lingvistikasõnastikuga, on tulnud eestikeelset terminivara mõnel määral korrastada. Eesti terminite soome vasted on võetud soomekeelsest lingvistikakirjandusest. Vähesel määral on selliseid mõisteid, mida Soomes ei kasutata ja mida soome vaste puudumise tõttu on tulnud pikemalt seletada (nt aspektverb - sekä totaali- että partiaaliobjektin salliva verbi). Vastete ammendavat loetlemist ei taotleta, sest eesmärk on eesti terminite arusaadavaks tegemine. Et nii eesti- kui ka soomekeelset lingvistikakirjandust on kasutatud väga ulatuslikult, siis ei ole sõnastiku autorid pidanud otstarbekaks esitada kõigi kasutatud teoste loetelu.

Täname väga eesti keeleteadlasi Helmi Neetarit, Arvo Eeki ja Tiit Hennostet ning soome keeleteadlasi prof Auli Hakulist, dr Maija-Liisa Länsimäke ja dr Matti Puntilat kõige abi ja paljude heade nõuannete eest, mida oleme sõnaraamatut koostades saanud. Eriti täname Castrenianumin toimitteita - sarja vastutavat toimetajat professor Seppo Suhost.

Helsingis novembris 1992

Tiiu Erelt, Mati Erelt

SANASTON MUODOSTA

Koska kyseessä on oppisanasto, käsillä oleva sanakirja on laadittu käyttäjää varten kätevimmissä muodossa - viron termien yksinkertaisessa aakkosjärjestyksessä.

Jos viron kielessä on yhtä käsitettä merkitsemässä useita termejä - **synonyymejä**, on yksi niistä valittu päähakusanaksi, jonka alla sanartikkeli on esitetty. Synonyymien välissä on pilkku. Toinen termi tai toiset termit ovat vielä viitteinä omilla aakkospaikoillaan. Koska opiskelijat etsivät sanakirjasta ennen kaikkea viron omaperäisiä termejä, ovat yleensä juuri nämä ensimmäisellä sijalla, jopa siinä tapauksessa, että omaperäisen termin käyttö on ollut vähäistä. Esimerkiksi:

tarind, konstruktsioon - rakenne, konstruktio
 konstruktsioon = tarind
 sooviv kõneviis, optatiiv - optatiivi
 optatiiv = sooviv kõneviis

Yhtä käsitettä merkitsevien **suomen synonyymien** välissä on näin ikään pilkku. Esimerkiksi:

terministandard - termistandardi, sanastostandardi

Jos **yksi termi merkitsee virossa tai suomessa kahta tai useampaa käsitettä**, nämä eri merkitykset on erotettu toisistaan puolipisteellä ja numeroilla 1., 2. jne. Esimerkiksi:

olevik (1. praegusaeg; 2. preesens) - 1. nykyaika; 2. preesens
 lause - 1. lause; 2. virke
 neutrum = 1. kesksugu; 2. kesksost sõna

Hakasulkeisiin on pantu viron tai suomen termin valinnainen osa. Esimerkiksi:

ilmaütlev [kääne], abessiiv - abessiivi
 määrus[kõrval]lause, adverbiaal[kõrval]lause - adverbiaalilause

momentaan[verb] - momentaani[verbi]

Kaarisulkeissa ovat täydennykset ja käsitteiden selvitykset, joita tosin on esitetty suhteellisen harvoin. Esimerkiksi:

metafoorne (nt metafoorne tähendus, väljend) - metaforinen (esim. metaforinen merkitys, ilmaus)

nuks-vorm - *nuks*-muoto (konditionaaln synteettinen preteriti, esim. *mänginuks*)

nõrk liitumine (foneetikas) - hõllä liittymä (fonetiikassa)

Viron kielitieteellisessä kirjallisuudessa käytössä olevien, mutta ei-toivottujen termien jäljessä on **nuoli** osoittamassa suositeltavaa termiä. Sitä on kuitenkin käytetty vain niissä harvoissa tapauksissa, joissa laajalle levinnyt termi johtaa harhaan. Esimerkiksi:

arvutuslingvistika -> arvutilingvistika

olemislause -> olemasolulause

SÕNASTIKU VORMIST

Arvestades seda, et tegemist on õppesõnastikuga, on sõnastik kasutaja jaoks kõige käepärasemas vormis - eesti terminite **lihttähestikulises järjestuses**.

Kui ühte mõistet tähistab eesti keeles kaks või enam terminit - **sünonüümi**, siis on üks neist valitud põhiliseks, mille juures on esitatud sõnartikkel. Sünonüümide vahel on koma. Teine termin (või teised terminid) on oma tähestikukohas viite vormis. Et õppurid otsivad sõnastikust eelkõige eesti omatermineid, siis on üldjuhul esikohal just need ning võõrterminid asuvad teisel kohal, isegi juhul, kui omatermini kasutus on olnud vähene. Näiteks:

tarind, konstruktsioon - rakenne, konstruktio

konstruktsioon = tarind

sooviv kõneviis, optatiiv - optatiivi

optatiiv = sooviv kõneviis

Ühte mõistet tähistavate **soome sünonüümide** vahel on samuti koma.

Näiteks:

terministandard - termistandardi, sanastostandardi

Kui üks termin tähistab eesti või soome keeles kahte või enamat mõistet, siis on need eri tähendused lahutatud üksteisest semikooloniga ja numbritega 1.,2.,... Näiteks:

olevik (1. praegusaeg; 2. preesens) - 1. nykyaika; 2. preesens

lause - 1. lause; 2. virke

neutrum = 1. kesksugu; 2. kesksooist sõna

Nurksulgudesse on pandud eesti või soome termini osa, mis võib ka ära jääda. Näiteks:

ilmaütlev [kääne], abessiiv - abessiivi

määrus[kõrval]lause, adverbiaal[kõrval]lause - adverbiaalilause

momentaan[verb] - momentaani[verbi]

Ümarsulgudes on täiendused ja mõisteselgitused, mida on antud küll suhteliselt harva. Näiteks:

metafoorne (nt metafoorne tähendus, väljend) - metaforinen (esim. metaforinen merkitys, ilmaus)

nuks-vorm - nuks-muoto (konditionaaln synteettinen preteriti, esim. mänginuks)

nõrk liitumine (foneetikas) - höllä liittymä (fonetiikassa)

Eesti keeleteaduslikus kirjanduses käibivate, aga ebasoovitavate terminite juurest juhib nool soovitava termini juurde. Seda on siiski kasutatud vähestel juhtudel, kui käibiv termin on lausa eksitav. Näiteks:

arvutuslingvistika -> arvutilingvistika

olemislause -> olemasolulause

EESTI LÜHENDID

ingl - inglise keeles
jne - ja nii edasi
lad - ladina keeles
nt - näiteks

SUOMENKIELISET LYHENTEET

engl. - englanniksi
esim. - esimerkiksi
p. - persoona
ransk. - ranskaksi
saks. - saksaksi
vrt. - vertaa
ym. - ynnä muuta

aabe, [kirja]täht
 abessiiv
 abikeel
 abimäärsõna, afiksaaladverb

 abinõumäärus

 abisõna
 abiverb
 ablatiiv
 ablaut
 abreviaatuur
 absoluutadjektiiv
 absoluutne aeg
 absoluutne komparatiiv
 absoluutne nimetav

 absoluutne superlatiiv

 absoluutne universaal
 absoluutsed homonüümid
 absoluutsed sünonüümid
 absoluuttarind, absoluutne
 nimetav, iseseisev nimetav,
 verbita lauselühend,
 nominativus absolutus
 abstraktne tähendus
 abstraktsed käänded,
 grammatilised käänded
 abstraktsõna
 adekvaatus
 adessiiv
 aditiiv
 aditiivne rinnastus

A

kirjain
 = ilmaütlev [kääne]
 apukieli
 partikkeliverbiin kuuluva
 adverb (esim. *kinni* maksta)
 = vahendimäärus,
 instrumentaaladverbiaal
 apusana
 apuverbi
 = alaltütlev [kääne]
 = apofoonia
 = lühend
 absoluuttinen adjektiiv
 absoluuttinen aika
 absoluuttinen komparatiiv
 = absoluuttarind, iseseisev
 nimetav, verbita lauselühend,
 nominativus absolutus
 absoluuttinen superlatiiv,
 ehdoton superlatiiv
 absoluuttinen universaali
 = täishomonüümid
 = täissünonüümid
 nominativus absolutus

 abstrakti[nen] merkitys
 kieliopilliset sijat,
 grammaattiset sijat
 abstraktisana, abstraktinen sana
 adekvaattius
 = alalütlev [kääne]
 additiivi (lyhyt illatiivi)
 additiivinen rinnastus

adjektiiv	= omadussõna
adjektiivatribuut	= omadussõnaline täiend
adjektiividerivatsioon	= omadussõnatuletus
adjektiivifraas	= omadussõnafraas
adjektiivisufiks	= omadussõnaliide
adjektiivne	= omadussõnaline
adjektivatsioon	= omadussõnastumine (ka selle tulemus)
adjektiveeruda	= omadussõnastuda
adpositsioon	= kaassõna, suhtesõna
adpositsioonifraas	= kaassõnafraas
adressaat	= vastuvõtja, retsipient
adressant	= saatja
adstraat	adstraatti
adverb	= määrsõna
adverbiaal	= määrus
adverbiaalatribuut	= määruslik täiend
adverbiaalfraas	= määrusfraas
adverbiaal[kõrval]lause	= määrus[kõrval]lause
adverbiderivatsioon	= määrsõnatuletus
adverbifraas	= määrsõnafraas
adverbiline	= määrsõnaline
adverbistuda	= määrsõnastuda
adverbisufiks	= määrsõnaliide
adversatiivne konjunksioon	= vastandav sidesõna
adversatiivne seos	= vastandusseos
aeg 1.	aikasuhde
aeg 2., grammatiline aeg, tempus	tempus, aikalooka, aikamuoto
aegade ühildumine, <i>consecutio temporum</i>	consecutio temporum, tempusten kongruenssi
afektiivne keeleteadus	affektinen kielitiede
afektiivsus	affektisuus
afiks	affiksi
afiksaaladverb	= abimäärsõna
afiksoid	= poolafiks, semiafiks
afirmatiiv	= jaatav kõne[liik]
afrikaat	affrikaatta

agent	= tegija
agentadverbiaal	= tegijamäärus
agentiivne tegevus	agentiivinen tekeminen
agentiivsus	agentiivisuus
aglutinatiivne <i>i</i> -mitmus	agglutinatiivinen <i>i</i> -monikko
aglutinatiivne <i>i</i> -superlatiiv	agglutinatiivinen <i>i</i> -superlatiivi
aglutinatiivne vorm	agglutinatiivinen muoto
aglutinatsioon	agglutinaatio
aglutineeriv keel	agglutinoiva kieli, jatko- muotoinen kieli
agrammatism	agrammatismi
ahelverb	verbiketju (esim. <i>hakkab mine- ma, näib minevat</i>)
ahtus, friksioon	frikaatio
ahtushäälik, hõõrdhäälik, frikatiiv	frikatiivi
aines (nt murdeaines)	aines (esim. murreaines)
ainestik	aineisto
ainesõna	ainesana
ainsus, singular	yksikkö, singulaari
ainsuslik, singulaarne	yksiköllinen
ainsussõna, <i>singulare tantum</i> - sõna	yksikkösana, <i>singulare tantum</i> -sana
ainutüvi, ainukordne tüvi, unikaaltüvi	kertavartalo
ajakirjanduskeel	[sanoma]lehtikieli
ajalause	= ajamääruslause, temporaal[adverbiaal]lause
ajalooline foneetika	= häälikulugu, diakrooniline foneetika
ajalooline grammatika	historiallinen kielioppi
ajalooline keeleteadus	historiallinen kielitiede
ajalooline leksikoloogia, diakrooniline leksikoloogia	diakroninen leksikologia
ajalooline morfoloogia	historiallinen morfoloogia
ajalooline murdeuurimine, diakrooniline dialektoloogia	diakroninen murteentutkimus
ajalooline olevik,	historiallinen preesens

<i>praesens historicum</i>	historiallinen lauseoppi
ajalooline süntaks	ajan adverbi
ajamäärsõna, temporaaladverb	ajan adverbiaali
ajamäärus, temporaal- adverbiaal	
aja[määrus]lause, temporaal[adverbiaal]lause	temporaalilause, aikka ilmaiseva sivulause
akronüüm	akronüüm
aktandi semantiline funktsioon	= süvakääne, roll
aktant	aktantti
aktiiv	aktiivi
aktiivilause, aktiivne lause	aktiivilause
aktiivne	aktiivi[nen]
aktiivne sõnavara	aktiivinen sanavarasto, aktiivisanasto
aktsent (1. rõhk; 2. võõra- pärane hääldusviis; 3. sõnaintonatsioon; 4. diakriitik: akuudi, graavise ja tsirkumfleksi ühisnimetus)	aktsenti (1. paino, korko, tehote; 2. vieras[peräinen] korostus; 3. sanaintonaatio; 4. diakriittinen merkki: akuutti, gravis tai sirkum- fleksi)
aktsepteeritav lause	= vastuvõetav lause
aktsepteeritavus	= vastuvõetavus
aktuaalne liigendus, kommunikatiivne liigendus, funktsionaalne perspektiiv, infostruktuur, teatestruktuur	funktionaalinen perspektiivi, lauseen informaatiorakenne
aktuaalne tähendus	aktuaalinen merkitys
aktualiseerida	aktuaalistaa
akusatiiv	= sihitav [kääne]
akusatiivne keel	akkusatiivikieli
akustiline foneetika	akustinen fonetiikka
akuut	akuuttiaktsenti (diakriittinen merkki: á)
alaleütlev [kääne], allatiiv	allatiivi
alaltütlev [kääne], ablatiiv	ablatiivi
alalütlev [kääne], adessiiv	adessiivi

alamsaksa keel
 alamsaksa laen
 alamsüsteem
 alamtäendus
 aleetiline modaalsus
 alfabeet
 alfabeetiline kiri
 algkeel, aluskeel
 algkodu
 algkuju (rekonstrueerimisel)
 algoritmikeel
 algtäendus, esmane täendus

algushäälik
 alguskordus, anafoor
 algustäht
 algustähtlühend
 algvorm
 algvõrre, positiiv
 alistav sidesõna,
 subordinatiivne konjunktsioon
 alistus[seos],
 subordinatsioon[iseos]
 allatiiv
 allegooria
 allegro
 allegrovorm
 allikas
 alliteratsioon
 allkateegooria
 allkeel (nt oskuskeel)
 allofoon, foneemivariant
 allograaf, grafeemivariant
 allomorf, morfeemivariant
 allonüümid
 alloseem, semeemivariant
 allotüvi
 allsüsteem, alamsüsteem

alaksaksa
 alaksakslainen laina[sana]
 = allsüsteem
 erityismerkitys
 aleetiline modaalisuus
 = tähestik
 = tähestikkiri
 kantakieli
 alkukoti
 lähtömuoto
 algoritmikieli
 primaarimerkitys, alkumerkitys
 (historiaalisesti ensimmäinen)
 sananalkuinen äänne
 anafora
 alkukirjain
 aakkoslyhenne
 perusmuoto, hakumuoto
 positiivi
 alistuskonjunktio

alistussuhde,
 subordinaatio
 = alaleütlev [kääne]
 = mõistukuju
 = kiirkõne
 = kiirkõnevorm
 lähde
 allitteraatio, alkusointu
 alakateegooria
 osakieli (esim. erikoiskielet)
 allofoni, foneemivariantti
 allografi, grafeemivariantti
 allomorfi, morfeemivariantti
 = rööpnimed
 alloseemi, semeemivariantti
 = tüvevariant, tüvekuju
 osasüsteemi, osajärjestelmä

alltekst	1. [tekstin] piilomerkitset, implikaatiot; 2. põhjateksti (kirjallisuudessa)
alltüvi	= grammatiline tüvi, lõpualune tüvi
allusioon	allusio, vihjaus
alternatiivküsimus	= valikküsimus
alternatsioon	= vaheldus
alus, [grammatiline] subjekt	[kieliopillinen] subjekti
aluseta lause,	subjektiton lause
subjektita lause	
alusfraas, subjektfraas,	subjektilauseke, subjektiosa
alusrühm	
aluskeel	= algkeel
alus[kõrval]lause,	subjektilause
subjekt[kõrval]lause	
alusrühm	= alusfraas, subjektfraas
alustähestik	perusaakkosto (aakkosto, johon useiden kielten akkostot perustuvat, esim. latalainen kirjaimisto)
	kantasana
alussõna	kantavartalo
alustüvi	kantamuoto
alusvorm	alveolaari, hammasvalli-
alveolaar	konsonantti
	= hambavall, hambasombud
alveoolid	amerikanismi
amerikanism	virallinen kieli
ametikeel, ametlik keel	
(nt Austria ametikeel on saksa keel)	
ametinimetus	ammattinimike
ametlik keel (1. ametikeel;	1. virallinen kieli; 2. virka-
2. ametlik stiil)	kieli, virallinen asiatyyli
anafoor	= 1. alguskordus; 2. tagasiviide
anafoorne	anaforinen
anakoluut	= hakkause
anakronism	anakronismi

analoogia
analüüs

analüütiline keel
analüütiline lause
analüütiline superlatiiv
analüütiline vorm
analüütilisus
andmebaas
andmetöötlus
anglitsism
antitees
antonüüm
antonüümia
antropolingvistika

antroponüüm
aorist
apellatiiv
apikaal
apofoonia, ablaut
apokoop
aposiopees
apositsioon
apostroof
araabia tähestik
arbitraarne keelend
areaalilingvistika
argikeel
argikeelne
argoo
argument
arhaism
arhifoneem
artikkel
artikulatoorne foneetika
artikulatsioon
artikulatsioonibaas

analogia
analüüs, jäsentely, jäsennys,
erittely
analyyttinen kieli
analyyttinen lause
= kõige-ülivõrre
analyyttinen muoto
analyyttisyyt
tietokanta
tietojenkäsittely
anglismi
antiteesi, vastakkainasettelu
= vastandsõna
antonymia
antropolingvistiikka,
antropologinen kielitiede
= isikunimi
aoristi
= üldnimi
= keeletipuhäälik
apofonia
= lõpukadu
= lausekatkestus
= lisand
= 1. ülakoma; 2. poeetiline üte
arabialainen kirjaimisto
= vaba keelend
= neolingvistika
arkikieli
arkikielinen
argot
argumentti
arkaismi
arkkifoneemi
artikkeli
artikulatorinen fonetiikka
= hääldus
= hääldusalus

artikuleerida	= hääldada
arusaadavus, mõistetavus	ymmärrettävyys
arv, nu[u]merus	numerus, luku
arvsõna, numeraal	numeraali, lukusana
arvsõnaliide, numeraali- sufiks	numeraalinjohdin, lukusanan- johdin
arvsõnaline, numeraalne	numeraalinen
arvutileksikograafia	= raalleksikograafia
arvutilingvistika	tietokonelingvistiikka
arvutuslingvistika	-> arvutilingvistika
arvuühildumine	lukukongruenssi
asearvsõna, pronumeraal	pronumeraali
asemäärsõna, proadverb	proadverbi
asend, positsioon	asema, sijainti
asendus	korvaus
asendusreegel	toisinkirjoitussääntö (generatiivisessa kieliopissa)
asenimisõna, prosubstantiiv	prosubstantiivi
aseomadussõna, proadjektiiv	proadjektiiv
asesõna, pronoomen	pronomini
asesõnaga asendada	= pronominaliseerida
asesõnaline, pronominaalne	pronominaalinen
asetegusõna, proverb	proverbi
asjaajamisekeel, kantseleikeel	virallinen asiattyli
aspekt	aspekti
aspektilisus	aspektuaalisuus
aspektverb	sekä totaali- että partiaaliobjektin salliva verbi
aspiratsioon	= hõngus
assimilatsioon	= sarnastumine
assimileeruda	= sarnastuda
assonants	assonanssi, puolisoitu, sisä-soitu
assotsiatiivne seos	assosiatiivinen suhde
assotsiatsioon	assosiaatio, miellelyhtymä
aste (nt tugev ja nõrk aste)	aste (esim. vahva ja heikko aste)
astendus, gradatsioon	gradaatio, asteittäisyys
astendussõna	-> kõvendussõna

asterisk	= tärn
astmevaheldus	astevaihtelu
astmevahelduseta, astmevaheldusetu	astevaihteluton
astmevahelduslik	astevaihteluline
astmeüldistus	asteyleistys
asustusnimi	asutusnimi
asündeton	= sidesõnatus
atributsioon	attribuutio
atribuut	= täiend
atribuut[kõrval]lause	= täiend[kõrval]lause
atribuuttarind	= täiendtarind
auditiivne foneetika	= tajufoneetika, psühhofoneetika
auditooriumi sidumine	kentänhallinta
augmentatiiv	= suurendussõna
automaatanalüüs	automaattinen analyysi
automaatsõnastik	automaattinen sanasto
automaattõlge	-> masintõlge
automaatiiv[verb]	automaatiivinen verbi
autonoomne süntaks	autonominen syntaksi
autosemantiline sõna	= täistähenduslik sõna
avanemisfaas, eksplosioon	laukeamisvaihe, laukeama, eksplööso
avar vokaal	= madal vokaal
avastusprotseduur	keksimismenetelmä, engl. discovery procedure
avatud klass	-> lahtine klass
avatud süsteem	-> lahtine süsteem
B	
bahuvrihiliitsõna	bahuvriihiyhdyssana
balti laen	balttilainen laina[sana]
benefaktiiv (süvakääne)	benefaktiivi, hyötyjä (sijarooli)
barbarism	barbarismi
bilabiaal	bilabiaali

bilingvaalne
 bilingvism
 binaarne opositsioon,
 kahendvastandus
 binaarsus
 bukvalism

= kakskeelne
 = kakskeelsus
 binaarinen oppositio

binaarisuus, kaksijakoisuus
 kirjaimellisuus (käännöksessä)

consecutio temporum

C

= aegade ühildumine

D

daativ
da-infinitiiv
 daktüloloogia
da-tegevusnimi, *da*-infinitiiv
 debitiiv

datiivi
 = *da*-tegevusnimi
 = sõrmendkõne
da-infinitiivi
 debitiivi (verbinmuoto, joka ilmaisee pakkoa)

defineerida
 definiitne
 definiitsus
 defnitsioon
 deiksis
 deiktiline (nt deiktiline
 asesõna, funktsioon)

= määratleda
 = 1. määrav; 2. määratud
 = määratus
 = määratlus

deklaratiivlause
 deklinatsioon
 deklioneerida
 deklioneeruda
 dekodeerida, dekodeerida
 deminutiiv
de-mitmus
 demonstratiivpronoomen
 denominaal
 denominaalne

deiksinen (esim. deiksinen
 pronomini, funkto)
 = väitlause, jutustav lause
 = 1. käänamine; 2. käändkond
 = käämata
 = käänduda
 dekodeerida
 = vähendussõna
de-monikko
 = näitav asesõna
 denominaalne johdos
 denominaalne, nominikantainen

denotaat	denotaatti
denotatiivne	denotatiivinen
denotatsioon	denotaatio, denotatiivinen
	merkitys
	= hammashäälik
dentaal	deonttinen modaalisuus
deontiline modaalsus	
(kohustatuse, lubatavuse	
väljendus)	
depropriaalne	= nimelähtene
derivaat	= tuletis
derivatsioon	= tuletus
deskriptiivgrammatika	= kirjeldav grammatika
deskriptiivlingvistika,	deskriptiivi[nen] kielitiede
deskriptiivne keeleteadus	
deskriptiivne	= kirjeldav
deskriptiivne dialektoloogia	= kirjeldav murdeuurimine
deskriptiivne foneetika	= kirjeldav foneetika
deskriptiivne funktsioon	deskriptiivi[nen] funkcio
deskriptiivne keeleteadus	= deskriptiivlingvistika
deskriptiivne tähendus	deskriptiivi[nen] merkitys
deskriptiivsus	= kirjeldavus
deskriptiivsõna	deskriptiivisana, kuvaileva sana
deskriptiivverb	deskriptiiviverbi, kuvaileva verbi
<i>des</i> -vorm, gerund[iiv]	<i>des</i> -muoto (<i>da</i> -infinitiivin
	inessiivi), gerundiivi, gerundi
determinatiivne liitsõna	determinatiivinen yhdyssana,
	alisteinen yhdyssana
determinatiivpronoomen	= määratlev asesõna
determineerida	= määratleda
deverbaal	deverbaalinen johdos,
	verbikantainen johdos
deverbaalne	deverbaali[nen], verbikantainen
diakriitik, diakriitiline	tarke, diakriittinen merkki
märk	
diakroonia	diakronia
diakrooniline	diakroninen
diakrooniline dialektoloogia	= ajalooline murdeuurimine
diakrooniline foneetika	= häälikulugu, ajalooline

diakrooniline keeleuurimine
 diakrooniline leksikoloogia
 dialekt
 dialektism
 dialektoloog
 dialektoloogia
 dialoog
 diatees
 dierees
 diftong
 diftongistuda
 diglossia
 direktaal
 direktne kõne

direktobjekt
 direktsionaalne opositsioon
 disjunktiiivne
 disjunktiiivne konjunksioon
 disjunktiiivne seos
 diskreetne moodustaja
 diskursus
 diskursusanalüüs
 dislokatsioon (eelteema ja
 täpsustusjätk)
 dissimilatsioon
 distinktiivtunnus,
 distinktiivne tunnus[joon]
 distributiivne
 distributsioon,
 (keeleüksuste) jaotumus
 divergents (konvergentsi
 vastand)
 domineerida
 dorsaal
 duaal
 duratiivne tegevus

foneetika
 diakroninen kielentutkimus
 = ajalooline leksikoloogia
 = murre
 = murdekeelend
 = murdeuurija
 = murdeuurimine
 = kahekõne
 diateesi
 dieresis, diereesi
 = kaksiktäishäälik
 diftongistua, diftongiutua
 diglossia
 = otsene teatelaad
 = otsekõne, otsene kõne, *oratio
 directa*
 = otsesihitis
 = suunaline vastandus
 = eraldav
 = eraldav sidesõna
 = eraldusseos
 = katkestatud moodustaja
 diskurssi
 diskurssianalyysi
 dislokaatio

 dissimilaatio
 distinktiivinen piirre,
 erottava piirre
 distributiivinen
 distribuutio, jakauma

 divergenssi (vastakohta:
 konvergentsi)
 dominoida
 = keeleseljahäälik
 = kaksus
 = kestev tegevus

dünaamiline modaalsus
 (võimelisuse väljendus)
 dünaamiline spektrogramm,
 sonagramm
 dünaamiline tegevus

dynaaminen modaalisuus

sonagrammi

dynaaminen asiaintila

edasituletis
 edasiviide, katafoor
 edasiviiteline, katafoorne
 eele, presupositsioon
 eelteema

eelviimane silp

eelvoor (vestlusanalüüsis)
 eemiline (vastandina
 eetilisele)

eesatribuut
 eeskeelehäälik, predorsaal
 eesliide, prefiks
 eeslisand
 eesnimi
 eessõna, prepositsioon
 eesti keel
 eestikeelne
 eestindada
 eestistada
 eestäiend, eesatribuut
 eesvokaal, palataalne vokaal

eetiline (vastandina
 eemilisele)
 ehitus

E

edelleenjohdos
 katafora
 kataforinen
 presuppositio
 lauseen alkuun heittyvä
 lohkorakenteen topiikki (esim.
Poeg - temaga on meil palju
 muret)
 penultima, viimeistä edellinen
 tavu
 esivuoro (keskustelunalyysissa)
 eeminen (vastakohta: eettinen)

= eestäiend
 predorsaali
 prefiksi, etuliite
 etuappositio
 etunimi
 prepositio
 viro, eesti
 vironkielinen
 virontaa, kääntää viroksi
 virolaistaa (esim. nimeä)
 etuattribuutti
 etinen vokaali, etuvokaali,
 palataalivokaali
 eettinen (vastakohta: eeminen)

= struktuur

eitav jaatus, litootes	litoteesi
eitav kõne[liik], negatiiv	kieltomuoto
eitus, negatsioon	kielto, negaatio
eitusafiks	kieltoaffiksi
eituslause	kieltolause, kielteinen lause
eituslembesus	kieltohakuisuus
eituspartikkel	kieltopartikkeli
eitussõna	kieltosana
eitusverb	kieltoverbi
eitusvorm	kieltomuoto
ejektiiv	= suruhäälik
eksistentsiaallause	= olemasolulause
eksklamatiivlause	= hüüdlause
eksofoor	= väljaviide
eksofoorne	= väljaviiteline
eksonüüm	sovinnaisnimi, eksonyymi
eksotism	eksotismi
eksotsentriline tarind, ekso- tsentriline konstruktsioon	eksosentrinen konstruktio
eksperimentaalfoneetika	= katseline foneetika
eksplikatiivne seos	= seletusseos
eksplitsiitne	eksplisiitti[nen]
eksplosioon	= avanemisfaas
ekspressiivsus	ekspressiivisyys
ekstensioon	ekstensio
ekstsessiiv	eksessiivi
ekvatiiv	= võrdsusaste
ekvatiiv[adjektiiv]	ekvatiivinen adjektiiv
ekvatiivlause	ekvatiivilause
ekvatiivtarind	ekvatiivirakenne
ekvipollentne vastandus, ekvipollentne opositsioon	ekvipollenttinen oppositio
ekvivalent	= vaste
elatiiv	= seestütlev [kääne]
elav keel	elävä kieli
elementaarlause	yksinkertainen lause
elementaarmõiste	elementaarikäsite
elementaartähendus	merkityspiirre

elisioon	elisio
ellips	= väljajätt
elliptiline lause	= lünklause, väljajätteline lause
elus	elollinen
elutu	eloton
emakeel	äidinkieli
emakeeleõpetus	äidinkielen õpetus
emakeelne kõneleja	äidinkielen puhuja, kieltä äidinkielenään puhuva, syntyperäinen kielentaitaja
emanimi, matronüüm	matronüümi, metronüümi
emfaas	= tunderõhk
emfaatiline	= tunderõhuline
emotiivne funktsioon	emotiivinen funktio
enamuskeel	enemmistökieli
endofoor	= sisseviide
endofoorne	= sisseviiteline
endotsentriline tarind, endotsentriline konstruktsioon	endosentrinen konstruktio
enesekohane, refleksiivne	refleksiivinen
enesekohane asesõna, refleksiivpronoomen	refleksiivipronomini
enesekohane tegusõna, refleksiiv[verb]	refleksiivi[verbi]
enesekohasus, refleksiivsus	refleksiivisyys
enkliis	enkliisi
enneminevik, plu[skvam]- perfekt	pluskvamperfekti
ennistähendus	varsinainen merkitys
epentees	epenteesi
epifoor	= lõpukordus
episood	episodi
epistemiline modaalsus (tõenäosuse väljendus)	episteeminen modaalisuus
epiteet	epiteetti
eponüüm	eponüümi
eraldav, disjunktiivne	disjunktiivinen, erottava
eraldav sidesõna,	disjunktiivinen konjunktio

disjunktiivne konjunktsioon
 eralduskääne, lähtekääne,
 separatiivkääne
 eraldusseos, disjunktiivne
 seos
 erand
 erandlik
 ergatiiv
 ergatiivne keel
 eriaegne
 erieitus
 erikeel
 eriküsimus

 eriliigilised täiendid
 esiletõsterõhk
 esimene isik
 esimene välde
 esineda, realiseeruda

 esinemissagedus
 esisilp
 esisuurtäht

 esitus, representatsioon
 esitustasand, representat-
 sioonitasand
 esmaesinemus
 esmane tähendus
 esmavältiline

 essiiv
 estitsism
 etnolingvistika
 etnometodoloogia
 etnonüüm

erosija

 disjunktiivinen suhde

 poikkeus
 poikkeuksellinen
 ergatiivi
 ergatiivikieli
 eriaikainen
 sananegaatio
 = släng
 hakukysymys, konstituentti-
 kysymys
 erilajiset attribuutit
 tehostepaino
 ensimmäinen persoona
 ensimmäinen kestoaste
 edustua, manifestoitua,
 reaalistua, esiintyä
 esiintymistäajuus
 ensitavu
 ensimmäisen nimenosan iso
 alkukirjain (esim. romaan
 "Tundmatu sõdur"), vrt. läbiv
 suurtäht
 representaatio
 representaatiotaso

 ensiesiintymä
 = algtähendus
 ensimmäisessä kestoasteessa
 (oleva)
 = olev [kääne]
 virolaisuus (kielessä)
 etnolingvistiikka
 etnometodologia
 = rahvanimetuus

etümoloogia
 etümoloogiasõnaraamat
 etümoloogiline vaste
 eufemism
 eufoonia

faasiverb

faatiline funktsioon,
 kontaktifunktsioon

faktiiv[verb], faktiverb

faktitiiv[verb]

fakultatiivne laiend

fakultatiivne transfor-
 matsioon

farüngaal

farüngaliseerumine

feminiin

feminiinum

fennism

fennougrist

fennougristika

filoloogia

finaaladverbiaal

finaal[adverbiaal]lause

finiitne verbivorm

finiitsus

firma

fleksioon

flekteriv keel (fusiivse
 ja flektiivse keele ühis-
 nimetus)

flektiivne *i*-mitmus,
 tüvemitmus

etymologia

etymologinen sanakirja

etymologinen vastine

= peitesõna

= heakõla, ilukõla

F

tekemisen alkamista tai
 päättymistä ilmaiseva verbi
 faattinen funktio (Jakobson)

faktiiviverbi

faktitiiviverbi

valinnainen määrite

fakultatiivinen transformaatio,

*valinnainen transformaatio

= neeluhäälük

faryngalisaatio

= naissoost sõna

= naissugu

fennismi

fennougristi

fennougristiikka

filologia

= otstarbemäärus

= otstarbe[määrus]lause

= pöördeline verbivorm,

teigusõna pöördeline vorm

= pöördelisuus

toiminimi, firma

fleksio

flekteraava kieli

(fuusiokieli ja fleksiokieli)

fleksiivinen *i*-monikko,
 vartalomonikko

flektiivne <i>i</i> -superlatiiv, tüvesuperlatiiv	fleksiivinen superlatiivi, vartalosuperlatiivi
flektiivne keel	fleksiokieli, inflektiokieli
flektiivne vorm	taivutusmuoto
flektiivsus	taivutuksellisuus
fokuseerimine, fookustus	fokusointi
foneem	foneemi
foneemijärjend	foneemijono
foneemivaheldus, foneemi- alternatsioon	foneemivaihtelu
foneemivariant	= allofoon
foneemtranskriptsioon	= fonoloogiline transkriptsioon
foneetika	= häälikuõpetus
foneetiline	foneetinen
foneetiline transkriptsioon, häälduskiri	foneetinen tarkekirjoitus
foniaatria	foniatria
fonograafia	= häälikkiri
fonogramm	= 1. helisalvestis; 2. häälikumärk
fonoloogia	fonologia
fonoloogiakomponent	fonologinen komponentti
fonoloogiline	fonologinen
fonoloogiline esitus, fono- loogiline representatsioon	fonologinen edustus, fonologinen representaatio
fonoloogiline opositsioon	= fonoloogiline vastandus
fonoloogiline süsteem	fonologinen järjestelmä
fonoloogiline tasand	fonologinen taso
fonoloogiline transkriptsioon, foneemtranskriptsioon	foneeminen tarkekirjoitus
fonoloogiline vastandus, fonoloogiline opositsioon	fonologinen oppositio
fonomeetria	fonometriikka, fonometria
fonostatistika	= häälikustatistika
fonotaktika	fonotaksi
fonotaktikareegel	fonotaktinen sääntö
fonoteek	äänitearkisto
fookus	fokus
fookustus	= fokuseerimine

foon	1. foni (äänenvoimakkuuden mittayksikkö); 2. fooni
formaalkeel	formaalinen kieli
formaalne subjekt	muodollinen subjekti
formaliseerida	formalisoida
formant	formantti
formatiiv	formatiivi
fortis[klusiil], teenuis- [klusiil]	fortisklusiili, tenuisklusiili
fraas	1. lauseke; 2. fraasi, sanonta, sanontatapa; 3. fraasi, rytmijakso, intonaatiojakso = fraasimäärus
fraasiadverbiaal	irtonainen adverbiaali, jonka vaikutusalana on lauseke (esim. Ma usun <i>ainult</i> oma naist)
fraasilaiend	lausekkeenos -> fraasilaiend
fraasiliige	adjektiivin tai adverbin
fraasimodaal	määrite, ad-adjektiivi
fraasimäärus,	lausekerakenne
fraasiadverbiaal	lausekerakennekielioppi
fraasistruktuur	
fraasistruktuurigrammatika,	
vahetute moodustajate	
grammatika	
fraasistruktuurireegel	lausekerakennesääntö
fraasituum	lausekkeenydin
fraasitähis	lausekkeenmerkitsin, engl. phrase-marker
fraaslause	nominaalilausekkeen muotoinen lause (esim. <i>Tähelepanu!</i>) = püsiühend
fraseem	fraseologismi, fraseologinen
fraseologism, fraseoloogiline	sanonta
ühend	fraseologia
fraseologia	fraasisanakirja
fraseoloogiasõnaraamat	fraseologinen, fraasi- = fraseologism
fraseoloogiline	
fraseoloogiline ühend	

freim
 frekventatiiv[verb],
 iteratiiv[verb]
 frikatiiv
 friktsioon
 funktor
 funktsionaalne
 funktsionaalne grammatika
 funktsionaalne koormus
 funktsionaalne lingvistika
 (Praha koolkond)
 funktsionaalne perspektiiv

funktsionaalstiil

funktsioon
 fusiivne keel, fusioonikeel
 fusioon
 futuurum

geenus
 geminaadistumine
 geminaat
 geminaatillatiiv

 geminatsioon, gemineerumine

 genealoogiline klassifikatsioon
 geneeriline (üld-)
 geneeriline isik
 geneeriline lause
 generatiivgrammatika, GG
 generatiivne
 generatiivne fonoloogia

kehys, engl. frame
 frekventatiivi[verbi]

= ahtushäälik, hõõrdhäälik
 = ahtus
 funktori
 funktsionaalne
 funktsionaalne kielioppi
 funktsionaalne kuormitus
 funktsionaalne lingvistiikka
 (Prahan koulukunta)
 = aktuaalne liigendus,
 kommunikatiivne liigendus,
 infostruktuur, teatestruktuur
 funktsionaalne tyyli
 (Prahan koulukunnan termi)
 funktio, tehtävä
 fuusioiva kieli, fuusiokieli
 fuusio
 = tulevik

G

= 1. sugu; 2. tegumood
 = kahekordistumine
 geminaatta, kaksoiskonsonantti
 geminaatillatiivi (esim. *pesa* -
 ill. *pessa*)
 = kahekordistumine,
 geminaadistumine
 genealoginen luokittelu
 geneerinen
 = üldisik
 geneerinen lause
 generatiivi[nen] kielioppi, GG
 generatiivinen
 generatiivinen fonoloogia

generatiivne semantika	generatiivinen semantiikka
genereerida	generoida
genitiiv	= omastav [kääne]
genitiivtribuut	= omastavaline täiend
genitiivne	= omastavaline
genitiivne liitumine	= omastavaline liitumine
genuiinne	= põline
genuiinsõna	= põlissõna
genuiinsõnavara	= põlissõnavara
geolingvistika	geolingvistiikka
germaani laen	germaaninen laina[sana]
germanism	germanismi
germanistika	germanistiikka
gerund[iiv]	= <i>des</i> -vorm
GG standardteooria	GG standarditeoria (vanhentunut)
gingivaal	= igemehäälik, prealveolaar
gloss	glossa
glossemaatika (Kopenhaageni koolkond)	glossematiikka (Kööpenhaminan koulukunta)
glotogoonia	= keeleteke, keele tekkimine
glotokronoloogia	glottokronologia
gooti kiri	gootilainen kirjasinlaji
graaf	graafi
graavis	gravisaksentti (diakriittinen merkki: à)
	= astendus
gradatsioon	grafeemi
grafeem	grafemiikka
grafeemika	= allograaf
grafeemivariant	grammaatikko, kieliopin tutkija
grammatik	kielioppi
grammatika	grammatikaalistua,
grammatikaliseeruda	kieliopillistua
	kielioppimalli
grammatikamudel	kieliopillinen, grammaattinen
grammatiline	= aeg, tempus
grammatiline aeg	kieliopillinen homonyymi
grammatiline homonüüm	kielioppikategoria
grammatiline kategooria	

grammatiline morfeem
 grammatiline objekt
 grammatiline predikaat
 grammatiline seos
 grammatiline struktuur
 grammatiline subjekt
 grammatiline süsteem
 grammatiline tunnus
 grammatiline tähendus
 grammatiline tüvi, lõpualune
 tüvi, alltüvi
 grammatiline vorm
 grammatiline õigsus
 grammatilised käänded
 grammatilisus, grammatiline
 õigsus

habitiivadverbiaal
 hakataja (vestlusanalüüsis)
 hakkause, anakoluut
 halvustav, pejoratiivne
 halvustussõna, pejoratiiv
 hambavall, hambasombud,
 alveoolid
 hammashäälik, dentaal
 handi keel
 haploloogia
 hargmik
 heakõla, ilukõla, eufoonia
 heli
 helilindihoidla
 helilindistus
 heliline
 heliline häälik
 helilint

keeliopillinen morfeemi
 = sihitis
 = öeldis
 = süntaktiline seos
 keeliopillinen rakenne
 = alus
 keelioppijärjestelmä
 keeliopillinen tunnus
 keeliopillinen merkitys
 alivartalo

 keeliopillinen muoto
 = grammatilisus
 = abstraktsed käänded
 keeliopillisuus

H

= valdajamäärus, omajamäärus
 aloitin (keskusteluanalüüsis)
 anakoluutti
 pejoratiivinen, halventava
 halventava sana
 hammasvalli, alveolit

 dentaali, hammasäänne
 ostjakki, hanti
 haplologia, tavuheitto
 puu, puupiiirros, puudiagrammi
 eufonia, soinnikkuus
 sointi
 nauhoitearkisto
 nauhoitus
 soinnillinen
 soinnillinen äänne
 nauhoite

helilisuus	soinnillisuus
helilisuusassimilatsioon	sointiassimilaatio
helisalvestis, fonogramm	äänite, fonogrammi
helisalvestus	äänitys
helitu	soinniton
helitu häälik	soinniton äänne
helitus	soinnittomuus
hellitusnimi	lempinimi
hesitatsioon	= takerdus
hiaatus	hiatus
hierarhia	hierarkia, rankijärjestys
hierarhiaaste	ranki
hieroglüüf	hieroglyfi
hilis-, hilistekkeline	myöhäis-
hinnanguline	evaluoiva
hinnanguomadussõna	asenneadjektiiv
historism	historismi
homofoon, samakõlaline sõna	homofoni
homograaf	homografi, heteronyymi
homonüüm	homonyymi
homonüümia	homonymia
homonüümne	homonyyminen
homorgaansed häälikud	homorgaaniset äänteet
hulga- ja mõõdumäärus	- > kvantumimäärus
hulgasõna, kvantor	kvanttori
hulgasõnafraas, kvantorifraas	kvanttorilauseke
huulhäälik, labiaal	labiaali, pyöreä äänne,
	huulääänne
huulhammashäälik, labio-	labiodentaali
dentaal	
hõlmavad määrused	sisäkkäiset adverbiaalid (esim.
(nt <i>esmaspäeval kell 14</i>)	<i>maanantaina kello 14</i>)
hõlmavad täiendid (nt <i>uued</i>	sisäkkäiset attribuutid (esim.
<i>keeleteaduslikud</i> raamatud)	<i>uudet kielitieteelliset</i> kirjat)
hõngus, aspiratsioon	aspiraatio, jäännöslopuke,
	loppuhenkone, loppukahdennus,
	alkukahdennus
hõõrdhäälik	= ahtushäälik, frikatiiv

hääI	ääni
hääIdada, artikuleerida	ääntää, artikuloida
hääIdatavus	äännettävyyS
hääIduda	ääntyä
hääIdus, artikulatsioon	ääntämYS, artikulaatio, äänteitys
hääIdusalus, artikulaatsioonibaas	artikulaatiobaasis, äänteityspohja
hääIduselundid, hääIdusorganid, kõneorganid	artikulaatioelimet, puhe-elimet, ääntöelimistö, ääntimet
hääIdusjuhis	ääntämisoHje
hääIduskiri	= foneetiline transkriptsioon
hääIduskoht, moodustuskoht	ääntymäpaikka
hääIdusorganid	= hääIduselundid, kõneorganid
hääIdussõnaraamat, ortoepiasõnaraamat	ortoeeppinen sanakirja
hääIdusvariant	ääntämisisvariantti
hääIdusviga	ääntämisisvirhe
hääIdusviis, moodustusviis	ääntymätapa
hääIekurrud, lad plicae vocalis, argikeeles: hääIepaelad	äänihuulet
hääIelaine	ääniaalto
hääIepaelad	= hääIekurrud
hääIepilu, lad rima glottidis	glottis, äänirako
hääIik	ääne
hääIikkeel	äännekieli
hääIikkiri, fonograafia	äännekirjoitus
hääIikkoosseis	äännekoostumus
hääIikkuju, hääIikuline kuju	äänneasu
hääIikuareng	äännekehitys
hääIikuasendus	äännesubstituutio
hääIikuline	äänteellinen
hääIikuline ehitus	äännerakenne
hääIikuline kuju	= hääIikkuju
hääIikulooline	äännehistoriallinen
hääIikulugu, ajalooline foneetika, diakrooniline foneetika	äännehistoria, historiallinen
	äänneoppi

häälikumuutus
 häälikumärk, fonogramm
 häälikunihe

häälikuseadus
 häälikuseaduslik
 häälikustatistika,
 fonostatistika

häälikusümboolika
 häälikuvaheldus
 häälikuõpetus, foneetika
 häälikuühend
 hübriid[sõna]
 hüdronüüm
 hüperbool
 hüperism, hüperkorrektsus
 hüperonüüm

hüponüüm

hüponüümia

hüpotaks
 hüüd, hüüatus
 hüüdlause, eksklamatiivlause

hüüdnimi
 hüüdsõna, interjektsioon
 hüüumärk
 hüüund
 hüüutum

IA-mudel

ääntenmuutos
 äännemerkki, fonogrammi
 äänteensiirto (esim. ensimmäinen
 eli germaaninen äänteensiirto)
 äännelaki
 äännelaillinen
 äännestatistiikka

äännesymboliikka
 äännevaihtelu
 fonetiikka, äänneoppi
 äänneyhtymä
 hybridi
 = veekogunimi
 = liialdus
 = ületaotlus
 hyperonyymi (yläkäsitlettä
 ilmaiseva)
 hyponyymi (alakäsitlettä
 ilmaiseva)
 hyponymia (merkitysten
 hierarkia)
 = põimlause
 huudahdus
 huudahduslause,
 eksklamatiivilause
 kutsumanimi
 interjektio, huudahdussana
 huutomerkki
 parenteettinen huudahduslause
 konstituentti, johon
 huudahdus kohdistuu

I

IA-malli, engl. item and
 arrangement model

identifitseeriv öeldistäide	= samastav öeldistäide
ideograafia	= mõistekiri
ideogramm	= mõistemärk
idiolekt	= isikukeel
idiomaatika	idiomit, idiomatiikka
idiomaatiline	idiomaattinen
idioon	idiomi
idioonistuda, idiomatiseeruda	idiomaattistua
igemehäälik, gingivaal, prealveolaar	gingivaali, prealveolaari
ikooniline (nt ikooniline märk)	ikoninen (esim. ikoninen merkki)
ikooniline süntaks	ikoninen syntaksi
ikoonilisuus	ikonisuus
illabiaalvokaal	illabiaalivokaali
illatiiv	= sisseütlev [kääne]
illokutiivne jõud	illokutiivinen sävy
ilmastikuverb	sääverbi
ilmaütlev [kääne], abessiiv	abessiivi
ilukiri, kalligraafia	kaunokirjoitus, kalligrafia
ilukirjanduskeel, ilukirjandusstiil	[kauno]kirjallisuuden kieli
ilukõla	= heakõla, eufoonia
imihäälik	maiskausäänne
<i>i</i> -mitmus	<i>i</i> -monikko
imperatiiv	= käskiv kõneviis
imperatiivlause	= käsklause
imperfekt	= lihtminevik
imperfektiivne tegevus	= lõpetamata tegevus
impersonaal	= umbisikuline tegumood
impersonaallause	= umbisikuline lause
implikatiivne universaal	implikatiivinen universaali
implikatsioon	implikaatio
implikatuur, pragmaatiline järelendus	implikatuuri
implitsiitne	implisiittinen
implosioon	= sulgumisfaas
indefiniitne	= määramata, umbmäärane

indefiniitne artikkel	= umbmäärane artikkel
indefiniitne pronoomen	= umbmäärane asesõna
indefiniitsus	= määramatus, umbmäärasus
indikatiiv	= kindel kõneviis
indirektaal	= kaudne teatelaad
indirektne kõne	= kaudkõne, kaudne kõne, <i>oratio obliqua</i>
indirektobjekt	= kaudsihitis
individuaalstiil	= isikustiil
indoeuroopa keelkond	indoeurooppalainen kielikunta
indoeuroopa laen	indoeurooppalainen laina[sana]
indoeurop[e]istika	indoeurooppalaisten kielten tutkimus
inessiiv	= seesütlev [kääne]
infiks	= siseliide
infiniitne verbivorm	= käändeline verbivorm, tegusõna käändeline vorm
infiniittarind	ei-finiittinen rakenne
infinitiiv	= tegevusnimi
infinitiivitarind	= tegevusnimetarind
infokeel	tietojenkäsittelykieli
informant	-> keelejuht
infostruktuur	= aktuaalne liigendus, kommunikatiivne liigendus, funktsionaalne perspektiiv, teatestruktuur
inchoatiiv[verb]	inkoatiiviverbi
injektiiv	= imihäälik
inklusioonisuhe	= sisaldussuhe
inkongruents	= ühildumatus
inkorporatsioon	inkorporoituminen
inkorporeeriv keel	inkorporoiva kieli
instruktiiv	= viisiütlev [kääne]
instrument	= vahend
instrumentaal (1. vahendi- kääne; 2. üks süvakäändeid)	instrumentaali (1. välikappaleen sija; 2. eräs sijarooli)
instrumentaaladverbiaal	= vahendimäärus, abinõumäärus
intensiivsus	= tugevus

intensiivsussõna	intensiteetisana
intensioon	intensio
intentsioon	= kavatsus
interaktsioon	vuorovaikutus, interakcio
interferents	interferenssi
interfiks	= sidemorfeem
interjektsioon	= hüüdsõna
interlingvistika	interlingvistiikka
internatsionalism	= rahvusvaheline sõna
interpersonaalne funktsioon	interpersoonallinen funktio (Halliday)
interpreteeriv semantika	interpretatiivinen semantiikka
interpunktsioon	= vahemärgistus, kirjavahe- märgistus
interrogatiivadverb	= küsimäärsõna
interrogatiivlause	= küsilause
interrogatiivpronoomen	= küsiasesõna
intertekstuaalsus	intertekstuaalisuus
intonatsioon, kõnemeloodia	intonaatio, puhemelodia, sävelkulku
intransitiivne	= sihitu
intransitiivne lause	= sihitu lause
intransitiivne verb	= sihitu tegusõna
invariant	invariantti
invariantne tähendus	invariantti[nen] merkitys
invariantsus	invariantsi
inversiivsõnajärg	= sõnade pöördjärjestus
inversioon	= pöördjärg, pöördjärjestus
IP-mudel	IP-malli, engl. item and process model
irresultatiivne tegevus	= tulemuseta tegevus
isanimi, patronüüm	isännimi, patronyymi
iseseisev nimetav	= absoluuttarind, absoluutne nimetav, verbita lauselühend, <i>nominativus absolutus</i>
iseseisev sõna	itsenäinen sana
iseseisev tähendus	itsenäinen merkitys
isik 1.	henkilö

isik 2., pööre, persoon
isikukeel, idiolekt
isikuline asesõna,
 personaalpronoomen
isikuline lause

isikuline tegumood, personaal
isikulõpp, pöördelõpp
isikunimeline täiend
isikunimi, antroponüüm
isikustamine, perso-
 nifikatsioon
isikustiil, individuaalstiil
isikuta lause

isikuühildumine
isogloss
isoleeriv keel
isomorfism
i-superlatiiv

isuri keel
iteratiivne tegevus
iteratiiv[verb]
i-ülivõrre, *i*-superlatiiv,
 lühike ülivõrre, lühike
 superlatiiv, sünteetiline
 superlatiiv

jaatav kõne[liik],
 afirmatiiv
jaatus
jaatuslause
jaatuslembesus

persoon
idiolekti, yksilömurre
persoonapronomini

definiittis-persoonain lause,
henkilötekijäinen lause
aktiivi
persoonapääte
henkilönnimiattribuutti
henkilönnimi, antroponyymi
personointi, personifikaatio

yksilötyyli, persoonallinen tyyli
persoonaton lause, henkilö-
tekijätön lause
persoonakongruenssi
isoglossi
isoloiva kieli
isomorfismi
= *i*-ülivõrre, lühike ülivõrre,
lühike superlatiiv, sünteeti-
line superlatiiv
inkeroismurteet, inkeroinen
= korduv tegevus
= frekventatiiv[verb]
synteettinen superlatiivi

J

myönteinen muoto

myöntö
myönteinen lause
myöntöhakuisuus

jaatussõna
 jaatusvorm
 jalg
 jaotamatu sõna
 jaotatav sõna
 (keeleüksuste) jaotumus
 juhu-, okasionaalne
 juhusõna, okasionaalsõna
 juhutähendus, okasionaal-
 tähendus
 junktuur
 jussiiv
 jutumärgid
 jutustav lause
 juur, lihttüvi
 juursõna
 järeltribuut
 järeldusseos, konklusiivne
 seos
 järelliide, sufiks
 järellisand
 järelteema
 järeltäiend, järeltribuut
 järgarv[sõna], ordinaal
 järgsilp
 jätkuv tegevus, progressiivne
 tegevus

kaasaütlev [kääne],
 komitatiiv
 kaashäälik, konsonant
 kaashäälikuühend, konsonant-
 ühend
 kaasnemismäärus, kaasnemis-
 adverbiaal

myöntösana
 myöntömuoto
 = kõnetakt, rõhuüksus
 = loendatav sõna
 = loendamatu sõna
 = distributsioon
 tilapäinen, okkasionaali[nen]
 tilapäissana, okkasionaalsõna
 tilapäinen merkitys,
 okkasionaali[nen] merkitys
 = piirisignaali
 = möönev kõneviis
 lainausmerkit
 = väitlause, deklaratiivlause
 [sanan] kanta, kantavartalo
 perussana
 = järeltäiend
 konklusiivinen suhde

 suffiksi, jälkiliite
 jälkiappositio
 = täpsustusjätk
 jälkiattribuutti
 järjestysluku, ordinaalilukusana
 jälkitavu
 jatkuva tekeminen, progres-
 siivinen tekeminen

K

komitatiivi

 konsonantti, kerake
 konsonanttiyhtymä

 seurauksenadverbiaali (esim.
 Isa tuli *koos minuga* linna)

kaasrõhk	sivupaino
kaasrõhuline silp	sivupainollinen tavu
kaassituatsioon, konsituatsioon	tilannekonteksti
kaassõna, suhtesõna, adpositsioon	suhdesana (pre- tai postpositio)
kaassõnafraas, adpositsioonifraas	pre- ja postpositiolauseke
kaastekst, kontekst	konteksti, asiayhteys
kaasus	= kääne
kadakasaksa	= poolsaksa keel
kadu	kato
kahekohaline verb	= kahevalentne verb
kahekordistumine, geminaa- distumine, gemineerumine, geminatsioon	geminoituminen, geminaatio, kahdentuminen
kahekordne eitus	kaksinkertainen kielto
kahekõne, dialoog	dialogi, vuoropuhelu
kahemõttelisus	kaksiselitteisyys, kaksitulkintaisuus
kahendvastandus	= binaarne opositsioon
kaheasilbiline (nt kahe- silbiline sõna, tüvi)	kaksitavuinen (esim. kaksitavuinen sana, vartalo)
kahetüveline	kaksivartaloinen
kahevalentne verb, kahekohaline verb	kaksipaikkainen verbi
kaksikkaashäälik, kaksikonsonant	-> geminaat
kaksiktäishäälik, diftong	diftongi, pariääntiö, kaksoisääntiö
kaksikverb	kahden finiittiverbin liitto (esim. <i>Mine saa neist aru!</i>)
kakskeelne, bilingvaalne	kaksikielinen, bilingvaalinen
kakskeelne sõnaraamat	kaksikielinen sanakirja
kakskeelsus, bilingvism	kaksikielisyys, bilingvalismi, bilingvismi
kaksus, duaal	duaali
kalambuuri	= sõnamäng

kaldkriips	vinoviiva
kaldsulud, kaldkriipsud /.../	vinoviivat
kalka	-> tõkelaen
kalligraafia	= ilukiri
kanal	kanava
kanooniline kuju	kanoninen muoto
kantseleikeel	= asjaajamiseel
kantseliit	kapulakieli
kardinaal	= põhiarv[sõna]
kardinaalvokaal	kardinaalivokaali
karitiiv[adjektiiv]	karitiivadjektiiv
karjala keel	karjala
katafoor	= edasiviide
katafoorne	= edasiviiteline
katakrees	= väärühendus
kategooria	kategoria, luokka
kategooriasümbol	kategoriasymboli
kategoriaalne tähendus	kategoriamerkitys
katkehäälik	katkoääne
katkendlühend	katkolyhenne
katkestatud moodustaja, diskreetne moodustaja	keskeytyvä konstituentti, katkonainen konstituentti, diskontinuatiivinen konstituentti
katkestus	(puheen) keskeyttäminen, keskeytys
katkestuspunktid	kaksi tai neljä pistettä (ilmaisemassa sitaatin keskeyttämistä)
katketoon	katko, stød
katseline foneetika, eksperimentaalfoneetika	kokeellinen fonetiikka
kaudkõne, kaudne kõne, indirektne kõne, <i>oratio obliqua</i>	oratio obliqua, epäsuora esitys[tapa]
kaudküsimus, kaudne küsimus	epäsuora kysymys
kaudlaen	välillinen laina
kaudne imperatiiv	-> möönev kõneviis
kaudne kõneviis, <i>modus</i>	epäsuora tapaluokka

obliquus, kvotatiiv

kaudne küsimus	(esim. ma, sa, ta, me, te, nad <i>valetavat</i>)
kaudne teatelaad, indirektaal	= kaudküsimus
kaudsihitis, indirektobjekt	epäsuora tiedottomislaatu
kausaaladverbiaal	epäsuora objekt
kausaal[adverbiaal]lause	= põhjusmäärus
kausatiiv[verb]	= põhjus[määrus]lause
kavatsus, intentsioon	kausatiivi[verbi]
keel	aie, intentio
keeldlause	kieli
keeldsõna, tabusõna	kielteinen käskylause
keeleajalooline	tabu
keeleajalugu	kielihistoriallinen
keeleala	kielihistoria
keelearendus	kielialue
keeleatlas	kielensuunnittelu
keeledemograafia	kielikartasto, kieliatlas
keeledidaktika	demografinen lingvistiikka
keele esiselg, lad praedorsum	kielididaktiikka
keelefilosoofia	predorsum
keele funktsioonid	kielifilosofia
keelegeograafia	kielen tehtävät
keelehoole	kielimaantiede, murremaantiede
keelehõimlus	kielenhuolto
keele hääbumine	= keelesugulus
keelejuht	kielen sammuminen
keelekaart	kielenopas
keelekaitse	kielikartta
keelekasutaja, keeletarvitaja	kielensuojelu, kieliökologia
keelekasutus, keeletarvitus, uus	kielenkäyttaja
keelekirjeldus	kielenkäyttö, usus
keelekollektiiv	kielenkuvaus
keelekomistus	kielilyhteisö
keelekontaktid	= keelevääratus
keelekorraldaja	kielikontaktit, kielten kosketus
keelekorraldus	kielenhuoltaja, kielenohjailija
	kielenohjailu, kielenhuolto

keelekorralduslik suund, keelekorraldusliikumine	kielenkehitysliike, kielen- sätelysuunta (J.V. Veskin suunta)
keelekuju, lekt	kielimuoto
keelekultuur	(ihmisen) kielellinen kulttuuri
keelekäsiraamat	kielenopas, kieliopas, kielen käsikirja
keelekümblus	kielikylpy
keelelaba, lad corona	kielen lapa, korona
keeleliit	kieliliitto, kielisikermä
keeleline	kieli-, kielen-, kielen, kielellinen
keeleline assimileerimine	kielellinen assimilaatio (esim. kielivähemmistön sulauttaminen enemmistöyhteiskuntaan)
keeleline assimileerumine	kielellinen assimiloituminen
keeleline etikett, keeleviisakus	keskustelukaavat, puhe-etiketti
keeleline kategooria	kielellinen kategooria
keeleline konsolideerumus	= rahvuskeelsus
keeleliselt	kielelliselt
keeleloome	kielen luomisen kyky
keelemoodul	kielimoduuli
keelemudel	kielellinen malli
keelemuutus	kielellinen muutos
keelemälestis	kielenmuistomerkki
keelemärgi meelevaldsus, keelemärgi suvalisus	kielellisen merkin mielivaltaisuus, kielellisen merkin
keelemärk	motivoimattomuus
keelend (keeleline väljend, nt sõna, sõnaühend)	kielellinen merkki
keelenorm	kielellinen ilmaus (esim. sana, sanaliitto)
keelenormimine	kielen normi
keelenorming, kodifikatsioon	normittaminen, normitus
keelenõuanne	kielen normi, kodifikaatio (sanakirjassa tai kieliopissa)
keelenähtus	kielineuvonta
keelenäide	kielenilmiö
keele omandamine	kielennäyte
	kielen omaksuminen

keeleoskaja	kielentaitoinen
keeleoskamatus	kielentaidottomuus
keeleoskus	kielitaito
keelepiir (nt eesti-läti keelepiir)	kieliraja (esim. viron-latvian kieliraja)
keelepoliitika	kielipoliitikka
keelepotsiaali	kielen potentiaali, kielen toiminta- ja kehitysvoima
keelepsühholoogia	kielipsykologia
keelepuu	sukupuu
keelepuateooria, sugupuu- teooria	sukupuateoria (Schleicher)
keelepädevus	kielellinen kompetenssi
keelepära, lad radix linguae	kielen tyvi
keelepärane (nt eesti keele pärane)	kielenmukainen
keelerööv	kielenriisto
keesaar	kielisaareke
keeleseadus	kielilaki
keeleselg, lad dorsum	kielen selkä, dorsum
keeleseljahäälük, dorsaal	dorsaali
keelesisene	kielensisäinen
keelestatistika, lingvo- statistika	kielistatistiikka, kvantitatiivinen kielitiede
kelestilistika, lingvo- stilistika	kielistilistiikka
keesugulus, keelehõimlus	kielisukulaisuus
keesüsteem	kielisüsteemi
keele tagaselg, lad postdorsum	postdorsum
keeletaju	kielitaju
keeletapp, lingvitsiid	kielenmurha
keeletarvitaja	= keelekasutaja
keeletarvitus	= keelekasutus, uus
keetasand	kielen taso
keeleteadlane, lingvist	kieliteteilijä, lingvisti
keeleteadus, lingvistika	kielitiede, lingvistiikka
keeleteaduslik, lingvistiline	kielitetieline, lingvistinen

keeleteke, keele tekkimine,
glotogoonia

keeleteooria

keeleteoreetiline

keeletipp, lad apex linguae

keeletipuhäälik, apikaal

keeletoiimetaja

keeletunne

keeletüpoloogia

keeletüüp

keeleuniversaalid

keeleeuendus

keeleeuenduslik suund,
keeleeuendusliikumine

keeleurija

keeleurimine

keelevahetus

keelevaist, keeletunne

keelevastane

keeleviga

keeleviisakus

keelevõime

keelevähemus

keeleväline

keelevääratus, keelekomistus

keeleeõpetus

keeleeõpik

keeleeõppimine

keeleeüksus

keelhäälik, lingvaal

keelkond

-keelne (nt võõrkeelne,
kolmekeelne)

-keelsus (nt kõnekeelsus,
mitmekeelsus)

keelterühm

kielensynty

kielenteoria

kieliteoreetiline

kielen kärki

apikaali, kielenkärkikonsonantti

kielentarkistaja

= keelevaist

kielitypologia

kielityyp (esim. agglutinoiva
kieli)

kielelliset universaalit

kielenuudistus

kielenuudistusliike, kielen-
uudistussuunta (J. Aavikin suunta)

kielentutkija

kielentutkimus

kielenvaihto

kielivaisto

kielenvastainen

kielivirhe

= keeleline etikett

kielikyky

kielivähemmistö

kielenulkoinen, ei-kielellinen,
ekstralingvistinen

kielikompastus

kielenopetus

kielen oppikirja

kielenoppimine

kielen yksikkö

lingvaali

kielikunta

-kielinen (esim. vieraskielinen,
kolmikielinen)

-kielisyy (esim. puhekielisyy,
monikielisyy)

kielten ryhmä

keskavar vokaal	= keskmadal vokaal
keskkeelehäälik, mediodorsaal	mediodorsaali
keskkõrge vokaal, keskkitsas vokaal	puolisuppea vokaali, välivokaali
keskmadal vokaal, keskavar vokaal	puoliväljä vokaali
kesksoost sõna, neutrum	neutri (suvuton sana)
kesksugu, neutrum	neutri[suku]
kesksõna, partitsiip	partisiippi
kesksõnatarind, partitsiibitarind	partisiippirakenne
keskvokaal	keskivokaali
keskvõrre, komparatiiv	komparatiivi
kestev aeg	verbin kestomuoto (esim. kestopreesens)
kestev tegevus, duratiivne tegevus	duratiivinen tekeminen
kestus	kesto
kiilkiri	nuolenpääkirjoitus, kiilakirjoitus
kiil[lause], parentees	parenteesi, parenteettinen lause
kiirkiri, stenograafia	pikakirjoitus
kiirkõne, allegro	pikapuhe
kiirkõnevorm, allegrovorm	pikapuhemuoto
kindel kõneviis, indikatiiv	indikatiivi
kineesika	kinesiikka, eleoppi
kinnine klass	umpiluokka
kinnine silp	umpitavu
kinnine süsteem	sulkeinen järjestelmä,
	sulkeinen systeemi
kinnislause, vormel	fraasiutunut lause (esim. <i>Mis siis ikka! Eks ta ole!</i>)
kinnismorfeem	= seotud morfeem
kinnistüvi	= seotud tüvi
kinnisühend	syntaktinen kiteymä
kirderannikumurre	koillisviro
kiri (1. tekst kirjamärki- dena; 2. kirjasüsteem)	1. kirjoitus; 2. kirjoitus- järjestelmä
kirjakeel	kirjakieli

kirjakeele ajalugu	kirjakielen historia
kirjakeele sõnaraamat	kirjakielen sanakirja
kirjakeelne	kirjakieline
kirjakuju	kirjoitusasu
kirjalik	kirjoitettu, kirjallinen
kirjalik keel	kirjoitettu kieli
kirjamärk (täht, number, kirjavahemärk, sõnasümbol)	kirjoitusmerkki (kirjain, numero, välimerkki, sanasymboli)
kirjanikusõnastik	kirjailijan kielen sanasto (esim. Aleksis Kiven sanasto)
kirjaoskamatus	lukutaidottomuus, luku- ja kirjoitustaidottomuus
kirjaoskus	lukutaito, luku- ja kirjoitustaito
kirjapilt	kirjoitusasu
kirjasüsteem	= kiri 2.
kirjatäht	= aabe
kirjavahemärgistus	= vahemärgistus, interpunktsioon
kirjavahemärk	= vahemärk
kirjaviga	kirjoitusvirhe
kirjaviis	oikeinkirjoitusjärjestelmä
kirjeldav, deskriptiivne	deskriptiivi[nen], kuvaileva
kirjeldav foneetika, deskriptiivne foneetika	kuvaileva fonetiikka, deskriptiivi[nen] fonetiikka
kirjeldav grammatika, deskriptiivgrammatika	deskriptiivi[nen] kielioppi
kirjeldav murdeuurimine, deskriptiivne dialektoloogia	deskriptiivi[nen] murteen- tutkimus
kirjeldavus, deskriptiivsus	deskriptiivisus
kirumissõna	= vandesõna
kitsas vokaal	= kõrge vokaal
kivinenud vorm	kivettynyt muoto, kivettymä
klassifitseeriv grammatika	= taksonoomiline grammatika
klassikaline filoloogia	klassinen filologia
kliitik	kliittinen morfeemi
klusiiil	= sulghäälik
koartikulatsioon	koartikulaatio
kodeerida, koodida	koodata
kodifikatsioon	= [keele]norming

kodumurre	kotimurre
kogēja (süvakääne)	kokija (sijarooli)
kogejalause	kokijalause
kognitiivgrammatika	kognitiivinen kielioppi
kognitiivne lingvistika	kognitiivinen lingvistiikka
kognitiivne tähendus	kognitiivinen merkitys
kohakäändesõna	sana, jolla on kaksi tai kolme paikallissijamuotoa (esim. <i>siia, siin, siit</i>)
kohakääne	paikallissija
kohalause	= kohamääruslause,
	lokaal[adverbiaal]lause
kohamäärsõna, lokaaladverb	paikan adverbi
kohamäärus, lokaaladverbiaal	paikan ja suunnan adverbiaali,
	lokatiiviadverbiaali
koha[määrus]lause, lokaal-[adverbiaal]lause	paikkaa ilmaiseva sivulause
kohanimeline täiend	paikannimiattribuutti
kohanimi, toponüüm	paikannimi, toponyymi
koherents	koherentsi
kohesioon	= sidusus
kohversõna, sumadansõna	portmanteau-sana (esim. engl. smoke+fog -> <i>smog</i> , viron suits+udu -> <i>sudu</i>)
koinee	koinee
kokkukirjutamine	yhteen kirjoittaminen
kollektiivne	kollektiivinen
kollektiiv sõna	kollektiivi[sana]
kolligatsioon	kolligaatio
kollokatsioon	kollokaatio
kolmandavälteline	kolmannessa kestoasteessa (oleva)
kolmas isik	kolmas persoona
kolmas välde	kolmas kestoaste
kolmevalentne verb,	kolmipaikkainen verbi
kolmekohaline verb	
kolmiktäishäälik, triftong	triftongi, kolmoisääntiö
koloratiivtarind	koloratiivikonstruktio
koma	pilkku

kombinatoorne variant	kombinatorinen variantti
komi keel	komi, syrjääni
komitatiiv	= kaasaütlev [kääne]
kommunikatiivne	kommunikatiivinen, viestinnällinen
kommunikatiivne dünamism	kommunikatiivinen dünaamisuus
kommunikatiivne kompetents[us]	= suhtluspädevus
kommunikatiivsed lausetüübid, lausetüübid suhtluseesmärgi järgi	lausetyypit [puhefunktion mukaan]
kommunikatiivne liigendus	= aktuaalne liigendus, funktsionaalne perspektiiv, infostruktuur, teatestruktuur
kommunikatiivne subjekt	-> teema
kommunikatiivne taotlus	= suhtluseesmärk
kommunikatiivsus	viestivyyd
kommunikatsioon	= suhtlus
kommunikatsiooniteooria	= suhtlusteooria
kommunikatsioonivahend	= suhtlusvahend
komparaator	= võrdlusalus
komparatiiv	= keskvärre
komparatiivne foneetika	= võrdlev foneetika
komparatiivne meetod	= võrdlev meetod
komparatiivtarind	komparatiivirakenne
komparatsioon	= võrdlemine
komparatsioonikonjunktsioon	= võrdlussidesõna
kompareerida	= võrrelda
kompetents[us]	= pädevus
komplekslause	yhdysrakenne sekä lauseliitto
komplement	komplementti
komplementaarne vastandus, komplementaarne opositsioon	= kontradiktoorne vastandus, kontradiktoorne opositsioon
komplementaarsus	= täiendavusseos
komplementlause	komplementtilause
komponentanalüüs	komponenttianalyysi
kompositsioon	= liitsõnamoodustus, sõnade liitmine
konatiivne funktsioon	konatiivinen funktio (Jakobson)
konditsionaal	= tingiv kõneviis

konditsionaaladverbiaal	= tingimusmäärus
konditsionaal[adverbiaal]- lause	= tingimus[määrus]lause
kongrueerida	= ühildada
kongrueeruda	= ühilduda
kongruents	= ühildumine, ühildumus
kongruentsiseos	= ühildumisseos
konjugatsioon	= 1. pööramine; 2. pöördkond
konjugeerida	= pöörata
konjugeeruda	= pöörduda
konjunktiiv	konjunktiivi
konjunktsioon	= sidesõna
konklusiivne seos	= järelduesseos
konkordants	konkordantsi
konkreetne tähendus	konkreettinen merkitys
konkreetsed käänded, semantilised käänded	konkreetsiset sijat, semanttiset sijat
konkreetsõna	konkreettinen sana
konnektiiv	konnektiivi
konneksioon	konneksio
konnotatiivne tähendus, konnotatsioon	= kõrvaltähendus
konsekutiiv[adverbiaal]lause	= tagajärje[määrus]lause
konsituatsioon	= kaassituatsioon
konsonandijärjend	konsonanttijono
konsonandivaheldus	konsonanttivaihtelu
konsonant	= kaashäälik
konsonantism	konsonantismi
konsonantkiri	konsonanttikirjoitus
konsonanttüvi	konsonanttivartalo
konsonantvokaalkiri	äännekirjoitus, jossa merkitään sekä konsonantit että vokaalit
konsonantühend	= kaashäälikühend
konstituent	= moodustaja
konstruktsioon	= tarind
kontakt, liitumine (foneetikas)	liittymä (fonetiikassa)
kontaktfunktsioon	= faatiline funktsioon

kontaminatsioon	= ristumine
kontekst (1. kaastekst; 2. ümbrus)	1. konteksti, asiayhteys; 2. ympäristö
kontekstisidus lause	= tekstisidus lause
kontekstivaba lause	= tekstivaba lause
kontekstuaalne ellips, kontekstiellips	kontekstuaalinen ellipsi
kontekstuaalne tähendus	kontekstuaalinen merkitys, tilanteinen merkitys
kontekstuaalne variant, kontekstivariant	[kon]tekstuaalinen variantti
kontekstuaalsed sünonüümid	kontekstuaalised sünonüümid
kontinuaatiivne tegevus	= pidev tegevus
kontinuaatiiv[verb]	kontinuaatiiviverbi
kontraarne vastandus, kontraarne opositsioon	kontraarinen oppositio
kontradiktoorne vastandus, kontradiktoorne opositsioon, komplementaarne vastandus, komplementaarne opositsioon	kontradiktorinen oppositio, komplementaarinen oppositio
kontraheerunud diftong	supistumadiftongi
kontraheerunud verb	supistumaverbi
kontraktsioon	1. supistuminen, kontraktio; 2. supistuma
kontrastiivanalüüs	= kõrvutusanalüüs
kontrastiivne grammatika	= kõrvutav grammatika
kontrastiivne lingvistika	= kõrvutav lingvistika
kontrastiivrõhk	= vastandusrõhk
kontseptuaalne semantika	konseptuaalinen semantiikka
kontsessiivadverbiaal	= mööndusmäärus
kontsessiiv[adverbiaal]lause	= möönd[usmäärus]lause
kontsessiivkonjunktsioon	= möönev sidesõna
konvergens	konvergenssi
konversatsioon	= vestlus
konversatsioonianalüüs	= vestlusanalüüs
konversiiv, pöördvastand	käänteisvastakohta, konverssi, konversiivi
konversiivne vastandus,	käänteisoppositio

konversiivne opositsioon, pöördvastandus	
konversioon	konversio
kood	koodi
koodida	= kodeerida
koodivahetus, ümberlülitumine	koodinvaihto
kooligrammatika	koulukielioppi
koolon	kaksoispiste
koondlause	yksinkertainen lause, johon kuuluu rinnasteisia lauseenjäseniä
	= köide
koopula	= rindtarind
koordinatiivtarind	= rinnastus[seos]
koordinatsioon[iseos]	= ühendav sidesõna
kopulatiivne konjunktsioon	kopulatiivinen yhdyssana, rinnasteinen yhdyssana
kopulatiivne liitsõna	= ühendav seos
	toisto, kerto
kopulatiivne seos	iteratiivinen tekeminen
kordus	
korduv tegevus, iteratiivne tegevus	= samaviitelisus
koreferents	korpus
korpus	corpustutkimus
korpuslingvistika	korjausvedos, korrehtuuri
korrekatuur	korrelaatti
korrelaat	korrelaatio
korrelatsioon	kreikkalainen kirjaimisto
kreeka tähestik	kreolistua
kreoliseeruda, kreoolistuda	kreolikieli
kreoolkeel	kriittinen lingvistiikka (kieliopillisten rakenteiden ideologian" tutkiminen)
kriitiline lingvistika (grammatiliste struktuuride "ideologia" uurimine)"	= ühisviitelisus
krossreferents	= salakiri
krüptograafia	kumulaatio, kasauma
kuhjum, kumulatsioon	= kõnekujund
kujund	kuva[anno]llinen
kujundlik	kulttuurikieli
kultuurkeel	

kuluvorm	kulunut muoto
kumulatsioon	= kuhjum
kunstlik keel	-> tehiskeel
kurgunibu, lad uvula	kitakieleke, uvula
kursiivne tegevus	kursiivinen tekeminen
kustutus[transformatsioon]	poisto[transformaatio]
kuulaja	kuulija
kuulmislävi	kuulokynnys
kuulmisvahemik	kuuloalue
kvantifikatsioon	kvantifointi
kvantitatiivne speetsies	kvantitatiivinen spesies
kvantiteet	= vältus
kvantor	= hulgasõna
kvantorifraas	= hulgasõnafraas
kvantumimäärus, kvantumi- adverbiaal	määrän ja asteen adverbiaali
kvantumi[määrus]lause, kvantumi[adverbiaal]lause	määrää ja astetta ilmaiseva sivulause
kvotatiiv	= kaudne kõneviis, <i>modus obliquus</i>
kõige-ülivõrre, analüütiline superlatiiv	analyytinen superlatiivi
kõlakujund	akustinen kielikuva
kõlavärving	= tämber
kõne	1. puhe; 2. puhunta
kõneaine	puheenaihe
kõneakt	puheakti
kõnehetk	puhehetki
kõnehälvik, logopaat	puhehäiriöinen henkilö
kõnekeel	puhekieli
kõnekeelne	puhekielinen
kõnekujund, kujund	kielikuva, kuvio
kõnekunst, retoorika	retoriikka, puhetaito
kõnekäik, käik	siirto
kõnekäänd	puheenparsi, sananparsi, sanonta
kõneleja	puhuja
kõnelemine	puhuminen
kõnelemisverb	diktiivi[nen] verbi, sanomis- verbi, puhumisverbi

kõne[liik]	kielteistä ja myönteistä verbinmuotoa yhdistävä kategoria = kõne tekitamine
kõneloome	vuoropuhelu
kõnelus	= intonatsioon
kõnemeloodia	puheen ymmärtäminen
kõne mõistmine	= häälduselundid, hääldusorganid
kõneorganid	puhehäiriö
kõnepuue	puhesignaali
kõnesignaali	puhetilanne
kõnesituatsioon	performanssi, [kielellinen]
kõnesooritus, <i>performance</i>	suoritus
kõne süntees	puhesynteesi
kõnesüntesaator	puhesyntetisaattori
kõnetaju	puheen vastaanottaminen
kõnetakt, jalg, rõhuüksus	puhetahti
kõnetegevus	puhetoiminta, ransk. langage (de Saussure)
kõne tekitamine, kõneloome	puheen tuottaminen
kõnetempo	puhetempo, puhenopeus
kõnetlus	puhuttelu
kõnetlussõna	puhuttelusana
kõnetoiming	puhetoiminta
kõnetrakt	ääniväylä
kõnetuvastus	puheen tunnistaminen, puheen tunnistus
kõneviis, moodus	modus, tapaluokka
kõnevoor, voor	puheenvuoro, vuoro
kõneüksus	puheen üksikkö
kõrgenev diftong	suppeneva diftongi
kõrge vokaal, kitsas vokaal	korkea vokaali, suljettu vokaali, ahdas vokaali, suppea vokaali
kõrgstiil	ylätyyli, juhlatyyli
kõri, lad larynx	kurkunpää
kõrihäälik	kurkunpää-ääni
kõrihäälik, larüngaal	laryngaali
kõrisulghäälik, larüngaal- klusiil	laryngaaliklusiili

kõrvallause	sivulause, alisteinen lause
kõrvaltähendus, konnotatiivne tähendus, konnotatsioon	konnotaatio, sivumerkitys
kõrvutav grammatika, kontrastiivne grammatika	kontrastiivinen kielioppi
kõrvutav lingvistika, kontrastiivne lingvistika	kontrastiivinen lingvistiikka
kõrvutusanalüüs, kontrastiivanalüüs	kontrastiivinen analyysi
kõrvutuslause	komparatiivinen sivulause
kõva konsonant (vananenud termin)	= palataliseerumata konsonant
kõvasuulaehäälik, palataal	palataali, lakiääne
kõva suulagi, lad palatum	kova kitalaki, kova suulaki, palatum
kõvendusmärk (nt vene keeles)	kova merkki (esim. venäjässä)
kõvendussõna	vahvike
käibefraas	käyttöfraasi
käik	= kõnekäik
kärglause, matriitslause	matriisilause
käsk	käsky
käskiv kõneviis, imperatiiv	imperatiivi, käskytapa
käsklause, imperatiivlause	käskylause, imperatiivilause
käänata, deklimeerida	taivuttaa (nomina), deklinoida
käändegrammatika	sijakielioppi
käändeline verbivorm, infiniitne verbivorm, tegusõna käändeline vorm	verbin ei-finiitinen muoto, verbin nominaalimuoto
käändelõpp	sijapääte
käändevorm	sijamuoto
käändeühildumine	sijakongruenssi
käändkond, deklinatsioon	deklinaatio
käändsõna, noomen	nomini
käändsõnafraas, noomenifraas	nominalauseke
käändsõnaliide, noomenisufiks	nominiinjohdin
käändsõnatuletus, noomeni-derivatsioon	nominiien johto, nominiien johtaminen
käändtüüp	(nominin) taivutustyyppi

käänduda, deklioneeruda
 käändumatu
 käändumatu omadussõna
 kääne, kaasus
 köide, koopula
 külghäälik, lateraal
 külgnemine

küsiasesõna, interrogatiiv-
 pronoomen
 küsijätk

küsilause, interrogatiivlause
 küsimus
 küsimustik
 küsimärk
 küsimäärsõna, interrogatiiv-
 adverb
 küsisõna
 küsituum

laadivaheldus

laadivahelduslik

labiaal
 labiaalne
 labiaalvokaal
 labialiseerumine
 labiodentaal
 ladina tähestik
 laenamine
 laen[keelend]

taipua
 taipumaton (nomineista)
 taipumaton adjektiiv
 sija, kaasus
 kopula
 lateraali, laideäänne
 taipumattomana liittyminen
 (esim. *oma sõpradele*)
 interrogatiivpronomin

lauseenloppuinen kysyvä
 lauseenmäärite (esim. *Väsitas
 päris ära, mis?*)
 kysymyslause, interrogatiivilause
 kysymys
 kyselysarja, kysymyssarja
 kysymysmerkki
 interrogatiiviadverbi

kysymyssana
 konstituentti, johon hakukysymys
 kohdistuu

L

laatuvaihtelu, kvalitatiivinen
 astevaihtelu

laatuvaihtelu-, laatuvaihtelun
 alainen

= huulhäälik

pyöreä, labiaalne

= ümarvokaal

labiaalistumine, labialisaatio

= huulhammashäälik

latina[la]inen kirjaimisto

lainaus, lainaaminen

laina

laenliide	lainattu johdin
laensõna	lainasana
laentarind	lainattu rakenne
laenukihistus	laina[sana]kerrostuma
laenuline sõnavara	lainasanasto
laenusuund	lainautumissuunta
lahklause	lohkolause
lahktarind	lohkorakenne, lohkeama
lahkukirjutamine	erilleen kirjoittaminen
lahtine klass	avoin luokka
lahtine silp	avotavu
lahtine süsteem	avoin järjestelmä, avoin süsteemi
lahutamatu omandus	erottamaton omistus
lahutamatu sõnaühend	erottamaton sanaliitto
laiend	määrite
laiendada	määrittää
laiendamata lihtlause	pääjäsenistä koostuva yksinkertainen lause
laiendatud lihtlause	yksinkertainen lause, joka sisältää pääjäsenten lisäksi lisjäseniä
laineline joon	aaltoviiva
laineteooria	aaltoteoria (Johannes Schmidt)
langev diftong	laskeva diftongi
langev intonatsioon	laskeva intonaatio
lapi keel	lappi, saame
larüngaal	= kõrihäälük
larüngaalklusiil	= kõrisulghäälük
larüngaliseerumine	laryngalisaatio
lastekeel	lastenkieli
lastekeelne	lastenkielinen
lateraal	= külghäälük
latiiv	latiivi
lause	1. lause; 2. virke
lauseehitus	1. lauserakenne; 2. virkerakenne
lausefoneetika	lausefonetiikka
lauseintonatsioon	lauseintonaatio
lausekatkestus, aposiopees	aposiopesis

lausekujund
 lause kõrvalliige
 lauselaiend, lausemodaal

lauseliige
 lauseliigendus
 lauselisus
 lauselühend
 lausemall
 lausemodaal
 lausemoodustus
 lause pealiige
 lause põhitüüp
 lausepõim
 lauserind
 lauserõhk
 lauserõhuline
 lauserõhutu
 lausesemantika
 lausestada
 lausestik, periood
 lausestruktuur
 lausestus
 lausetuum
 lausetüübid suhtluseesmärgi järgi
 lausetüüp
 lauseõpetus, süntaks
 lausung
 leenis[klusiil],
 meedia[klusiil]
 leevendaja (vestlusanalüüsis)
 leivu keelesaar (Lätis)
 lekseem
 leksika
 leksikaalne

syntaktinen kielikuva, lausekuvio
 lauseen lisäjäsen
 lauseenlisäke, irtonainen
 adverbiaali, jonka vaikutusalana on koko lause (esim. *Võib-olla* ma eksin)
 lauseenjäsen
 lauseenjäsenitys
 lausemaisuus
 lauseenvastike
 lausemalli
 = lauselaiend
 lauseenmuodustus
 lauseen pääjäsen
 peruslausetyyppi
 -> põimlause
 -> rindlause
 lausepaino
 lausepainollinen
 lausepainoton
 lausesemantiikka
 lauseistaa
 periodi, lausejakso
 1. lauserakenne; 2. virkerakenne
 lauseistus
 lauseen ydin
 = kommunikatiivsed lausetüübid
 lausetyyppi
 lauseoppi, syntaksi
 lausuma
 lenisklusiili, mediaklusiili
 varaus (keskustelunalyysissa)
 Leivun kielisaareke (Latviassa)
 lekseemi (sanakirjasana)
 = sõnavara
 leksikaallinen, sanastollinen

leksikaalne kategooria	leksikaalne kategooria, sanakategoria
leksikaalne morfeem	leksikaalne morfeemi, semantiline morfeemi = sõnarõhk
leksikaalne rõhk	leksikaalne merkitys
leksikaalne tähendus	leksikaalne üksikkö
leksikaalne üksus	leksikaalistua
leksikaliseeruda	leksikografia, sanakirjatyö
leksikograafia	leksikaalis-grammaattinen = sõnavaraõpetus
leksikogrammatiline	1. sanasto, sanavarat, sanavarasto, leksikko; 2. sanakirja
leksikoloogia	leksikaalis-semantiline = sõnastatistika
leksikon	= keelekuju
leksikosemantiline	levikkialue
leksikostatistika	= luulevabadus
lekt	ligatuuri, kaksoiskirjain
levila	yksinkertainen, yksinäis- yksinäistempus
<i>licentia poetica</i>	= lihtsidesõna
ligatuur	yksinkertainen lause sekä lause, jossa on ei-finiittinen verbin- muoto
liht-, lihtne	imperfekti
lihtaeg, lihttempus	= liht-
lihtkonjunktsioon	yksinkertainen konjunktio
lihtlause	
lihtminevik, imperfekt	
lihtne	
lihtsidesõna,	
lihtkonjunktsioon	
lihtsustatud transkriptsioon	puolikarkea tarkekirjoitus
lihtsõna	yksinkertainen sana
lihtteigusõna, lihtverb	yksinkertainen verbi
lihttempus	= lihtaeg
lihttüvi	= juur
lihtverb	= lihtteigusõna
lihtöeldis	yksinkertainen predikaatti
liialdus, hüperbool	hyperbola, liioittelu
liiane	redundantti, liikanainen

liiasus	redundantsi, liikanaisuus
liide	= tuletusliide
liidepartikkel	liitepartikkeli
liigendus	jäsennys, jäsentely
liigimõiste	alakäsite, lajikäsite
liiginimetus	lajinimi
liigitav öeldistäide	luokituspredikatiivi
liikumisverb	liikeverbi
liikvida	= sulahäälik
liit-, liitne	yhdys-, yhdistetty, moniosainen
liitadjektiiv	= liitomadussõna
liitadverb	= liitmäärsõna
liitaeg, liittempus	liittotempus
liitarvsõna, liitnumeraal	yhdysnumeraali, yhdyslukusana (esim. <i>seitsemänsataa</i>)
liitasesõna, liitpronoomen	yhdyspronomini
liitejärjend	johdinjono
liiteline (nt liiteline astmevaheldus)	suffiksaalinen (esim. suffiksaalinen astevaihtelu)
liitevariant	johdinvariantti
liitkonjunktsioon	= liitsidesõna
liitkäändsõna, liitnoomen	yhdysnomini
liitlause	yhdyslause, lauseyhdistys
liitmine	yhdistäminen, yhdistys, kompositio
liitmäärsõna, liitadverb	yhdysadverbi
liitne	= liit-
liitnimisõna, liitsubstantiiv	yhdyssubstantiivi
liitnoomen	= liitkäändsõna
liitnumeraal	= liitarvsõna
liitomadussõna, liitadjektiiv	yhdysadjektiiv
liitpronoomen	= liitasesõna
liitsidesõna, liitkonjunktsioon	yhdyskonjunktio
liitsubstantiiv	= liitnimisõna
liitsufiks	yhdysjohdin, yhdysperäinen johdin
liitsõna	yhdyssana, kompositumi

liitsõna eesosis, liitsõna esikomponent	yhdyssanan määriteosa
liitsõna järelosis, liitsõna järelkomponent	yhdyssanan perusosa
liitsõnakomponent	= liitsõnaosis
liitsõnaline	yhdyssana-
liitsõnamoodustus, sõnade liitmine, kompositsioon	yhdyssananmuodustus, kompositio
liitsõnaosis, liitsõnakomponent	yhdysosa
liittepusõna, liitverb	yhdysverbi, jossa on kiinteä yhdistys
liittempus	= liitaeg
liittüvi	yhdysvartalo
liitum (igasugune tüvede kokkuvormistis)	liittosana (kaikenlainen vartalojen yhteenkirjoittama)
liitumine (1. sõnade liitumine; 2. foneetikas: kontakt)	1. kompositio; 2. (fonetiikka) liittymä
liitumismall	kompositiomalli
liitverb	= liittepusõna
liitvorm	liittomuoto
liitõeldis	yhdyspredikaatti, liittopredikaatti
liivi keel	liivi
lineaarsus	lineaarisuus, peräkkäisyys
lineariseerida	linearisoida, linearistaa
<i>lingua franca</i>	lingva franca
lingvaal	= keelhäälik
lingvist	= keeleteadlane
lingvistika	= keeleteadus
lingvistiline	= keeleteaduslik
lingvitsiid	= keeletapp
lingvostatistika	= keelestatistika
lingvostilistika	= keelestilistika
linnakeel	kaupunkipuhekieli
linnuke	hattu, ylösalainen sirkumfleksi (diakriittinen merkki: ǎ)
lisamine, lisamis-	lisäystransformaatio
transformatsioon	

lisand, apositsioon	appositio
lisanimi	lisanimi
litereerida	litteroida, kirjaintaa
litootes	= eitav jaatus
loendamatu sõna, jaotatav sõna	jaollinen sana
loendatav sõna, jaotamatu sõna	jaoton sana
loetavus	(tekstin) luettavuus
logogramm	= sõnamärk
logopaat	= kõnehälvik
logopeedia	logopedia, puuehäiriõoppi
lokaaladverb	= kohamäärsõna
lokaaladverbiaal	= kohamäärus
lokaal[adverbiaal]lause	= koha[määrus]lause
lokatiiv	lokatiivi
loodusnimi, maastikunimi	luontonimi
loogiline objekt	= tegevusobjekt
loogiline predikaat	looginen predikaatti
loogiline semantika	looginen semantiikka
loogiline subjekt	= tegevussubjekt
looksulud {...}	aaltosulkeet, aaltosulut
loomanimi, zoonüüm	eläimennimi
loomulik (nt loomulik fonoloogia, morfoloogia, süntaks)	luonnollinen (esim. luonnollinen fonologia, morfoloogia, syntaksi)
loomulik keel	luonnollinen kieli
loomulik sõnajärg	= neutraalne sõnajärg
lugeja	lukija
lutsi keelesaar (Lätis)	Lutsin kielisaareke (Latviassa)
luulekeel	runokieli, runotyyli
luulevabadus, <i>licentia poetica</i>	licentia poetica, runoilijanvapaus
lõigu avalause	kappaleen aloituslause
lõigu lõpplause, päade	kappaleen päätöslause
lõik	kappale (tekstissä)
lõpetamata tegevus, imperfektiivne tegevus	päättymätön tekeminen, imperfektiivinen tekeminen

lõpetatud tegevus,
 perfektiivne tegevus
 lõpp (1. muutelõpp;
 2. vastandina algusele)

lõpphäälik

lõppsilp

lõpualune tüvi

lõpuga

lõpukadu, apokoop

lõpukordus, epifoor

lõputa

lõunaeesti kirjakeel,
 tartu keel

lõunaeestiline

lõunaeesti murded

läbipaistev, transparentne

läbipaistmatu, opaakne

läbiv suurtäht

lähisugukeel, lähem sugulas-
 keel

lähtekeel (1. laenuandja
 keel; 2. tõlgitav keel)

lähtekääne

lähtestruktuur

läänemere[soome] algkeel

läänemere[soome] keeled

läänemeresoome-permi algkeel

läänemeresoome-volga algkeel

lühend, abreviaatuur

lühendada

lühendsõna

lühendusellips

lühike

lühike konsonant

lühike silp

päättynyt tekeminen,
 perfektiivinen tekeminen
 1. taivutuspäätte; 2. loppu

sananloppuinen äänne

viimeinen tavu

= grammatiline tüvi, alltüvi

päätteellinen

loppuheitto, apokopee

epifora

päätteetön

eteläviron kirjakieli,

Tarton kieli

eteläviron [murteiden]

eteläviro[n murteet]

transparentti, läpinäkyvä

opaakki, läpinäkymätön

kaikkien nimenosien iso alkukirjain

(esim. *Keele ja Kirjanduse*

Instituut), vrt. esisuurtäht

lähisukukieli

1. lainanantajakieli;

2. lähtökieli (josta tulkitaan)

= eralduskääne, separatiivkääne

lähtörakenne

kantasuomi

itämerensuomalaiset kielet

suomalais-permiläinen kantakieli

suomalais-volgalainen kantakieli

lyhenne

lyhentää

kirjainsana

lyhenne-ellipsi (lauseensisäinen
 kontekstista riippumaton ellipsi)

lyhyt

lyhyt konsonantti

lyhyt tavu

lühike sisseütlev, lühike
illatiiv
lühike vokaal
lühike ülivõrre, lühike
superlatiiv
lühitüvi (nt *inimtöö*)

lühivorm
lühihendus

lünkause, väljajätteline
lause, elliptiline lause

maailmakeel
maastikunimi
madalduv diftong

madalstiil
madal vokaal, avar vokaal

ma-infinitiiv
maiuscula maiestatis
majuskel
makrolingvistika
maks-vorm

mall
mansi keel
mari keel
markeerimata
markeerimatus
markeeritud

markeeritus

lyhyt illatiivi (esim. pani
salli *kaela*)
lyhyt vokaali
= *i*-ülivõrre, *i*-superlatiiv,
sünteesiline superlatiiv
lyhyt vartalo, sananvartalo
yhdyssanan määriteosana (esim.
ihmistyö)
lyhyt muoto
lyhytsulku (lauseen tai konst-
ruktion väärin käsittäminen)
elliptinen lause

M

maailmankieli
= loodusnimi
väljenevä diftongi, avartuva
diftongi
alatyöli
avoin vokaali, avara vokaali,
matala vokaali, väljä vokaali
= *ma*-tegevusnimi
= ülimussuurtäht
= suurtäht
makrolingvistiikka
maks-muoto (*ma*-infinitiivin
translatiivi, esim. *tegemaks*)
malli, kaava
mansi, voguli
mari, tšeremissi
1. tunnusmerkitön; 2. tunnukseton
tunnusmerkittämyys
1. tunnusmerkkinen;
2. tunnuksellinen
tunnusmerkkisyys

marrism	marrismi
masinakeel	konekieli
masintõlge	konekäännös
maskuliin	= meessoost sõna
maskuliinum	= meessugu
massikommunikatsioon, massisuhtlus	joukkoviestintä
<i>mas</i> -vorm	<i>mas</i> -muoto (<i>ma</i> -infinitiivin inessiivi, esim. <i>tegemas</i>)
<i>mast</i> -vorm	<i>mast</i> -muoto (<i>ma</i> -infinitiivin elatiivi, esim. <i>tegemast</i>)
<i>mata</i> -vorm	<i>mata</i> -muoto (<i>ma</i> -infinitiivin abessiivi, esim. <i>tegemata</i>)
<i>ma</i> -tegevusnimi, <i>ma</i> -infitiiv	<i>ma</i> -infinitiivi
matemaatiline lingvistika	matemaattinen lingvistiikka
matriitslause	= kärglause
matronüüm	= emanimi
<i>ma</i> -vorm	<i>ma</i> -muoto (<i>ma</i> -infinitiivin illatiivi, esim. <i>tegema</i>)
mediodorsaal	= keskkeelehäälik
mediopassiiv	mediopassiivi, mediumi
media[klusiil]	= leenis[klusiil]
meessoost sõna, maskuliin	maskuliini, maskuliininen sana
meessugu, maskuliinum	maskuliini (miespuolinen suku)
meetrika	metriikka
meetrum	= värsimõõt
metafoonia	= umlaut
metafoor	metafora
metafoorne (nt metafoorne tähendus, väljend)	metaforinen (esim. metaforinen merkitys, ilmaus)
metakeel	metakieli
metakeeleline funktsioon	metakielinen funktio
metalingvistika	metalingvistiikka
metanalüüs	metanalyyysi
metatees	metateesi
metonüümia	metonymia
miinimumsõnastik	minimisanasto
mikrolingvistika	mikrolingvistiikka

mikrotoponüüm	= väikekohanimi
minevik	1. mennyt aika; 2. menneen ajan tempus
mineviku kesksõna, mineviku partitsiip	partisiipin perfekt (nud- ja tud-partisiippi)
minimaalpaar	minimipari
minimaaltagasiside	minimipalaute
minuskel	= väiketäht
mitmekeelne sõnaraamat	monikielinen sanakirja
mitmekeelsus	monikielisyys
mitmesõnaline	monisanainen
mitmetähenduslik, polüseemiline	moniselitteinen, monimerkityksinen
mitmetähenduslikkus, polüseemia	polysemia, moniselitteisyys, monimerkityksisyys
mitmus, pluraal	monikko, pluraali
mitmuse tüvi	monikkovartalo
mitmuslik, pluraalne	monikollinen
mitmussõna, <i>plurale tantum</i> - sõna	plurale tantum -sana, pluratiivi, monikkosana
mittegrammatiline lause	epäkieliopillinen lause
mittekestev tegevus, momentaanne tegevus	momentaaninen tekeminen
mitteproduktiivne (nt mitteproduktiivne liide, mall)	epäproduktiivinen (esim. epäproduktiivinen johdin, malli)
mitteprototüüpne	epäprototyypinen
mittereferentne	ei-referentiaalinen
mitterestriktiivne	ei-restriktiivinen
mitterestriktiivne atribuut	ei-restriktiivinen attribuutti
mitterestriktiivne relatiivlause	ei-restriktiivinen relatiivilause
mittetäistähenduslik sõna, sünsemantiline sõna	synsemanttinen sana
modaaladverb	= rõhumäärsõna
modaalne	modaali[nen]
modaalsus	modaalisuus, modaaliteetti
modaalsõna, suhtumissõna	modaalisana

modaaltegusõna, modaalverb	modaaliverbi
modaaltähendus	modaaline merkitys
modaalverb	= modaaltegusõna
moderatiivne	moderatiivinen
modifitseeriv liide	modifioiva johdin, modifioija
<i>modus obliquus</i>	= kaudne kõneviis, kvotatiiv
moekeelend	muoti-ilmaus
momentaanne tegevus	= mittekestev tegevus
momentaan[verb]	momentaani[verbi]
monoftong	= üksikäishäälik
monoloog	= ühekõne
monoseemia	= ühetähenduslikkus
monoseemiline	= ühetähenduslik
moodus	= kõneviis
moodustaja, konstituent	muodostin, konstituentti
moodustajalause	konstituenttilause
moodustajastruktuur	konstituenttirakenne
moodustajastruktuuri	konstituenttirakennekielioppi
grammatika	
moodustuspesa	= sõnamoodustuspesa
moodustuskoht	= häälduskoht
moodustusviis	= hääldusviis
moora	mora
mordva keel	mordva
morf	morfi
morfeem	morfeemi
morfeemika	morfemiikka
morfeemiklass	morfeemiluokka
morfeemikordus (nt <i>seni/ni</i>)	morfeemintoisto
morfeemimoodustus	morfeeminmuodustus
morfeemipiir	morfeeminraja
morfeemivariant	= allomorf
morfofoneem	morfofoneemi
morfofoneemkiri	morfofonemaattinen kirjoitus,
	morfofonologinen kirjoitus
morfofonoloogia	mor[fo]fonologia
morfofonoloogiareegel	morfofonologinen sääntö
morfofonoloogiline vaheldus	morfofonologinen vaihtelu,

morfoloogia
 morfoloogiasõnastik
 morfoloogiline
 morfoloogiline analüüs
 morfoloogiline ehitus
 morfoloogiline kategooria
 morfoloogiline
 klassifikatsioon
 morfoloogiline süntees
 morfoloogiline süsteem
 morfoloogiline tunnus
 morfoloogiline tüpologia
 morfosõnastik
 morfosüntaks
 morfosüntaktiline kategooria
 morfotaktika
 motiveerimatus
 motiveeritud keelend
 motiveeritus
 mugandada
 mугaneda
 murdarv[sõna]
 murdeaines, murdematerjal
 murdeala
 murdearhiiv
 murdeatlas
 murdeerinevus
 murdegrammatika
 murdejoon
 murdekeel
 murdekeelend, dialektism

 murdekogu
 murdekogumine
 murdekorrespondent

morfofoneemine vaihtelu
 = vormiõpetus
 = vormisõnastik
 morfoloogiline, muoto-opilline
 morfoloogiline analüüs
 muotorakenne
 morfoloogiline kategooria
 morfoloogiline luokittelu

 morfoloogiline süntees
 morfoloogiline järjestelmä
 1. tunnus; 2. morfoloogiline piirre
 morfoloogiline tüpologia
 = vormisõnastik
 morfosüntaks
 morfosüntaktiline kategooria
 morfotaksid
 motivoimattomuus
 = seotud keelend
 motivoitus
 mukauttaa
 mukautua
 murtoluku
 murreaines, murreaineisto
 murrealue
 murrearkisto
 murrekartasto
 = murdevahe
 murrekeelioppi
 murrepiirre
 murre
 murteellisuus (murrekana,
 -muoto ym.)
 murrekokoelma
 murteenkeruu
 vapaaehtoinen vastaaja,
 vapaaehtoinen kerääjä,
 harrastajakerääjä

murdekõne	murre
murdekõneleja	murteenpuhuja
murdeliigendus	murrejako, murteiden ryhmittely
murdeline	murteellinen
murdeline levik	murrelevikki
murdelisus	murteellisuus
murdematerjal	= murdeaines
murdematk	murteentutkimusmatka
murdemorfologia	murremorfologia
murdenäide	murrenäyte
murdepiir	murreraja
murderühm	murteisto, murreryhmä
murdesõna	muresana
murdesõnaraamat	muresanakirja
murdesõnavara	muresanasto
murdetauust	murretausta
murdetekst	murreteksti
murdeuurija, dialektoloog	murteentutkija, dialektologi
murdeuurimine, dialektoloogia	murteentutkimus, dialektologia
murdeuurimus	murretutkimus
murdevahe, murdeerinevus	murre-ero, murre-eroav[ais]uus
murdevariant	murrevariantti, murretoisinto
murdevaste	murrevastine
murdevorm	murremuoto
murrak	pitäjänmurre
murre, dialekt	murre, dialekti
murretevaheline	murteidenvälinen
mutatiivne liide, transponeeriv liide	muuntava johdin, muuntaja
muude, muutevorm	taivutusmuoto
muukeelne	toiskielinen, muunkielinen
muuta	taivuttaa
muuteafiks	taivutusaffiksi (tunnus ja taivutuspääte)
muutealune tüvi	= sõnatüvi
muutelõpp, lõpp	taivutuspääte
muutemorfeem	taivutusmorfeemi
muuteparadigma	taivutusparadigma

muudetunnus, tunnus	tunnus
muutevorm	= muude
muutkond (käändkond ja pöördkond)	taivutusluokka (dekliinaatio ja konjugaatio)
muutmine, sõnamuutmine	[sanana] taivuttamine
muuttüüp (käändtüüp ja pöördtüüp)	taivutuskaava, taivutustüüp
muutada	1. muuttua; 2. taipua
muutuja	muuttuja
muutumatu sõna, partikkel	taipumaton sana, partikkeli
muutus	muutos
mõiste	käsite
mõisteala	käsitepiiri, käsiteala (esim. kerätä murresanoja joltakin käsitealalta)
mõistekiri, ideograafia	käsitekirjoitus, ideografia
mõisteline sõnaraamat	ideografinen sanakirja
mõistemoodustus	käsitteenmuodostus
mõistemärk, ideogramm	käsitemerkki, ideogrammi
mõistestik	käsitteistö
mõistesüsteem	käsitejärjestelmä
mõistetavus	= arusaadavus
mõisteväli	käsitekenttä
mõistukuju, allegooria	allegoria, vertauskuva
mõtt, signifikaat	mielle
mõttekriips	ajatusviiva
mõttepunktid	kolme pistettä (ilmaisemassa kesken jäänyttä ajatusta)
mõõdunimisõna, ühiknimisõna	mittasubstantiivi
mõõduomadussõna	mitta-adjektiiv
mõõdutegusõna	mittaverbi
märgend	käyttöalamerkintä (esim. sanakirjassa)
märgisüsteem	merkkijärjestelmä
märk	merkki
märksõna	hakusana
märksõnastik	hakusanaluettelo
määramata, umbmäärane,	indefiniittinen

indefiniitne
 määratus, umbmääratus,
 indefiniitsus
 määrämäärsõna
 määrämäärus
 määr[a[määrus]]lause
 määratleda (1. determi-
 neerida; 2. defineerida)
 määratlev asesõna,
 determinatiivpronoomen
 määratlus, definiitsioon
 määratud, definiitne (nt
 määratud e definiitne
 subjekt)
 määratus, definiitsus
 määrav, definiitne (nt
 määrav e definiitne
 artikkel)
 määrsõna, adverb
 määrsõnafraas, adverbifraas
 määrsõnaliide, adverbisufiks
 määrsõnaline, adverbiline
 määrsõnastuda, adverbistuda
 määrsõnatuletus, adverb-
 derivatsioon
 määrus, adverbiaal
 määrusfraas, adverbiaalfraas
 määrus[kõrval]lause,
 adverbiaal[kõrval]lause
 määruslik lauselühend
 määruslik täiend,
 adverbiaalatribuut
 mööndlause
 mööndusmäärus, kontsessiiv-
 adverbiaal
 möönd[usmäärus]lause,
 kontsessiiv[adverbiaal]-

epämääräisyys, indefiniittisyys

määrän adverb

-> kvantumimäärus

määrää ilmaiseva adverbiaalilause

1. determinoida, määrittää;

2. definioida, määritellä

determinatiivpronomini

määritelmä

määräinen, definiittinen (esim.

määräinen eli definiittinen

subjekti)

definiittisyys

määräinen, definiittinen (esim.

määräinen eli definiittinen

artikkeli)

adverbi, seikkasana

adverbilauseke

adverbinjohdin

adverbillinen

adverbistua

adverbien johto, adverbien

johtaminen

adverbiaali

adverbiaalilauseke

adverbiaalilause

adverbiaalinen lauseenvastike

adverbiaalattribuutti

= mööndusmääruslause,

kontsessiiv[adverbiaal]lause

kontsessiivinen adverbiaali

kontsessiivilause, myönnytystä

ilmaiseva sivulause

lause
 möönev kõneviis, jussiiv
 möönev sidesõna,
 kontsessiivkonjunktsioon

naaberkeel
 naaberpaar
 naabrusnimi
 naissoost sõna, feminiin
 naissugu, feminiinum
 naistekeel
 narratiiv
 nasaal
 nasaalne
 nasaliseerumine
 neeluhäälik, farüngaal
 negatiiv
 negatsioon
 neksus
 neolingvistika,
 areaalilingvistika
 neologism
 nessessiivne
 neurolingvistika
 neutraal (süvakääne)
 neutraalne sõnajärg,
 loomulik sõnajärg
 neutraalstiil
 neutralisatsioon
 neutrum
 nibuhäälik, uvulaar
 nihutus[transformatsioon]
 nimekomisjon

epäsuora imperatiivi (ma, sa,
 ta, me, te, nad *oodaku*)
 konsessiivinen konjunktio

N

naapurikieli
 vieruspari, engl. adjacency pair
 naapurialueitten sovinnaisnimi
 feminiini, feminiininen sana
 feminiini (naispuolinen suku)
 naisten kieli
 narratiivi
 = ninahäälik
 nasaalinen
 nasaalistuminen, nasalisaatio
 faryngaali
 = eitav kõne[liik]
 = eitus
 -> predikatiivne tarind
 neolingvistiikka,
 areaalilingvistiikka
 = 1. uudiskeelend; 2. uudissõna
 nessessiivinen
 neurolingvistiikka
 neutraali (sijarooli)
 neutraali sanajärjestys,
 tunnusmerkitön sanajärjestys
 normaalittyli, normaaliproosa,
 asiaproosa
 neutraalistuminen, neutralisaatio
 = 1. kesksugu; 2. kesksost sõna
 uvulaari
 siirto[transformaatio]
 nimistötoimikunta

nimekorraldus
 nimelähtene, depropriaalne
 nimeseadus
 nimetav, nominatiivne
 (nime andev)
 nimetav [kääne], nominatiiv
 nimetavaline, nominatiivne

 nimetavaline liitumine,
 nominatiivne liitumine
 nimetav funktsioon,
 nominatiivne funktsioon
 nimeteooria
 nimetuletis
 nimetus
 nimeuurimine, onomastika
 nimi, pärisnimi, prooprium
 nimistu
 nimisõna, substantiiv
 nimisõnafraas,
 substantiivifraas
 nimisõnaliide,
 substantiivisufiks
 nimisõnaline, substantiivne
 nimisõnaline täiend,
 substantiivatribuut
 nimisõnaline väljendusviis
 nimisõnastuda,
 substantiveeruda
 nimisõnastumine,
 substantivatsioon
 nimisõnatuletus,
 substantiividerivatsioon
 nimisõnatõbi
 ninahäälik, nasaal
 nominaalfraas
 nominaallause

nimistõnsuunnittele, nimistõnhoolto
 [eris]nimestä johdettu, proprinen
 nimilaki
 nimeävä, nominatiivinen

 nominatiivi
 nominatiivinen, nominatiivi-
 muotoinen (nominatiivin
 sijassa oleva)
 nominatiivialkuisuus

 nimeävä funktio, nominatiivinen
 funktio
 onomastinen teoria
 erisnimen johdos
 nimitys
 nimistõntutkimus, onomastiikka
 nimi, erisnimi, propri
 nimistö
 substantiivi, nimisana
 substantiivilauseke

 substantiivin johdin

 substantiivinen
 substantiiviattribuutti

 = nominaalstiil
 substantiivistua, substantivoitua

 substantiivistuminen, substan-
 tivointi, substantivoituminen
 substantiivien johto,
 substantiivien johtaminen
 substantiivitauti
 nasaali, nenä-ääne
 nominaalilauseke
 lause, josta puuttuu finiittiverbi

nominaalstiil, nimisõnaline
väljendusviis
nominalisatsioon

nominatiiv
nominatiivne
nominatiivne funktsioon
nominatiivne keel
nominatiivne liitumine
nominatiivne modaalsus,
semantiline modaalsus
nominativus absolutus

noolsulud <...>
noomen
noomeniderivatsioon
noomenifraas
noomeniparadigma
noomenisufiks
noomenisüntaks
noogrammatikud
norm
normaallause
normatiivne, preskriptiivne
normatiivne foneetika
normatiivne grammatika

normatiivne lingvistika,
preskriptiivlingvistika
normatiivne sõnaraamat
normatiivsus, preskriptiivsus
normida
normihälve

normikohane
norming, kodifikatsioon

nominaali-ilmaus,
substantiivityyli
1. nominalisaatio, nominaalistus;
2. nominaalistuma
= nimetav [kääne]
= 1. nimetavaline; 2. nimetav
= nimetav funktsioon
nominatiivikieli
= nimetavaline liitumine
semantiline modaalsus

= absoluutarind, absoluutne
nimetav, iseseisev nimetav,
verbita lauselühend
kulmasulkeet, kulmasulut

= käandsõna
= käandsõnatuletus
= käandsõnafraas

nominiiparadigma
= käandsõnaliide

nominiisyntaksi
nuogrammatikot
normi

normaalilause
normatiivinen, preskriptiivinen
= õigehääldus, ortoepia
normatiivinen kielioppi,
preskriptiivinen kielioppi
preskriptiivinen lingvistiikka

normatiivinen sanakirja
normatiivisuus, preskriptiivisyys
normittaa, kodifioida
normipoikkeama, poikkeus
normista
norminmukainen
normi, kodifikaatio (sanakirjassa
tai kieliopissa)

normivastane
 notiivne speetsies
nud-kesksõna, *nud*-partitsiip

nuks-vorm

nullkohaline verb
 nullmorfeem
 nulltuletus, otsetuletus
 nullvalentne verb,
 nullkohaline verb

numeraal
 numeraalisufiks
 numeraalne
 nu[u]merus
 nurksulud [...]

nuvat-vorm

nõrgaastmeline (nt
 nõrgaastmeline tüvi, vorm)
 nõrgarõhuline silp
 nõrgenev astmevaheldus

nõrk aste
 nõrk liitumine (foneetikas)
 näitav asesõna,
 demonstratiivpronoomen
 nüüdiskeel

obiugri keeled
 objekt (ka: grammatiline
 objekt ehk sihitis)
 objektadverbiaal

norminvastainen
 notiivinen spesies
nud-partisiippi (aktiivin
 partisiipin perfekti)
nuks-muoto (konditionaalin
 synteettinen preteriti, esim.
mänginuks)

= nullvalentne verb
 nollamorfeemi
 nollajohto, piiloderivaatio
 nollapaikkainen verbi

= arvsõna
 = arvsõnaliide
 = arvsõnaline
 = arv
 hakasulkeet, hakasulut
nuvat-muoto (kvotatiivin
 synteettinen preteriti, esim.
mänginuvat)

heikkoasteinen (esim.
 heikkoasteinen vartalo, muoto)
 = rõhutu silp
 normaali astevaihtelu, heikkenevä
 astevaihtelu
 heikko aste
 höllä liittymä (fonetiikassa)
 demonstratiivipronomini

 = tänapäevakeel

O

obinugrilaiset kielet
 objekti

- > sõltuvusmäärus,

objektfraas
 objektkonjugatsioon
 objekt[kõrval]lause
 obligatoorne laiend
 obligatoorne
 transformatsioon
 obliikvakäanded
 obstruent
 okasionaalne
 okasionaalsõna
 okasionaaltähendus
 oklusioon
 oksüümoron
 olemasolulause,
 eksistentsiaallause
 olemislause
 olev [kääne], essiiv
 olevik (1. praegusaeg;
 2. preesens)
 oleviku kesksõna,
 preesensi partisiip
 olukord, [tegevus]situatsioon
 omadusnimi
 omadussõna, adjektiiv
 omadussõnafraas,
 adjektiivifraas
 omadussõnaliide,
 adjektiivisufiks
 omadussõnaline, adjektiivne
 omadussõnaline täiend,
 adjektiivatribuut
 omadussõnastuda,
 adjektiveeruda
 omadussõnastumine,
 adjektivatatsioon
 omadussõnatuletus,
 adjektiividerivatatsioon

rektsiooniadverbiaal
 = sihitisfraas
 objektikonjugaatio
 = sihitis[kõrval]lause
 pakollinen määrite
 pakollinen transformaatio,
 obligatorinen transformaatio
 obliikvisijat
 obstruentti
 = juhu-
 = juhusõna
 = juhutähendus
 = sulufraas
 oksymoron
 eksistentsiaalilause

 - > olemasolulause
 essiivi
 1. nykyaika; 2. preesens

 partisiipin preesens (v- ja
 tav-partisiippi)
 tilanne, asiaintila
 ominaisuudennimi
 adjektiiv, laatusana
 adjektiivilauseke

 adjektiivinjohdin

 adjektiivinen
 adjektiiviattribuutti

 adjektiivistua, adjektivoitua

 adjektiivistuminen, adjektivointi,
 adjektivoituminen
 adjektiivien johto, adjektiivien
 johtaminen

omajalause
omajamäärus

omastav [kääne], genitiiv
omastavaline, genitiivne
omastavaline liitumine,
genitiivne liitumine
omastavaline täiend,
genitiivtribuut
omastav asesõna,
possessiivpronoomen
omastavus, possessiivsus
omastusliide,
possessiivsufiks

omasõna
omatüvi
onomastika
onomatopoeetiline sõna

onomatopöa
opaakne
opositsioon
optatiiv
optatiivlause
oraal
oratio directa

oratio mixta
oratio obliqua

ordinaal
ortoepia

ortoepiasõnaraamat
ortograafia
ortograafiasõnaraamat
ortoloogia
osaalus, partsiaalsubjekt

omistusrakenne
= valdajamäärus,
habitiiivadverbiaal
genetiivi
genetiivinen, genetiivimuotoinen
genetiivialkuisuus

genetiiviattribuutti

possessiivpronomini

possessiivisus
omistusliite, possessiivisuffiksi

omaperäinen sana
omaperäinen vartalo
= nimeuurimine
onomatopo[i]eettinen sana, ääntä
jäljitleva sana
onomatopo[i]eesi
= läbipaistmatu
= vastandus
= sooviv kõneviis
= soovlause
= suuhäälük
= otsekõne, otsene kõne, direktne
kõne
= siirdkõne
= kaudkõne, kaudne kõne,
indirektne kõne
= järgarv[sõna]
= õigehääliskus, normatiivne
foneetika
= häälidussõnaraamat
= õigekirjutus, õigekiri
= õigekirjutussõnaraamat
= õigekeeslus
osasubjekt, partitiivisubjekt

osalause	osalause
osaline	osallistuja
osasihitis, partsiaalobjekt	osaobjekt, partiaaliobjekt, partitiiviobjekt
osastav [kääne], partitiiv	partitiivi
osastavaline, partitiivne	partitiivinen, partitiivimuotoinen
osa-terviku suhe	osa-kokonaisuus -suhde, koostumussuhde
osaõeldistäide,	partitiivipredikatiivi
partiaalpredikatiiv	
oskuskeel	erikoiskielet, ammattikielet
oskuskeelekorraldus	erikoiskielten huolto
oskukeeleõpetus,	terminologia
terminoloogia	
oskuskeelne	ammattikielen, ammattikielessä
oskusleksikograafia	termisanastojen laatiminen
oskussõna, termin	termi
oskussõnastik,	termisanasto, erikoisalan
terminisõnastik	sanakirja
oskussõnavara, terminoloogia	termistö, erikoissanasto, ammattisanasto
otsejärg, otsejärjestus	suora järjestys
otsekõne, otsene kõne,	oratio directa, suora
direktne kõne, <i>oratio directa</i>	esitys[tapa]
otselaen	välitön laina
otsene teatelaad, direktaal	suora tiedottamislaatu
otsasihitis, direktobjekt	suora objekt
otsetuletus	= nulltuletus
otsetähendus, otsene	suora merkitys (vastakohta: kuvaannollinen merkitys)
tähendus	= otstarbemääruslause,
otstarbelause	finaal[adverbiaal]lause
otstarbemäärus,	tarkoituksen adverbiaali
finaaladverbiaal	
otstarbe[määrus]lause,	finaalilause, tarkoitusta
finaal[adverbiaal]lause	ilmaiseva sivulause

paarissõna
 palataal
 palataalne vokaal
 palatalisatsioon
 palataliseerumata konsonant,
 kõva konsonant (vananenud
 termin)
 palataliseerumine
 palataliseerunud
 palataliseerunud konsonant,
 pehme konsonant (vananenud
 termin)
 palatograafia
 palatogramm
 paradigma
 paradigmaatika
 paradigmaatiline
 paradigmaatiline seos
 parafraas
 paragrammatism
 parakeel
 parallelism (mõtteriiim)
 paralingvistika
 paralleelkeelend
 paralleelvorm
 parataks
 paratamatus
 parentees
 paronüümid
 paronüümia
 partikkel
 partitiiv
 partitiivne
 partitiivverb

 partitsiibitarind

P

parisana
 = kõvasuulaehäälik
 = eesvokaal
 = peenendus, palataliseerumine
 kova konsonantti, palataalis-
 tumaton konsonantti

 = peenendus, palatalisatsioon
 = peenendatud
 pehmeä konsonantti

 palatograafia
 palatogramm
 paradigma
 paradigmatiikka
 paradigmaattinen
 paradigmaattinen suhde
 = ümbersõnastus
 paragrammatismi
 parakieli
 parallelismi, kerto
 paralingvistiikka
 = rööpkeelend
 = rööpvorm
 = rindlause
 vältämättömyys
 = kiil[lause]
 = sarnassõnad
 paronymia, paromonymia
 = muutumatu sõna
 = osastav [kääne]
 = osastavaline
 partitiiviobjektin vaativa
 verbi
 = kesksõnatarind

partitsiip	= kesksõna
partsiaalobjekt	= osasihitis
partsiaalpredikatiiv	= osaõeldistäide
partsiaalsubjekt	= osalus
partsiaalsus	partiaalisuus
passiiv	passiivi
passiivilause, passiivne lause	passiivilause
passiivne	passiivinen
passiivne sõnavara	passiivinen sanavarasto
passiivverb	passiiviverbi
patronüüm	= isanimi
patsient (süvakääne)	patientti (sijarooli)
paus	tauko, paussi
peakääne	pääsija
pealause	päälause
pealerääkimine	päällekkäispuhunta, päällekkäisyys
pearõhk	pääpaino
pearõhuline silp	pääpainollinen tavu
peatükk	luku
peavorm	päämuoto
peenendatud, palataliseerunud	liudentunut, palataalistunut
peenendus, palataliseerumine, palatalisatsioon	palataalistuminen, liudentuminen, palatalisaatio, liudennus
peenendusmärk	pehmeä merkki, liudennusmerkki
pehme konsonant (vananenud termin)	= palataliseerunud konsonant
pehmesuulaehäälilik, velaar	velaari
pehme suulagi, lad velum	kitapurje, pehmeä kitalaki, pehmeä suulaki, velum
peitesõna, eufemism	eufemismi
pejoratiiv	= halvustussõna
pejoratiivne	= halvustav
perekonnanimi	sukunimi
perfekt	= täisminevik
perfektiivne tegevus	= lõpetatud tegevus
perfektiivsusmäärsõna, perfektiivsusadverb	perfektiiviadverbi, päättymä-adverbi (esim. sööb ära)

<i>performance</i>	= kõnesooritus
performatiiv	performatiivi
perifeeria	periferia
perifraas	= ümberütlus
perifrastiline verb	perifrastinen verbi (kahdesta tai useammasta sanasta koostuva verbi)
perifrastiline verbivorm	perifrastinen verbinmuoto (apuverbin ja pääverbin liitto, joka ei ole verbin liittomuoto, esim. <i>on tulemas, saab olema</i>)
periood	= lausestik
permi keeled	permiläiset kielet
personaal	= isikuline tegumood
personaalpronoomen	= isikuline asesõna
personifikatsioon	= isikustamine
persoon	= isik 2., pööre
pidev tegevus,	kontinuatiivinen tekeminen,
kontinuatiivne tegevus	jatkuva tekeminen
pidžineeruma	pidginisoitua
pidžinkeel	pidgin-kieli
piiriala	raja-alue
piirinähtus	rajailmiö
piirisignaali, junktuur	rajasignaali, junktuuri, siirtymä
piiritlemata tegevus	rajoittamaton tekeminen,
piiritletud tegevus	ei-rajautunut tekeminen
pikk	rajoitettu tekeminen,
pikk silp	rajautunut tekeminen
pikkus	1. pitkä; 2. keskipitkä (toisesta kestoasteesta virossa)
pikkusmärk	pitkä tavu
pikk vokaal	pituus
piktograafia	viiva-aksentti, yläviiva, makron (diakriitiline merkki: ä)
piktogramm	pitkä vokaali
piltkiri, piktograafia	= piltkiri
	= piltmärk
	kuvakirjoitus, piktografia

piltlik
 piltlik väljend
 piltmärk, piktogramm
 piluhäälik, spirant
 pindstruktuur
 pingus vokaal
 pleonasm
 pluraalne
plurale tantum - sõna
 plu[skvam]perfekt
 pluural
 poeetika
 poeetiline
 poeetiline funktsioon
 poeetiline üte, apostroof
 polaarne vastandus,
 polaarne opositsioon
 polüglott
 polüseemia
 polüseemiline
 polüsündeton
 polüsüntees
 polüsünteeiline keel
 poolafiks, semiafiks,
 afiksoid (nt *ala-*, *üli-*,
 -võitu)
 poolheliline häälik
 poolitada
 poolitus

 poolituskriips
 poolkeelsus
 poolpikk
 poolsaksa keel, kadakasaksa

 poolvokaal
 positiiv
 positsioon

kuva[anno]llinen
 kuvailmaus
 kuvamerkki, piktogramm
 spirantti, rakoääne
 pintarakenne
 tiukka vokaali
 pleonasmi, liikasanaisuus
 = mitmuslik
 = mitmussõna
 = enneminevik
 = mitmus
 poetiikka, runo[us]oppi
 runollinen, poeetinen
 poeetinen funkcio (Jakobson)
 apostrofi
 polaarinen oppositio

 polyglotti
 = mitmetähenduslikkus
 = mitmetähenduslik
 = sidesõnakus
 polysynteesi
 polysynteetinen kieli
 affiksoidi

 puolisoinnillinen äänne
 tavuttaa, jakaa sana eri riveille
 jako, sanan jakaminen (eri
 riveille)
 tavuviiva
 puolikielisyys
 puolipitkä
 puolisaksa (kreolistunut saksa),
 saks. Halbdeutsch
 puolivokaali
 = algvõrre
 = asend

positsiooniklass	positioluokka
possessiivpronoomen	= omastav asesõna
possessiivsufiks	= omastusliide
possessiivsus	= omastavus
postdorsaal	= tagakeelehäälik
postpositsioon	= tagasõna
potentsiaal	potentiaali, mahtotapa
potentsiaalne	potentiaalne
potentsiaalsõna	mahdollinen sana
potentsiaalvorm	mahdollinen muoto
<i>praesens historicum</i>	= ajalooline olevik
<i>praesens referens</i>	= refereeriv olevik
pragmaatika	pragmatiikka
pragmaatiline	pragmaattinen
pragmaatiline järeldus	= implikatuur
pragmaatiline partikkel	pragmaattinen partikkeli
pragmaatiline subjekt	-> teema
pragmonüüm	= tootenimi
praktiline transkriptsioon	praktinen transkriptio
prealveolaar	= igemehäälik, gingivaal
preaspiratsioon	preaspiraatio
predikaat (ka: grammatiline predikaat ehk öeldis)	predikaatti
predikaatverb	= öeldisverb
predikatiiv	= öeldistäide
predikatiivadverbiaal	-> seisundimäärus
predikatiivilause	= öeldistäitelause
predikatiivlause	= öeldistäidelause
predikatiivne tarind	neksus
predikatiivsus	predikatiivisuus
predikatsioon[iseos]	neksus[suhde]
predorsaal	= eeskeelehäälik
preesens	= olevik
preesensi partitsiip	= oleviku kesksõna
prefiks	= eesliide
prefiksaaladverb	-> abimäärsõna, afiksaaladverb
prepositsioon	= eessõna
preskriptiivlingvistika	= normatiivne lingvistika

preskriptiivne	= normatiivne
preskriptiivsus	= normatiivsus
presupositsioon	= eele
preteeritum	= üldminevik
privatiivne vastandus, privatiivne opositsioon	privatiivinen oppositio
proadjektiiv	= aseomadussõna
proadverb	= asemäärsõna
produktiivne (nt produktiivne liide, muuttüüp)	produktiivinen (esim. produk- tiivinen johdin, taivutustyyppi)
professionalism	ammattisana tai -ilmaus
programmimiskeel, programmikeel	ohjelmointikieli
progressiivne assimilatsioon	progressiivinen assimilaatio, etenevä assimilaatio
progressiivne koartikulatsioon	progressiivinen koartikulaatio
progressiivne tegevus	= jätkuv tegevus
prohibitiiv	prohibitiivi
projektnimi	kaavanimi
prokliis	prokliisi
prokseemika	proksemiikka
prolatiiv	prolatiivi
pronominaalne	= asesõnaline
pronominalisatsioon	1. pronominalisaatio, pronominaalistus; 2. pronominaalistuma
pronominaliseerida, asesõnaga asendada	pronominaalistaa
pronoomen	= asesõna
pronumeraal	= asearvsõna
prooprium	= nimi, pärisnimi
propositioon	propositio
prosodeem	prosodeemi
prosoodia	prosodiikka, prosodia
prosoodiline	prosodinen
prosubstantiiv	= asenimisõna
prototüüp	prototyyppi

prototüüpne
 protsess
 protsessilause
 proverb
 psühhofoneetika

psühholingvistika
 psühholoogiline predikaat
 psühholoogiline subjekt
 publitsistlik stiil

punkt (1. üks kirjavahemärke;
 2. keelekaardil)
 punktkoma
 purism
 purist
 puu (1. keelepuu; 2. hargmik)

põhi (alistav sõna, fraas
 või osalause)
 põhiarv[sõna], kardinaal
 põhikääne

põhilause
 põhiosa, põhisõna 1.
 (liitsõna järelolis)
 põhisõna 2. (alistav sõna)
 põhisõnavara
 põhitoon
 põhitähendus
 põhivorm

põhiüksus
 põhjaeesti kirjakeel,
 tallinna keel
 põhjaeestiline

prototüüpnen
 prosessi
 prosessilause
 = asetegusõna
 = tajufoneetika, auditiivne
 foneetika
 psükolinguvistika
 -> reema
 -> teema
 [sanoma]lehtityyli, journalistinen
 tyyli
 piste (1. eräs välimerkki;
 2. kielikartassa)
 = semikoolon, semi
 purismi, puhdaskielisyys
 puristi, kielenpuhdistaja
 1. sukupuu; 2. puu, puupiirros,
 puudiagrammi
 pää-, alistava (sana, lauseke tai
 osalause)
 perusluku, kardinaalilukusana
 perussija (yksikön ja monikon
 genetiivi)
 alistava osalause
 yhdyssanan perusosa
 pääsana
 perussanasto
 perussävel
 perusmerkitys
 merkkimuoto, teemamuoto
 (ma-infinitiivi, da-infinitiivi,
 aktiivin indikatiivin preesensin
 yksikön 1. p., tud-partisiippi)
 perusyksikkö
 pohjoisviron kirjakieli,
 Tallinnan kieli
 pohjoisviron [murteiden]

põhjaesti murded
põhjuslause

põhjusmäärus,
kausaaladverbiaal
põhjus[määrus]lause, põhjus-
lause, kausaal[adverbiaal]-
lause
põimlause, hüpotaks

põimtarind,
subordinatiivtarind
põline, genuinne
põlissõna (vastandina
uudissõnale ja laensõnale),
genuiinsõna
põlissõnavara,
genuiinsõnavara
pädevus, kompetents[us]
pärisnimi
päritolukeel

pääde
pöörata, konjugeerida
pöördeline verbivorm,
finitne verbivorm,
tegusõna pöördeline vorm
pöördelisuus, finiitsus
pöördelõpp
pöördevorm
pöördjärg, pöördjärjestus,
inversioon
pöördkond, konjugatsioon
pöörd sõna, tegusõna, verb
pöörd sõnaline, tegusõnaline,
verbaalne
pöörd sõnastik

pohjoisviro[n murteet]
= põhjusmääruslause,
kausaal[adverbiaal]lause
syyn adverbiaali,
kausaaliadverbiaali
kausaalilause, syytä ilmaiseva
sivulause

yhdyslause, engl. complex sentence
(yhdyslause, jonka osalauseiden
välillä on alistussuhde)
alisteinen konstruktio

aito, omaperäinen
vanha omaperäinen sana

vanha omaperäinen sanasto

kompetenssi, kyky
= nimi, prooprium
alkuperäkieli, lähtökieli,
originaalikieli
= lõigu lõpplause
taivuttaa (verbiä), konjugoida
verbin finiittimuoto, verbin
persoonamuoto

finiittisyys
= isikulõpp
(verbin) taivutusmuoto
inversio, käänteinen järjestys

konjugaatio
verbi, teonsana
verbaalinen, verbi-

käänteissanakirja

pöördtuletus, tagasituletus

pöördtüüp
pöörduda, konjugeeruda
pöördvastand
pöördvastandus

pööre
püsiühend, fraseem

püstkriips

raalleksikograafia,
arvutileksikograafia
rahvaetümoloogia
rahvakeel
rahvalaulukeel
rahvanimetus, etnonüüm
rahvuskeel
rahvuskeelsus, keeleline
konsolideerumus
rahvusvaheline keel
rahvusvaheline sõna,
internatsionalism
rajav [kääne], terminatiiv
rakenduslingvistika
reaalne tõlge

realiseeruda
reduktsioon
reduplikatiiv
reduplikatiivsõna
reduplikatiivvorm

takapero[is]johto,
regressiivinen johto
(verbin) taivutustyyppi
taipua
= konversiiv
= konversiivne vastandus,
konversiivne opositsioon
= isik 2., persoon
kiteytynyt sanonta, kiteytynyt
ilmaus, kiteymä
pysty[viiva]

R

tietokoneleksikografia

kansanetymologia
kansankieli
kansanrunojen kieli
etnonyymi, kansannimi[tys]
kansalliskieli, kansallinen kieli
kansalliskielisyys

kansainvälinen kieli
kansainvälinen sana,
internationalismi
terminatiivi
soveltava kielitiede
sananomukainen käännös,
raakakäännös
= esineda
reduktio, redusoituminen
reduplikatiivi
reduplikatiivisana, reduplikoi-
tunut sana, toistosana
reduplikatiivimuoto, redupli-
koitunut muoto, toistomuoto

reduplikatsioon (tüve- või morfeemikordus)	kahdennus, kahdentamine, reduplikaatio (vartalon- tai morfeemintoisto)
redutseeritud fraas	reduoitu lauseke
redutseerunud	reduoitunut
redutseerunud vorm	reduoitunut muoto
reegel	sääntö
reeglipärane	säännöllinen, säännömukainen
reeglistada	säännellä
reeglistik	säännöstö
reema	reema
referaat	referaatti, seloste
refereerida	referoida
refereeriv olevik, <i>praesens referens</i>	kertomapreesens
referent	tarkoite, referentti
referentne	referentiaalinen, tarkoitteellinen
referents	= viitesuhe
referentsiaalne funktsioon, tähistusfunktsioon	referentiaalinen funktio
refleksiiv	= enesekohane tegusõna
refleksiivne	= enesekohane
refleksiivpronoomen	= enesekohane asesõna
refleksiivsus	= enesekohasus
refleksiivverb	= enesekohane tegusõna
regressiivne assimilatsioon	regressiivinen assimilaatio, taannehtiva assimilaatio
regressiivne koartikulatsioon	regressiivinen koartikulaatio
rekonstrueerida	rekonstruoida
rekonstrueering, rekonstruktsioon	rekonstruktio
rektsioon	= sõltumine, sõltumus
rektsiooniadverbiaal	= sõltuvusmäärus
rektsiooniadverbiaallause	= sõltuvusmääruslause
rektsioonistruktuur	rektiorakenne
rekursiivne	rekursiivinen
relatiivadjektiiv	= suhteomadussõna
relatiivadverb	= siduv määrsõna

relatiivlause
 relatiivne aeg
 relatiivne superlatiiv
 relatiivpronoomen
 relatiivsõna (relatiiv-
 pronoomen või -adverb)
 relatsioonigrammatika
 relevantne
 relevants[us]
 rematiseerida
 repliik
 representatsioon
 representatsioonitasand
 resonants
 resoneerida
 restriktiivne
 restriktiivne atribuut
 restriktiivne relatiivlause

resultatiivne tegevus
 retoorika
 retooriline hüüatus
 retooriline küsimus
 retooriline pöördus
 retrofleksne häälik
 retsipient
 retsiprookpronoomen
 retsiprookverb
 riigikeel
 riiginimi
 riim
 rindlause, parataks

rindliige
 rindtarind,
 koordinatiivtarind

relatiivilause
 relatiivinen aika
 relatiivinen superlatiivi
 = siduv asesõna
 relatiivisana
 (relatiivipronomini tai -adverbi)
 = suhtegrammatika
 relevantti, tähdellinen, olennainen
 relevanssi
 rematisoida
 repliikki, vuorosana
 = esitus
 = esitustasand
 resonanssi
 resonoida
 restriktiivinen, rajoittava
 restriktiivinen attribuutti
 restriktiivinen relatiivilause,
 rajoittava relatiivilause
 = tulemuslik tegevus
 = kõnekunst
 retorinen huudahdus
 retorinen kysymys
 retorinen puhuttelu
 retrofleksi[ivi]nen äänne
 = vastuvõtja, adressaat
 = vastastikune asesõna
 resiprookkiverbi
 valtion kieli
 maannimi, valtionnimi
 riimi, loppusointu
 lauseliitto, lauserinnastus, engl.
 compound sentence (yhdyslause,
 jonka osalauseiden välillä on
 rinnastussuhde)
 rinnasteinen konstituentti
 rinnasteinen konstruktio

rinnastatud osalaused
 rinnastav sidesõna
 rinnastuslik lühiühendus,
 tseugma
 rinnastus[seos],
 koordinatsioon[iseos]
 ristumine, kontaminatsioon
 roll

romanistika
 russism, russitsism
 ruunid, ruunikiri
 rõhk, aktsent
 rõhuline
 rõhuline silp
 rõhumäärsõna, modaaladverb
 rõhunihe, rõhusiire
 rõhutada
 rõhutu
 rõhutu silp, nõrgarõhuline
 silp
 rõhuüksus
 rööpkeelend, paralleelkeelend
 rööpnimed, allonüümid
 rööpvorm, paralleelvorm
 rütm

saatelause
 saateväljend
 saatja, adressant
 saav [kääne], translatiiv
 sagedus
 sagedussõnastik

 saksa laen

rinnasteiset lauseet
 rinnastuskonjunktio
 tseugma

rinnastus[suhde], koordinaatio

kontaminaatio, risteymä
 = süvakääne, [aktandi] semantiline
 funktsioon

romanistiikka
 russismi
 riimut, riimukirjoitus
 paino, korko, tehote, aksentti
 painollinen
 painollinen tavu
 modaaliadverbi
 painon siirtyminen
 painottaa
 painoton
 painoton tavu

= kõnetakt, jalg
 paralleeli, rinnakkaisilmaus
 allonyymit
 rinnakkaismuoto
 rytmi, poljento

S

johtolause
 johtoilmaus
 lähettäjä
 translatiivi
 taajuus, frekvenssi
 taajuussanakirja,
 frekvenssisanakirja
 saksalainen laina[sana]

salakeel	salakieli
salakiri, krüptograafia	salakirjoitus, kryptografia
samaaegne	samanaikainen
samakõlaline sõna	= homonüüm
samaliigilised täiendid	samalajiset atribuutit
samastav öeldistäide,	identiteetipredikatiivi
identifitseeriv öeldistäide	
samatähenduslik, sünonüümne	sama[n]merkityksinen,
synonyyminen	
samatähenduslikkus,	synonymia
sünonüümia	
samatüveline	samavartaloinen
samaviitelisus, koreferents	samaviitteisyys, koreferenssi
samojeedi keeled	samojedikielet
sandhi	sandhi
sarnassõnad, paronüümid	paronyymit
sarnastuda, assimileeruda	assimiloitua
sarnastumine, assimilatsioon	assimilaatio
sedeldada	kortittaa, merkitä lippuihin tai kortteihin
	sedilji, puhekielessä: väkänen (diakriittinen merkki: ç)
sedii	seemi
	elatiivi
seem	inessiivi
seestütlev [kääne], elatiiv	sekakieli
seesütlev [kääne], inessiiv	segmentti
segakeel	segmentaalifoneemi
segment	segmentaalinen kesto
segmentaal[foneem]	segmenttikoostumus
segmentaalkestus	segmentaali[nen]
segmentaalkoosseis	segmentaatio, segmentointi
segmentaalne	
segmenteerimine,	
segmentatsioon	
seisund	tila
seisundilause	1. tilalause; 2. tilaa ilmaiseva adverbiaalilause
	tila-adverbi
seisundimäärsõna	predikatiiviadverbiaali tm.
seisundimäärus	

seisundi[määrus]lause	tilaa ilmaiseva adverbiaali
seisundipassiiv	tilaa ilmaiseva adverbiaalilause
seisundipredikaat	statiivinen passiivi
seisundiverb	tilapredikaatti
sekundaartarind	tilaverbi
selektsioon	yhdysrakenne
selektsioonikitsendus	= valik
seletusseos, eksplikatiivne	= valikukitsendus
seos	eksplanatiivinen suhde
seletussõnaraamat	selittävä sanakirja
semanteem	semanteemi
semantika	= 1. tähendusõpetus; 2. tähendus
semantikakomponent	semanttinen komponentti
	(generatiivisessa kieliopissa)
semantiline	semanttinen
semantiline anomaalia	semanttinen anomalia
semantiline esitus, semantiline	semanttinen edustus, semanttinen
representatsioon	representaatio
semantiline funktsioon	= aktandi semantiline funktsioon,
	süvakääne, roll
semantiline modaalsus	= nominatiivne modaalsus
semantiline predikaat	semanttinen predikaatti
semantiline struktuur	semanttinen rakenne
semantiline tähis,	semanttinen merkitsin,
semantiline tunnusjoon	merkityspiirre
semantiline väli	= tähendusväli
semantilised käänded	= konkreetset käänded
semasioloogia	semasiologia
semeem	semeemi
semeemivariant	= alloseem
semelfaktiivne tegevus	= ühekordne tegevus
semiafiks	= poolafiks, afiksoid
semikoolon, semi, punktcoma	puolipiste
semiootika	semiotiikka
seos	suhde
seotud adverbiaal	sidonnainen adverbiaali
seotud keelend,	motivoitunut sana tai ilmaus

motiveeritud keelend
 seotud laiend
 seotud morfeem,
 kinnismorfeem (afiks)
 seotud tähendus
 seotud tüvi, kinnistüvi
 separatiivkääne
 sibilant
 sidekriips
 sidemorfeem, interfiks
 sidend

sidesõna, konjunksioon
 sidesõnakus, polüsündeton
 sidesõnatus, asündeton

sidevokaal
 sidumata liitlause
 sidusus, kohesioon
 sidusvahend
 siduv asesõna,
 relatiivpronoomen
 siduv määrsõna,
 relatiivadverb
 siduv sõna
 signifikaat
 sihikääne
 sihiline, transitiivne
 sihiline lause,
 transitiivne lause
 sihiline tegusõna,
 transitiivne verb
 sihitav [kääne], akusatiiv
 sihitis, [grammatiline]
 objekt
 sihitisfraas, objektfraas
 sihitis[kõrval]lause,

sidonnainen määrite
 sidonnainen morfeemi (affiksi)

kontekstisidonnainen merkitys
 sidonnainen vartalo
 = eralduskääne, lähtekääne
 = sisihäälik
 yhdysmerkki
 interfiksi
 lauseen konstituentteja toisiinsa
 liittävä konjunktio,
 relatiivipronomini tai -adverbi
 konjunktio, sidesana
 polysyndeton, monisiteisyys
 asyndeton, siteettömyys,
 sidesanattomuus
 sidevokaali
 asyndeettinen yhdyslause
 sidoksisuus, koheesio
 sidoskeino, koheesiokeino
 relatiivipronomini

relatiiviadverbi

sidossana
 = mõtt
 tulosija
 transitiivinen
 transitiivilause

transitiiviverbi

akkusatiivi
 [kieliopillinen] objekti

objektilauseke
 objektilause

objekt[kõrval]lause
sihitismäärus

sihitu, intransitiivne
sihitu lause, intransitiivne
lause

sihitu tegusõna,
intransitiivne verb
siirdeala, siirdla

siirdehäälik
siirdemurre
siirdesegment, siire
(häälikute vahel)
siirdkõne, *oratio mixta*
siire (1. vestlusanalüüsis;
2. siirdesegment;
3. luules)

silbiehitus, silbistruktuur
silbiehitusreegel
silbikandja, sonant
silbiline, süllaabiline
silbipiir
silbistruktuur
silbitada
silbimärk, süllabogramm
silbituum
silp
silpkiri
sinatamine
singular
singulaarne
singulare tantum - sõna
sirkonstant
sisaldussihitis,
sisaldusobjekt
sisaldussuhe, inklusioonisuhe

-> sõltuvusmäärus,
rektsiooniadverbiaal
intransitiivinen
intransitiivilause

intransitiiviverbi

siirtymäalue, siirtymävyöhyke
(murteiden välillä)
siirtymä-ääne, loisääne
siirtymämurre
siirtymä[vaihe]

oratio mixta, sekaesitys
1. siirtymä (keskustelun-
analyysissa); 2. siirtymä[vaihe]
(fonetiikassa); 3. ylitys
(runoudessa)

tavurakenne

tavurakennesääntö

sonantti, huippuääne

syllabinen, tavu-

tavu[n]raja

= silbiehitus

tavuttaa, jakaa tavuihin

tavumerkki, syllabogrammi

tavun ydin, tavun huippu

tavu

tavukirjoitus

sinuttelu

= ainsus

= ainsuslik

= ainsussõna

sirkumstantiaali

sisällönobjekti

osajoukkosuhte, inklusiosuhte

sisehäälik
 sisekadu, sünkoop
 sisekohakääne
 sisekõne
 siselaen

 siseliide, infiks
 sisemonoloog
 siserekonstrueering,
 siserekonstruktsioon
 sisestatud lause
 sisestus
 sisihäälik, sibilant
 sisseviide, endofoor
 sisseviiteline, endofoorne
 sisseütlev [kääne], illatiiv
 sisuplaan
 situatsioon
 skeem (semantikas)
 slaavi laen
 slaavi tähestik
 slavistika
 s-liitumine (nt *mesilaspesa*)

 släng, erikeel
 slängisõnastik
 sonagramm
 sonant
 sonoorne häälik
 sonoorne konsonant
 sonoorsus
 sonorant, sonoorne konsonant
 soome keel
 soome-ugri algkeel
 soome-ugri keelkond
 soomõiste
 soov
 sooviv kõneviis, optatiiv

sisä-äänne
 sisäheitto, synkopee
 sisäpaikallissija
 sisäinen puhe, endofasia
 toisesta murteesta lainattu sana
 tm. kielenaines
 infiksi, sisäliite
 sisäinen monologi
 sisäinen rekonstruktio

 upotelause
 upotus
 sibilantti
 endofora
 endoforinen
 illatiivi
 kielen sisältöpuoli, merkitystaso
 = olukord
 skeema (semantiikassa)
 slaavilainen laina[sana]
 slaavilainen kirjaimisto
 slavistiikka
 s-loppuinen yhdyssanamuoto
 (esim. *mehiläispesä*)
 slangi
 slangisanakirja
 = dünaamiline spektrogramm
 = silbikandja
 sonorinen äänne
 = sonorant
 sonorisuus, sonoriteetti
 sonorantti
 suomi
 suomalais-ugrilainen kantakieli
 suomalais-ugrilainen kielikunta
 yläkäsite, geneerinen käsite
 toivomus
 optatiivi

soovlause, optatiivlause	toivomuslause
sosin	kuiskaus
sotsiaalne murre, sotsiolekt	sosiaalimurre, sosiolekti
sotsiolingvistika	sosiolingvistiikka
speetsies	spesies
spekter	spektri
spektrograafia	spektrografia
spektrogramm	spektrogrammi
spetsiifiline (eri-)	spesifinen
spirant	= piluhäälik
staatiline tegevus	staatiline asiainila
stamp[keelend] (stampsõna, -väljend või -tarind)	klisee, kulunud ilmaus,
standardi[seeri]da	stereotypia
standardkeel	standard[is]oida
statistiline meetod	standardikieli
	tilastollinen metodi,
stenograafia	tilastomenetelmä
stiil	= kiirkiri
stiililine	tyyli
stiilivahe, stiilierinevus	tyylillinen
stiilivahend	tyyliero
stiilivariant	tyylikeino
stiiliviga	tyylivariantti
stiilivärving	tyylivirhe
stiiliväärtus	tyyliväri
stiiliõpetus, stilistika	tyyliarvo
	stilistiikka, tyylioppi,
strukturaallingvistika, strukturaalne lingvistika, strukturaalne keeleteadus	tyylintutkimus
strukturealism	strukturaalikielitiede
struktuur, ehitus	strukturealismi
struktuurisuhted	rakenne, struktuuri
subjekt (ka: grammatiline subjekt ehk alus)	rakennesuhted
subjektfraas	subjekti
subjektita lause	= alusfraas, alusrühm
	= aluseta lause

subjekt[kõrval]lause	= alus[kõrval]lause
subordinatiivne konjunktsioon	= alistav sidesõna
subordinatiivtarind	= põimtarind
subordinatsioon[iseos]	= alistus[seos]
substantiiv	= nimisõna
substantiivatribuut	= nimisõnaline täiend
substantiividerivatsioon	= nimisõnatuletus
substantiivifraas	= nimisõnafraas
substantiivisufiks	= nimisõnaliide
substantiivne	= nimisõnaline
substantivatsioon	= nimisõnastumine (ka selle tulemus)
	= nimisõnastuda
substantiveeruda	substituutio
substitutsioon	substituutioluokka
substitutsiooniklass	substituutti
substituut	substraatti
substraat	= järelliide
sufiks	suku
sugu, geenus	sukukieli
sugulaskeel	sukulaisuusnimitys
sugulussõna	= keelepuuteooria
sugupuuteooria	relaatiokielioppi
suhtegrammatika,	
relatsioonigrammatika	
suhteomadussõna,	relatiivinen adjektiiv
relatiivadjektiiv	
suhtereegel	suhdesääntö
suhtesõna	= kaassõna, adpositsioon
suhtlus, kommunikatsioon	viestintä, kommunikaatio
suhtluseesmärk,	puhefunkcio
kommunikatiivne taotlus	
suhtluskanal	viestintäkanava
suhtlusmaksim	keskustelumaksiimi
suhtlusmaneer	kommunikointimaneeri
suhtluspädevus,	kommunikatiivinen kompetenssi
kommunikatiivne	
kompetents[us]	
suhtlussituatsioon	viestintätilanne

suhtlusstrateegia
 suhtlusteooria,
 kommunikatsiooniteooria
 suhtlusvahend,
 kommunikatsioonivahend
 suhtlusüksus
 suhtumissõna
 sulahäälik, liikvida
 suletud klass
 suletud süsteem
 sulg
 sulghäälik, klusiil
 sulgumisfaas, implosioon
 sulud
 sulufaas, oklusioon
 sumadansõna
 superlatiiv
 superlatiivtarind
 superstraat
 supiinitarind
 supiin[um]
 supletiivne vorm
 supletiivsus, supletivism,
 tüveasendus (nt *hea* -
 pare/m, *mine/ma* - *lähe/b*)
 suprasegmentaal[foneem]
 suprasegmentaalne
 surnud keel
 suruhäälik, ejektiiv
 suuhäälik, oraal
 suulagi
 suuline
 suuline keel
 suunaline vastandus,
 direktsionaalne opositsioon
 suunasihitis, suunaobjekt
 suur algustäht
 suurendussõna, augmentatiiv

kommunikointistrateegia
 viestintäteooria,
 kommunikaatioteooria
 viestintäväline

 viestintäyksikkö
 = modaalsõna
 liikvida
 -> kinnine klass
 -> kinnine süsteem
 sulkeuma, klausuura
 klusiili, umpiääne
 tiivistymävaihe, imploosio
 sulkeet, sulut, sulkumerkit
 okklusio, umpivaihe
 = kohversõna
 = ülivõrre
 superlatiivirakenne
 superstraatti
 supiinirakenne
 -> *ma*-tegevusnimi, *ma*-infinitiiv
 suppletiivinen muoto
 suppletivismi, suppleetio
 (esim. *hyvä* - *pare/mpi*)

 suprasegmentaalifoneemi
 suprasegmentaali[nen]
 kuollut kieli
 ejektiiv
 oraali, suuääne
 kitalaki, suulaki
 suullinen, puhuttu
 puhuttu kieli, äänekieli
 direktionaalinen oppositio

 kohdeobjekti
 iso alkukirjain
 augmentatiivi

suurtäheline
 suurtäht, majuskel
 suurtähtlühend
 suuõõs, *lad cavum oris*
 sõimunimi
 sõimusõna
 sõlm
 sõltlaiend
 sõltumine, sõltumus,
 rektsioon
 sõltuvusgrammatika

 sõltuvusmäärus,
 rektsiooniadverbiaal

 sõltuvusmääruslause,
 rektsiooniadverbiaallause
 sõltuvus[seos]
 sõna
 sõnaalgu[li]ne
 sõnaartikkel
 sõnade liitmine
 sõnade otsejärg, sõnade
 otsejärjestus
 sõnade pöördjärg, sõnade
 pöördjärjestus,
 inversiivsõnajärg
 sõnadeta suhtlus
 sõnaintonaatsioon
 sõnajärg, sõnajärjestus
 sõnajärjend
 sõnakeeld, tabu
 sõnaklass, *ingl word class*
 sõnakordus
 sõnakuju
 sõnakujund, troop
 sõnaliik, *ingl part of speech*

isokirjaiminen
 iso kirjain
 isokirjainlyhenne
 suuontelo
 haukkumanimi, köllinimi
 haukkumasana
 solmu, noodi
 rektiomäärite
 rektio

dependenssielioppi,
 riippuvuuselioppi
 rektioadverbiaali (verbin
 rektiomääritteenä esiintyvä
 adverbiaali, jonka sijamuodolla
 ei ole itsenäistä merkitystä)
 rektioadverbiaalina toimiva
 sivulause
 riippuvuus[suhde], dependenssi
 sana
 sananalkuinen
 sana-artikkeli (sanakirjassa)
 = liitsõnamoodustus, kompositsioon
 suora sanajärjestys

käänteinen sanajärjestys, inversio

sanaton viestintä
 sanaintonaatio
 sanajärjestys
 sanajono
 tabu, sanankielto
 sanaluokka
 sanantoisto
 sana-asu
 kielikuva, trooppi
 sanaluokka

sõnaline, verbaalne	sanallinen, verbaalinen, kielellinen
sõnaline suhtlus	sanallinen viestintä
sõnaloome	sanojen luominen, sanojen luomisen kyky
sõnalõpuline	sananeloppuinen
sõnamoodustus	sanamuodostus
sõnamoodustusmall	sanamuodostusmalli
sõnamoodustuspesa, moodustuspesa	sanamuodostuspesye
sõnamoodustusviis	sanamuodostustapa
sõnamuutmine	= muutmine
sõnamäng, kalambuur	sanaleikki, sutkaus
sõnamärk, logogramm	sanamerkki, logogrammi
sõnaosa	sananos
sõnapesa	sanapesye
sõnapiir	sanaraja
sõnaraamat	sanakirja
sõnarõhk, leksikaalne rõhk	sanapaino
sõnarühm	sanaryhmä
sõnasedel	sanalippu
sõnaseletus	sananselitys (esim. sanakirjassa)
sõnasemantika	sanasemantiikka
sõnasisene	sanansisäinen
sõna sisevorm (sõna seesmine ülesehitus morfotaktika- reeglite järgi, nt <i>maja/de/s/ki</i>)	sanan morfoloogiline rakenne
sõnastatistika, leksiko- statistika	leksikostatistiikka
sõnastik (1. sõnaraamat; 2. sõnaloend)	sanasto (1. sanakirja; 2. sanaluettelo)
sõnastus	sanamuoto, ilmaisu
sõnasõnaline tõlge, tähttäheeline tõlge	sanasanainen käännös, kirjaimellinen käännös
sõnasümbol	sanansymboli (esim. %, >)
sõnatüvi, muutealune tüvi	sanavartalo
sõnavähe	sanaväli
sõnavalik	sanavalinta

sõnavara, leksika	sanasto, sanavarat, sanavarasto, leksikko
sõnavaraõpetus, leksikoloogia	leksikologia, sana[sto-]joppi
sõnavorm	sanamuoto
sõnavälde	sanan kestoaste
sõnaühend	sanaliitto
sõne	sane
sõnum	sanoma, viesti
sõrmendkõne, daktüloogia	sormiaakkoset
süllaabiline	= silbiline
süllabogramm	= silbimärk
sümbol (1. võrdkuju; 2. üks märgiliike)	symboli (1. vertauskuva; 2. merkkilaji)
sündmushetk	tapahtumahetki
sünekdohh	synekdokee
sünerees	synereesi, syneresis
sünesteesia	synestesia
sünkoop	= sisekadu
sünkretism	synkretismi
sünkroonia	synkronia
sünkrooniline	synkroninen
sünkrooniline keeleuurimine	synkroninen kielentutkimus
sünkrooniline leksikoloogia	synkroninen leksikologia
sünonüüm	synonyymi
sünonüümia	= samatähenduslikkus
sünonüümisõnastik	synonyymisanakirja
sünonüümikond, sünonüümirida	synonyymisarja
sünonüümne	= samatähenduslik
sünsemantiline sõna	= mittetäistähenduslik sõna
süntagma	syntagma
süntagmaatika	syntagmatiikka
süntagmaatiline	syntagmaattinen
süntagmaatiline seos	syntagmaattinen suhde
süntaks	= lauseõpetus
süntaksikomponent	syntaktinen komponentti
süntaktiline	(generatiivisessa kieliopissa)
süntaktiline esitus, süntak-	syntaktinen, lauseopillinen
	syntaktinen edustus, syntaktinen

tiline representatsioon	representaatio
süntaktiline funktsioon	lauseopillinen funktio, syntaktinen funktio
süntaktiline kategooria	lauseopillinen kategoria, syntaktinen kategoria
süntaktiline seos, grammatiline seos	syntaktinen suhde (rinnastus ja alistus)
süntaktiline tarind	syntaktinen konstruktio, syntaktinen rakenne
süntaktiline tasand	syntaktinen taso
süntaktiline tunnus	syntaktinen piirre
süntaktiline tüpoloogia	syntaktinen typologia
süntaktiline valents	syntaktinen valenssi
süntaktilised sünonüümid	lauseopilliset synonyymit, synonyymiset rakenteet
süntaktilised vahendid	syntaksin keinot
süntees	synteesi
sünteetiline keel	synteetinen kieli
sünteetiline lause	synteetinen lause
sünteetiline superlatiiv	= <i>i</i> -ülivõrre, lühike ülivõrre, <i>i</i> -superlatiiv, lühike superlatiiv
sünteetiline vorm	synteetinen muoto
süsteem	systemi, järjestelmä
süsteemigrammatika	systemis-funktionaalinen kielioppi (Halliday)
süsteemilause	systemilause
süsteemisund	systemipakko
süsteemsus	systemisyys
süvakääne, [aktandi] semantiline funktsioon, roll	sijarooli
süvastruktuur	syvärakenne
	Š
švaa[vokaal], vahevokaal	švaavokaali

zoonüüm

žanr

žargoon

žest

žestikeel

taandrida

tabu

tabusõna

tagajärje[määrus]lause,
konsekutiiv[adverbiaal]-
lause

tagakeelehäälik, postdorsaal

tagasiside

tagasituletus

tagasiviide, anafoor

tagasõna, postpositioon

tagavokaal, velaarne vokaal

tagmeem

tagmeemika

tajufoneetika, psühhofonee-
tika, auditiivne foneetika

tajuverb

takerdus, hesitatsioon

taksonoomia

taksonoomiline grammatika,
klassifitseeriv grammatika

tallinna keel

Z

= loomanimi

Ž

laji

jargon

= viibe

elekieli

T

uusi rivi, uusi kappale

= sõnakeeld

= keeldsõna

konsekutiivilause, seurausta
ilmaiseva sivulause

postdorsaali

palaute

= pöördtuletus

anafora

postpositio

takavokaali, velaarivokaali

tagmeemi

tagmemiikka

auditiivinen fonetiikka

havaintoverbi

hesitaatio, epäröinti, tapailu

taksonomia

taksonominen kielioppi

= põhjaesti kirjakeel

tarbekeel	käyttökieli
tarbetekst	käyttötteksti
tarind, konstruksioon	rakenne, konstruktio
tartu keel	= lõunaeesti kirjakeel
tasand	(kielen) taso, kerros
taustteave	taustatieto
tautofoonia	tautofonia
tautoloogia	tautologia
tava-, usuaalne	usuaalinen
tavatähendus, usuaaltähendus	usuaalinen merkitys
<i>tav</i> -kesksõna, <i>tav</i> -partitsiip	<i>tav</i> -partisiippi (passiivin partisiipin preesens)
teaduskeel, teadusstiil	tieteellinen kieli, tieteellinen tyyli
teaduslik grammatika	tieteellinen kielioppi
teatelaad, teatamislaad	kieliopillinen kategoria, joka osoittaa, onko sanoma peräisin suoraan puhujalta vai kolmannelta henkilöltä
teatestruktuur	= aktuaalne liigendus, kommunikatiivne liigendus, funktsionaalne perspektiiv, infostruktuur
teema (vastandina reemale)	teema (vastakohta: reema)
teenuis[klusiil]	= fortis[klusiil]
tegevus (1. olukord, [tegevus]situatsioon; 2. agenttiivne tegevus)	1. asiaintila, tilanne; 2. agen- tiivinen tekeminen, toiminta
tegevuslaad	teonlaatu, tekemislaatu, aktionsart
tegevuslause	toimintalause
tegevusnimetarind, infinitiivitarind	infinitiivirakenne
tegevusnimi, infinitiiv	infinitiivi
tegevusobjekt, loogiline objekt	looginen objekt
tegevussituatsioon	= olukord
tegevussubjekt, loogiline subjekt	looginen subjekt, asiasubjekt

tegevusverb	tekoverbi, toimintaverbi
tegija, agent	tekijä, agentti
tegijamäärus, agent- adverbiaal	tekijää ilmaiseva adverbiaali, agentiiviadverbiaali
tegijanimi	tekijännimi
tegumood, geenus	pääluske, genus
teguõna	= pöördõna, verb
teguõnafraas, verbifraas	verbilauseke
teguõna käändeline vorm	= käändeline verbivorm, infiniitne verbivorm
teguõnaliide, verbisufiks	verbinjohdin
teguõnaline	= pöördõnaline, verbaalne
teguõna pöördeline vorm	= pöördeline verbivorm, finiiitne verbivorm
teguõnatuletus, verbi- derivatsioon	verbien johto, verbiderivaatio, verbien johtaminen
tehisintellekt	tekoäly
tehiskeel	keinotekoinen kieli
tehiskeelend	keinotekoinen sana, vartalo ym.
tehiskõne	synteetiline puhe, keinotekoinen puhe
tehislik	keinotekoinen, teko-
tehismorfeem	keinotekoinen morfeemi
tehisõna	keinotekoinen sana
tehistüvi	keinotekoinen vartalo
teietamine	teitittely
teine isik	toinen persoona
teine keel	toinen kieli
teine välde	toinen kestoaste
teisend	= variant
teisene tähendus	sekundaarimerkitys (historiaalisesti ei-ensimmäinen)
teisevärteline	toisessa kestoasteessa (oleva)
tekst	teksti
tekstianalüüs	tekstinanalüüs
teksti automaatanalüüs	automaattiline tekstinkäsittely
tekstifunktsioon	tekstifunktio
tekstigrammatika	tekstikielioppi

tekstikorpus	tekstikorpus
tekstilause	tekstilause
tekstilingvistika	tekstilingvistiikka
tekstiosa	[teksti]jakso, tekstiosa
tekstipank	tekstipankki
tekstisidus lause, kontekstisidus lause	[kon]tekstuaalisesti sidonnainen lause
teksti sidusliige	tekstin sidosjäsen
tekstisidusus	tekstuaaline sidonnaisuus
tekstistrateegia	tekstistrategia
tekstiteooria	tekstiteoria
tekstitöötlus	tekstinkäsittely
tekstivaba lause, kontekstivaba lause	[kon]tekstuaalisesti vapaa lause
tekstoloogia	tekstikriitikki
tekstuaalne funktsioon, tekstifunktsioon	tekstuaaline funktsio (Halliday)
tekstuur	tekstuuri
temaatika	tematiikka
tematiseerida	tematisoida
temporaaladverb	= ajamäärsõna
temporaaladverbiaal	= ajamäärus
temporaal[adverbiaal]lause	= aja[määrus]lause
tempus	= [grammatiline] aeg
teonimi	teonnimi
termin	= oskussõna
terminaalne (nt terminaalne liide)	terminaalne (esim. terminaalne johdin)
terminatiiv	= rajav [kääne]
terminatiivne tegevus	terminatiivne tekemine
terminipank	terminipankki
terministandard	terministandardi, sanastostandardi
terminisõnastik	= oskussõnastik
terminoloogia	= 1. oskuseõpetus; 2. oskussõnavara
terminoloogiakomisjon	ammattikielilautakunta,
terminoloogiatöö	terminilautakunta
	terminiõ, sanastotyö

territoriaalne murre	paikallismurre, aluemurre, kansanmurre
tervitusvormel	tervehdysfraasi
tesaurus	thesaurus
tilde	tilde (diakriitiline merkki: ~)
tingimusmäärus, konditsionaaladverbiaal	ehtoa ilmaiseva adverbiaali
tingimus[määrus]lause, konditsionaal[adverbiaal]lause	konditionaalilause, ehtoa ilmaiseva sivulause
tingitud relevants[us]	ehdolline relevantsi
tingiv kõneviis, konditsionaal	konditionaali, ehtotapa
toon	äänes, siniääni
toonikeel	sävelkieli
toorlaen	raakalaina
tootenimi, pragmonüüm	tuotenimi
topik	topiikki
topikalisatsioon	topikaalistus, topikalisaatio, topikaalistumine
	= kohanimi
	= tässihitis
	= täisöeldistäide
	= täisalus
toponüüm	totaalisuus
totaalobjekt	perinteine kielioppi
totaalpredikatiiv	transformaatio
totaalsubjekt	transformaatiokielioppi
totaalsus	transformaatiösääntö
traditsiooniline grammatika	transformaatiösuhde
transformatsioon	= sihiline
transformatsioonigrammatika	= sihiline lause
transformatsioonireegel	= sihiline tegusõna
transformatsiooniseos	= sihilisuus
transitiivne	transkriboida
transitiivne lause	1. transkriibointi; 2. transkriptio, tarkekirjoitus
transitiivne verb	
transitiivsus	= saav [kääne]
transkribeerida	
transkriptsioon	
(1. transkribeerimine;	
2. transkribeerimine)	
translatiiv	

translatiiv[verb]	translatiiviverbi
transliteratsioon	1. translitterointi;
(1. translitereerimine;	2. translitteraatio,
2. translitereering)	siirtokirjoitus
translitereerida	translitteroida
transparentne	= läbipaistev
transponeeriv liide	= mutatiivne liide
transpositsioon	transpositio
treema	treema (diakriitiline merkki: ä)
tremulant	= värihäälik
triftong	= kolmiktäishäälik
troop	= sõnakujund
tsenter	keskusta
tseugma	= rinnastuslik lühiühendus
tsirkumfleks	sirkumfleksi (diakriitiline
	merkki: ê)
tsitaat	sitaatti, suora lainaus
tsitaatsõna	sitaatilaina
tsitaatväljend	vieraskielinen sanonta,
	sitaatilaina
<i>tud</i> -kesksõna, <i>tud</i> -partitsiip	<i>tud</i> -partisiippi (passiivin
	partisiipin perfekti)
tugevaastmeline (nt tugeva-	vahva-asteinen (esim.
astmeline tüvi, vorm)	vahva-asteinen vartalo, muoto)
tugev aste	vahva aste
tugev liitumine (foneetikas)	tiukka liittymä (fonetiikassa)
tugevnev astmevaheldus	käänteinen astevaihtelu, vahveneva
	astevaihtelu
tugevus, intensiivsus	intensiteetti
tulemkeel	kohdekieli
tulemuseta tegevus,	irresultatiivinen tekeminen,
irresultatiivne tegevus	tulokseton tekeminen
tulemuslik tegevus,	resultatiivinen tekeminen,
resultatiivne tegevus	tuloksellinen tekeminen
tulemussihitis, tulemusobjekt	tulosobjekti
tuletada	johtaa, derivoida
tuletatud tüvi	johdettu vartalo, derivatiivinen
	vartalo

tuletis, derivaat
 tuletus, derivatsioon
 tuletusafiks
 tuletusahel
 tuletusalune tüvi
 tuletusalus (1. tuletustüvi;
 2. alussõna, alustüvi või
 alus-sõnaühend)
 tuletusliide, liide,
 tuletusafiks
 tuletusmall
 tuletuspesa
 tuletusseos
 tuletussüsteem

 tuletustähendus
 tuletustüvi, tuletusalune
 tüvi, tuletusalus
 tuletusõpetus
 tulevik 1.
 tulevik 2., futuurum
 tumm täht
 tunderõhk, emfaas
 tunderõhuline, emfaatiline
 tundmatu info, uus info
 tunnus (1. grammatiline
 tunnus; 2. tunnusjoon)
 tuntud info, vana info
 tuum
 tuumlause
 tõeväärtus
 tõeväärtussemantika
 tõlge
 tõlkelaen
 tõlkemeetod
 tõlkenimi
 tõlkesõnaraamat
 tõlketeeooria

johdos, derivaatta
 johtamine, johto, derivaatio
 = tuletusliide
 johtoketju, derivaatioketju
 = tuletustüvi
 kanta

johdin

johtomalli
 johdospesye
 johdossuhde
 johtojärjestelmä,
 derivaatiosüsteemi
 derivatiivinen merkitys
 derivaatiovartalo

johto-oppi
 tulevaisuus, tuleva aika
 futuuri
 mykkä kirjain, ääntymätön kirjain
 emfaasi, painotus, tähdennys
 emfaattinen
 uusi informaatio, uusi tieto
 1. tunnus; 2. piirre

tuttu informaatio, vanha tieto
 ydin
 ydinlause
 totuusarvo
 totuusehtosemantiikka
 käännös
 käännöslaina
 käännösmenetelmä
 käännösnimi
 tulkkisanakirja
 käännösteoria

tõlkevaste	käännösvastine, ekvivalentti
tõlkida	käantää, tulkata
tõlkimine	käantäminen, tulkkaus
tõste[transformatsioon]	nosto (generatiivisessa kieliopissa)
tõusev diftong	nouseva diftongi
tõusev intonatsioon	nouseva intonaatio
tähejärjend	kirjainjono
tähekombinatsioon	kirjainyhdistelmä
tähemärk	kirjainmerkki
tähendus, semantika	merkitys
tähenduse halvenemine	(merkityksen) pejoratiivistuminen
tähenduse kitsenemine	merkityksen supistuminen
tähenduse laienemine	merkityksen laajentuminen
tähenduse muutumine	merkityksen muuttuminen
tähenduse paranemine	(merkityksen) amelioraatio, melioratiivistuminen
tähenduse ülekanne	merkityksen siirtyminen
tähenduslaen	merkityslaina
tähenduslik	semantinen
tähendusmuutus, tähendusnihe	merkityksenmuutos, semantinen muutos
tähendusseos	merkityssuhde
tähendusvarjund	merkitysvivahde
tähendusväli, semantiline väli	semantinen kenttä, merkityskenttä
tähendusõpetus, semantika	semantiikka, merkitysoppi
tähestik, alfabeet	kirjaimisto, aakkosto, aakkoset
tähestikkiri, alfabeetiline kiri	aakkosellinen kirjoitusjärjestelmä
täheühend	kirjainyhtymä
tähis	merkitsin
tähistada	merkitä
tähistaja	signifiant (de Saussure)
tähistatav	signifié (de Saussure)
tähistusfunktsioon	= referentsiaalne funktsioon
täht	= aabe
tähtlühend	kirjainlyhenne
tähttäheleine tõlge	= sõnasõnaline tõlge

täide (1. -> öeldistäide;
2. tagmeemikas)

täiend, atribuut

täiendav distributsioon

täiendavusseos,

komplementaarsus

täiend[kõrval]lause,

atribuut[kõrval]lause

täiendosa, täiendsõna

(liitsõna eesosis)

täiendtarind, atribuuttarind

täisalus, totaalsubjekt

täishomonüümid, absoluutsed

homonüümid

täishäälik, vokaal

täishäälikuühend, vokaalühend

täiskujuline

täislause, täiskujuline lause

täisminevik, perfekt

täissihitis, totaalobjekt

täissünonüümid, absoluutsed

sünonüümid

täistähenduslik sõna,

autosemantiline sõna

täisvorm

täisöeldistäide,

totaalpredikatiiv

täitesõna

tämber, kõlavärving

tänapäeva eesti keel

tänapäevakeel, nüüdiskeel

täpsustusjätk, järelteema

tärn, asterisk

tühik

1. predikatiivi; 2. täyte, engl.
filler (Pike)

attribuutti

komplementaarinen distributio,
täydennysjakauma

komplementaarisuus

attribuuttilause

yhdyssanan määriteosa

attribuuttirakenne

kokonaissubjekt,

nominatiivisubjekt

täydelliset homonyymit

vokaali

vokaaliyhtymä

täydellinen, täysimuotoinen

täydellinen lause

perfekti

kokonaisobjekt, totaaliobjekt,

akkusatiiviojekt

täydelliset synonyymit

leksikaalinen sana, sisältösana,

autosemanttinen sana

täysi muoto

nominatiivipredikatiivi

täytesana

sointi[sävy], äänensävy, äänenväri

nykyviro

nykykieli

viivästynyt teema (esim. Ta on
tore poiss, *see sinu vend*)

asteriski, tähti (merkki: *)

aukko, engl. slot (Pike)

tüpoloogia
 tüpoloogiline
 klassifikatsioon
 tüveasendus
 tüvefleksioon
 tüvehäälik
 tüvekonsonant
 tüvekordus (nt *sini/sinine*)
 tüvekuj
 tüveline (nt tüveline
 astmevaheldus, ühetüveline)

tüvemitmus
 tüvesuperlatiiv
 tüvevaheldus, tüvefleksioon
 tüvevariant, tüvekuj,
 allotüvi
 tüvevokaal
 tüvi
 tüvisõna
 tüüp, tüüpkond
 tüüpsõna

udmurdi keel
 ugri keeled
 umbisik
 umbisikuline lause,
 impersonaallause
 umbisikuline tegumood,
 impersonaal
 umbmäärane
 umbmäärane artikkel,
 indefiniitne artikkel

typologia
 typoloogiline luokittelu

 = supletiivsus, supletivism
 = tüvevaheldus
 vartaloääne
 vartalokonsonantti
 vartalontoisto
 = tüvevariant, allotüvi
 vartalon, vartalo- (esim.
 vartalon astevaihtelu),
 -vartaloinen (esim. yksi-
 vartaloinen)
 = flektiivne *i*-mitmus
 = flektiivne *i*-superlatiiv
 vartalonvaihtelu
 vartalovariantti

 vartalovokaali
 vartalo
 kantasana
 sanatyyppi
 mallisana

U

udmurtti, votjakki
 ugrilaiset kielet
 epämääräinen persoona
 epämääräispersoonainen lause

 impersonaali (passiivi)

 = määramata, indefiniitne
 epämääräinen artikkeli,
 määrämätön artikkeli,
 indefiniittinen artikkeli

umbmäärane asesõna,
 indefiniitne pronoomen
 umbmäärasus
 umlaut, metafoonia
 ungari keel
 unikaaltüvi
 [keele] universaalid
 universaalne grammatika
 uralistika
 urbanism
 usuaalne
 usuaaltähendus
 uudiskeelend, neologism
 uudismoodustis
 uudissõna, neologism
 uuend[us]
 urali [suur]keelkond
 uus info
 uus kirjaviis

uusus
 uvulaar

vaatepunkt
 vaatlushetk
 vaba adverbiaal
 vaba keelend, arbitraarne
 keelend (vastandina
 motiveeritud keelendile)

vaba laiend
 vaba morfeem
 vaba sõnajärg

indefiniitpronomini

= määramatus, indefiniitsus
 metafoonia
 unkari
 = ainutüvi, ainukordne tüvi
 [kielelliset] universaalit
 universaalikielioppi
 uralistiikka
 urbanismi
 = tava-
 = tavatähendus
 uudennos, neologismi
 uudismuodoste
 uudissana, neologismi
 innovaatio, uudennos
 uralilainen kielikunta
 = tundmatu info
 uusi oikeinkirjoitusjärjestelmä
 (1800-luvun kolmannella
 neljänneksellä yleistynyt
 oikeinkirjoitustapa)
 = keelekasutus, keeletarvitus
 = nibuhäälik

V

näkökulma, engl. point of view
 viittaushetki
 vapaa adverbiaali
 mielivaltainen sana tai ilmaus,
 arbitraarinen sana tai ilmaus
 (vastakohta: motivoitunut sana tai
 ilmaus)
 vapaa määrite
 vapaa morfeemi
 vapaa sanajärjestys

vaba sõnaühend	vapaa sanaliitto
vabatõlge	vapaa käännös
vaba tähendus	kontekstista riippumaton merkitys
vaba tüvi	vapaa vartalo
vaba vaheldus	vapaa vaihtelu
vadja keel	vatja
vaegisikuline lause	persoonaton, epämääräispersoonainen tai geneerispersoonainen lause
vaeglause	vaillinainen lause
vaegmuutelisus,	vajaaparadigmaisuus
vaegparadigmalisus	
vaegomadussõna,	defektiivinen adjektiiv
vaegadjektiiv	
vaegpöördsõna, vaegteigusõna,	defektiivinen verbi,
vaegverb	yksipersoonainen verbi
vaheldus, alternatsioon	vaihtelu
vahemärgistus, kirjavahe-	välimerkitys, interpunktio
märgistus, interpunktsioon	
vahemärk, kirjavahemärk	välimerkki
vahend, instrument	instrumentti (sijarooli)
(süvakääne)	
vahendimäärus, abinõumäärus,	välinettä tai keinoa ilmaiseva
instrumentaaladverbiaal	adverbiaali
vahenduskeel	välittäjäkieli
vahetu moodustaja	välitön konstituentti, engl. immediate constituent
vahetute moodustajate	konstituenttianalyysi,
analüüs	IC-analüysi
vahetute moodustajate	= fraasistruktuurigrammatika
grammatika	
vahevokaal	= švaa[vokaal]
valdajamäärus, omajamäärus,	habitiivadverbiaali
habitiivadverbiaal	
valents	valenssi, paikkaisuus
valik, selektsioon	valinta
valikküsimus,	vaihtoehtokysymys
alternatiivküsimus	

valiktähtlühend	koostelyhenne
valikukitsendus, seleksioonikitsendus	valintarajoitus
valjus	voimakkuus
vana info	= tuntud info
vana kirjakeel	vanha kirjakieli
vana kirjaviis	vanha oikeinkirjoitusjärjestelmä (1600-luvun lopulla yleistynyt oikeinkirjoitustapa)
vanapärane murre	vanhakantainen murre, vanha murrekanta
vandesõna, kirumissõna	kirosana
variant, teisend	variantti, toisinto
variantsus, variatiivsus	variaatio
varieerida	varioida, vaihdella
varieeruda	varioitua, vaihdella
varjatud kategooria	piilokategoria
vastandav sidesõna, adversatiivne konjunktsioon	adversatiivinen konjunktio
vastandsõna, antonüüm	antonyymi, vastakohta[sana]
vastandtähendus	käänteismerkitys
vastandus, opositsioon	oppositio, vastakkaisuus
vastandusrõhk, kontrastiivrõhk	kontrastiivinen paino
vastandusseos, adversatiivne seos	adversatiivinen suhde
vastastikune asesõna, retsiprookpronoomen	resiprookkipronomini
vaste, ekvivalent	vastine, ekvivalentti
vastendada	antaa vastine
vastus	vastaus
vastuvõetav lause, aktsepteeritav lause	hyväksyttävä lause
vastuvõetavus, aktsepteeritavus	hyväksyttävyys
vastuvõtja, adressaat, retsipient	vastaanottaja
vat-vorm	vat-muoto (v-partisiipin)

veaanalüüs
 veekogunimi, hüdroneem
 velaar
 velaarne vokaal
 velariseerumine,
 velarisatsioon
 velariseerunud
 vene laen
 vene tähestik
 vepsa keel
 verb
 verbaalne

verbaalnoomen
 verbaalstiil
 verbaalsubstantiiv
 verbiderivatsioon
 verbifraas
 verbikesk[e]ne lausemall
 verbi liitvorm

verbi liitvorm

verbiparadigma
 verbisufiks
 verbisüntaks
 verbita lauselühend

verbivorm
 verbivormistik
 vestlejad
 vestlus, konversatsioon
 vestlusanalüüs,
 konversatsioonianalüüs
 vestluskeel, vestlusstiil

partitiivi, esim. Ma arvasin
 Peetri *lugevat*)
 virheanalüüs
 hydronüüm, vesistõnime
 = pehmesuulaehäälik
 = tagavokaal
 velaaristumine, velarisaatio

velaaristunud
 venäläinen laina[sana]
 venäläinen kirjaimisto
 vepsä
 = pöördõna, tegusõna
 = 1. sõnaline; 2. pöördõnaline,
 tegusõnaline
 verbaalinomini
 verbaalitus
 verbaalsubstantiiv
 = tegusõnatuletus
 = tegusõnafraas
 verbikeskeinen lausemalli
 yksinkertainen verbinmuoto (esim.
kadus)
 verbin liittomuoto (esim. *on
 kadunud*)
 verbiparadigma
 = tegusõnaliide
 verbisüntaksi
 = absoluuttarind, absoluutne
 nimetav, iseseisev nimetav,
nominativus absolutus
 verbinmuoto
 verbimuodot
 keskustelijat
 keskustelu
 keskusteluanalyysi

keskustelutus

vestluspartnerid	puhekumppanit, keskustelukumppanit
vestlusstrateegia	keskustelustrategia
vestlussõnastik, vestmik	keskustelusanakirja
viibe, žest	ele
viipekeel	viittomakieli
viisakusepiteet	kohteliaisuusepiteetti
viisakusfraas	kohteliaisuusfraasi
viisakusmaksiiim	kohteliaisuusmaksiiimi
viisiadverb	= viisimäärsõna
viisiadverbiaal	= viisimäärus
viisi[adverbiaal]lause	= viisi[määrus]lause
viisimäärsõna, viisiadverb	tapaa ilmaiseva adverbi
viisimäärus, viisiadverbiaal	tavan adverbiaali
viisi[määrus]lause,	tapaa ilmaiseva sivulause
viisi[adverbiaal]lause	
viisiütlev [kääne],	instruktiivi
instruktiiv	
viitehetk	viittaushetki
viitesuhe, referents	viittaussuhde, referenssi
viitesõna	viittaussana
v-kesksõna, v-partitsiip	v-partisiippi (aktiivin partisiipin preesens)
	= täishäälik
vokaal	vokaalisointu, vokaaliharmonia
vokaalharmonia	vokaalijono
vokaalijärjend	vokaalinpidentymä
vokaalipikendus	vokaalivaihtelu
vokaalivaheldus	vokaalivartalo
vokaaltüvi	= täishäälikuühend
vokaalühend	vokalismi
vokalism	vokatiivi
vokatiiv (üttekääne)	volgalaiset kielet
volga keeled	= kõnevoor
voor	vuorottelu
vooruvaheldus	vuoronvaihto
vooruvahetus	muoto
vorm	= kinnislause
vormel	

vormiklass	muotoluokka
vormimoodustus	morfologia
vormiplaan	= väljendusplaan
vormistik	muodot
vormisõnastik, morfo[loogia]sõnastik	muoto-opillinen sanakirja
vormivariant	muotovariantti
vormiõpetus, morfoloogia	muoto-oppi, morfologia
v-partitsiip	= v-kesksõna
vulgaarkeel, vulgaarne keel	vulgaarikieli
vulgaarkeelend, vulgarism	vulgarismi
vulgaarne	vulgaari, vulgääri
vulgaarsõna	vulgaarisana
vulgarism	= vulgaarkeelend
võimalikkus	mahdollisuus
võimalik maailm	mahdollinen maailma
võimalik siirdekoht (vestlusanalüüsis)	siirtymän mahdollistava kohta (keskustelunanalüüsis)
võrdkuju, sümbol (metafoori liike)	symboli, vertauskuva
võrdlemine, komparatsioon	komparaatio, vertailu
võrdlev-ajalooline keeleteadus	historiallis-vertaileva kielitiede
võrdlev-ajalooline leksikoloogia	historiallis-vertaileva leksikologia
võrdlev-ajalooline meetod	historiallis-vertaileva menetelmä
võrdlev foneetika, komparatiivne foneetika	komparatiivinen fonetiikka
võrdlev meetod, komparatiivne meetod	vertaileva menetelmä, komparatiivinen menetelmä
võrdlus	1. vertailu; 2. vertaus
võrdlusalus, komparaator	vertailukohde, komparaattori
võrdlusaste	= võrre
võrdluslause	vertailulause
võrdlussidesõna, komparatsioonikonjunktsioon	komparatiivinen konjunktio
võrdlustarind	vertailurakenne
võrdsusaste, ekvatiiv	ekvatiivi

võrdusmärk	yhtäläisyysmerkki
võrk (keelekaardil)	verkko (kielikartassa)
võrre, võrdlusaste	vertailuaste
võrrelda, kompareerida	komparoida
võõrapärane	vierasperäinen
võõrhäälik	vierasperäinen äänne
võõrkeel	vieras kieli
võõrkeeleõpetus	vieraan kielen opetus
võõrkeelne	vieraskielinen
võõrkohanimi	vieras paikannimi
võõrliide	vierasperäinen johdin
võõrnimi	vieras nimi, vieraskielinen erisnimi
võõrsõna	vierasperäinen sana, vierassana, sivistyssana
võõrsõnastik	sivistyssanasto
võõrtäht	vieras kirjain
võõrtüvi	vierasperäinen vartalo
võõrus (1. võõrapärasus; 2. tundmatus)	1. vierasperäisyys; 2. outous
vähemuskeel	vähemmistökieli
vähendussõna, deminutiiv	deminutiivi, vähennyssana
väide	väite, toteamus
väike algustäht	pieni alkukirjain
väikekohanimi, mikrotoponüüm	mikrotoponyymi
väiketäheline	pikkukirjaiminen, pienikirjaiminen
väiketäht, minuskel	pikku kirjain
väiketähtlühend	pikkukirjainlyhenne
väitealis	-> teema
väitlause, jutustav lause, deklaratiivlause	väitelause
välde	kestoaste, pituus[aste], lingvistinen kvantiteetti
väliskohakääne	ulkopaikallissija
välitöö	kenttätyö
väljajätt, ellips	ellipsi
väljajätteline lause	= lünklause, elliptiline lause
väljateooria	kenttäteoria

väljaviide, eksofoor	eksofora
väljaviiteline, eksofoorne	eksoforinen
väljend	ilmaus
väljendus	ilmaisu, ilmaiseminen
väljendusplaan, vormiplaan	kielen ilmaisupuoli, ilmaisutaso
väljendusvahend	ilmaisukeino
väljendusvõime	ilmaisukyky
väljendverb	finiittiverbin ja nominin kiteytynyt liitto, ilmaisuverbi (esim. <i>laseb jalga</i>)
vältevaheldus	kestovaihtelu, kvantitatiivinen astevaihtelu, kvantiteettivaihtelu
vältevahelduslik	kestovaihtelu-, kestovaihtelun alain
vältus, kvantiteet	kesto, pituus, kvantiteetti
värihäälik, tremulant	tremulantti
värsimõõt, meetrum	runomitta, metrumi
väärstiilsus	tyylirikko
väärühendus, katakrees	katakreesi

õigehääldus, ortoepia,
normatiivne foneetika
õigekeelsus, ortoloogia
õigekeelsussõnaraamat
õigekirjutus, õigekiri,
ortograafia
õigekirjutussõnaraamat,
ortograafiasõnaraamat
õigsus
õpilassläng

Õ

ortoepia, ääntämisoppi
oikeakielisyys
oikeakielisyysanakirja
oikeinkirjoitus, ortografia
ortografinen sanakirja,
oikeinkirjoitussanakirja
oikeellisuus
koululaisslangi

Ö

öeldis, [grammatiline]

[kieliopillinen] predikaatti

predikaat
 öeldisrühm
 öeldistäide, predikatiiv
 öeldistäidelause,
 predikatiivlause
 öeldistäitelause,
 predikatiivilause
 öeldistäitemäärus
 öeldisverb, predikaatverb

predikaattiosa
 predikatiivi
 predikatiivina toimiva sivulause

 predikatiivilause, nominaalilause

 -> seisundimäärus
 predikaativerbi

Ü

ühekeelne sõnaraamat
 ühekohaline verb
 ühekordne tegevus,
 semelfaktiivne tegevus
 ühekõne, monoloog
 ühend
 ühendarvsõna, ühendnumeraal

 ühendav seos, kopulatiivne
 seos
 ühendav sidesõna,
 kopulatiivne konjunktsioon
 ühendkonjunktsioon
 ühendnumeraal
 ühendsidesõna,
 ühendkonjunktsioon
 ühendteigusõna, ühendverb

 ühepöördeline verb
 ühesilbiline (nt
 ühesilbiline sõna, tüvi)
 ühetähenduslik, monoseemiline
 ühetähenduslikkus, monoseemia

yksikielinen sanakirja
 = ühevalentne verb
 semelfaktiivinen tekeminen

 monologi, yksinpuhelu
 1. yhtymä; 2. liitto
 yhdistetty numeraali, yhdistetty
 lukusana, moniosainen numeraali,
 moniosainen lukusana (esim.
seitsemänsataa kuusitoista)
 kopulatiivinen suhde

 kopulatiivikonjunktio

 = ühendsidesõna
 = ühendarvsõna
 moniosainen konjunktio

 partikkeliverbi, adverbillinen
 yhdysverbi (esim. *läheb ära*)
 yksipersonainen verbi
 yksitavuinen (esim. yksitavuinen
 sana, vartalo)
 yksiselitteinen
 yksiselitteisyys

ühetüveline	yksivartaloine
ühevalentne verb,	yksipaikkainen verbi
ühekohaline verb	
ühiknimisõna	= moodsunimisõna
ühildada, kongrueerida	mukauttaa
ühilduda, kongrueruda	kongruoida, mukautua
	(taivutukseltaan)
ühildumatus, inkongruents	inkongruenssi
ühildumine, ühildumus,	kongruenssi
kongruents	
ühildumisseos,	kongruenssisuhde
kongruentsiseos	
ühiskeel, üldkeel	yleiskieli
ühisviitelisus,	yhteisviitteisyys,
krossreferents	krossreferenssi
üksikkaashäälik	yksinäiskonsonantti
üksiktäishäälik, monoftong	yksinäisvokaali, monoftongi
üksisjutumärgid	= ülakomad
üksus	yksikkö
üksühene vastavus	täydellinen vastaavuus
ülakaar	kaariaksentti, yläkaari, brevis
	(diakriittinen merkki : ä)
ülakoma, apostroof	heittomerkki, apostrofi
ülakomad, üksis-	puolilainausmerkit, yläpilkut
jutumärgid ('...')	
üldaeg	yleisaika
üldeitus	lausenegatio
üldfoneetika	yleinen fonetiikka
üldisik, geneeriline isik	geneerinen persoona
üldisikuline lause	geneerispersonainen lause
üldkeel	= ühiskeel
üldkeeleteadus	yleinen kielitiede
üldküsimus	<i>kyllä/ei</i> -kysymys
üldlaiend	irtonainen adverbiaali
üldminevik, preteeritum	preteriti
üldmõiste	yleiskäsite
üldnimi, apellatiiv	yleisnimi, appellatiivi
üldreegel	yleissäntö

üldsõnavara	yleissanasto
üldtäendus	kokonaismerkitys
ülekantud tähendus	kuva[anno]llinen merkitys
ülemsaksa keel	yläsaksa
ülemtoon	osasävel
ületaotlus, hüperism, hüperkorreksus	hyperkorrektius
ülimussuurtäht, <i>maiuscula maiestatis</i>	iso alkukirjain kunnioituksen ilmaisemiseksi (esim. <i>Tema Majesteet</i>)
ülipikk	ylipitkä
ülipikk vokaal	ylipitkä vokaali
ülivõrre, superlatiiv	superlatiivi
ümarsulud (...)	kaarisulkeet, kaarisulut
ümarvokaal, labiaalvokaal	labiaalivokaali
ümberlülitumine	= koodivahetus
ümbersõnastus, parafraas	parafraasi
ümberütlus, perifraas	perifraasi, kiertoilmaus
ümbrus, kontekst	ympäristö
üneem (pausi täitev häälightsus)	yneemi (taukoa täyttävä äännähdys)
üte	puhuttelulisäke

CASTRENIANUMIN TOIMITTEITA

1. Erkki Itkonen, Terho Itkonen, Mikko Korhonen, Pekka Sammallahti: Lapin murteiden fonologiaa. 1971.
2. Pekka Sammallahti: Material from Forest Nenets. Grammatical Sketch, Two Short Texts, Vocabulary. 1974.
3. Pertti Virtaranta: Vienalaisia lastenlauluja. 1973.
4. Mikko Korhonen, Jouni Mosnikoff, Pekka Sammallahti: Koltansaamen opas. 1973.
5. Seppo Suhonen: Liivin kielen näytteitä. 1975.
6. Viljo Nissilälle 21.8.1973.
7. Lauri Posti ja Terho Itkonen (toim.): FU-transkription yksinkertaistaminen. 1973.
8. Eero Kiviniemi, Ritva Liisa Pitkänen, Kurt Zilliacus: Nimistöntutkimuksen terminologia. Terminologin inom namnforskningen. 1974.
9. Seppo Suhonen: Lähisukukielten muoto-oppia ja lainasuhteita. 1974.
10. Eila Hämäläinen ja Kaisu Juusela (toim.): Castrenianum. 1975.
11. Eila Hämäläinen und Kaisu Juusela (red.): Castrenianum. 1975.
12. Vienan runonlaulajia ja tietäjiä. Aatu Kurosen (1907), Petri Lesosen (1908) ja Iivo Marttisen (1908) muistiinpanot. Julk. Helmi Virtaranta. 1975.
13. Suomalais-ugrilaisen kielentutkimuksen symposiumi Petroskoissa 26.—27.3. 1974. 1975.
14. Pekka Sammallahti: Sodankylän saamelaisten entistä elämää Elsa-Marja Aikion kertomana. 1975.
15. Pertti Virtaranta: Karjalaisia sananlaskuja ja arvoituksia. 1976.
16. Fennistiikan opinnäytteitä 1886—1975. 1977.
17. Juha Janhunen: Samojedischer Wortschatz. Gemeinsamojedische Etymologien. 1977.
18. Pertti Virtaranta: Inkeriläisiä sananlaskuja ja arvoituksia. 1976.
19. Kaisu Juusela ja Heikki Paunonen (toim.): Murrenäytteitä sadan vuoden takaa. 1978.
20. Ilmari Vesterinen: Pääpainollisen tavun jälkeisen soinnillisen dentaalispirantin edustus Tuuloksen murteessa. 1980.
21. Tamás Márk ja Pirkko Suihkonen (toim.): Folia Hungarica 1. 1981.
22. Jarmo Elomaa (toim.): Inkerin bibliografia. 1981.
23. Kasvumaa. Eeva Niinivaaran kirjoituksia vuosilta 1923—1981. 1981.
24. Viljo Tervonen ja Irene Wichmann (toim.): Suomalais-unkarilaisten kulttuurisuhteiden bibliografia vuoteen 1981. 1982.
25. Mikko Korhonen ja Pertti Virtaranta (toim.): Ulkomaanlehtorit Unkarissa 17.—22.5. 1982. 1983.
26. Fennistiikan opinnäytteitä II. 1984.
27. Lauri Kettunen: Vatjan kielen Mahun murteen sanasto. 1986.
28. Folia Hungarica 2. Ilkka Firon ja Mikko Korhonen (toim.): Unkaria Suomessa. 1987.
29. Aulis J. Joki: Kaukomailta ja työkammiosta. 1988.
30. Ritva Liisa Pitkänen, Jorma Rekunen ja Jyrki Kalliokoski (toim.): Lapinjoen varrelta. 1988.
31. Seppo Suhonen (toim.): Ferdinand Johann Wiedemannin muisto. 1989.
32. Tiit Kukk: Vesjegonskin karjalaisten tšastuškoja. 1989.
33. Folia Hungarica 3. Márta Csepregi (toim.): Helsingin yliopiston unkarilainen laitos 60-vuotias. 1989.
34. Folia Hungarica 4. Márta Csepregi (toim.): Esitelmää unkarin kielestä. 1989.
35. Riho Grünthal, Sirpa Penttinen & Tapani Salminen (eds.): IFUSCO 1988. Proceedings of the Fifth International Finno-Ugrist Students' Conference, Helsinki, 22–26 May 1988. 1989.
36. Johanna Laakso (toim.): Komin kansan ensimmäinen runoilija. 150 vuotta I.A. Kuratovin syntymästä. 1990.
37. Juha Janhunen: Material on Manchurian Khamnigan Mongol. 1990.
38. Folia Hungarica 5. Szathmári István: Fejezetek a magyar költői stílus történetéből. 1990.
39. Pertti Virtaranta: Keskusteluja Valev Uibopuun kanssa – Vestlusi Valev Uibopuuga. 1991.
40. Juha Janhunen: Material on Manchurian Khamnigan Evenki. 1991.
41. Matti Punttila: Impilahden karjalaa. 1992.
42. Mati Erelt ja Tiiu Erelt: Virolais-suomalainen kielitieteen sanasto. 1992.

Castrenianumin toimitteita

Virolais-suomalainen kielitieteen sanasto on tarkoitettu yliopiston viron kielen opiskelijoille ja vironkielisen kielitieteellisen kirjallisuuden suomalaiselle lukijalle. Lisäksi se voi olla avuksi virolaisille viron termien suomentamisessa. Sanasto sisältää runsaat 3000 termiä kielitieteen eri alueilta (fonetiikka, fonologia, morfologia, sananmuodostus, lauseoppi, leksikologia, semantiikka, kielenhuolto, onomastiikka, tyylioppi, murteentutkimus, tekstilingvistiikka, typologia jne.).

Eesti-soome keeleteadussõnastik on mõeldud ülikooli eesti keele õppijatele ja eestikeelse lingvistikakirjanduse soome lugejale. Peale selle võib sõnastik olla abiks eestlastele eesti terminite soome keelde tõlkimisel. Sõnaraamat sisaldab üle 3000 termini eri keeleteadusaladelt (foneetika, fonoloogia, morfoloogia, sõnamoodustus, süntaks, leksikoloogia, semantika, keelekorraldus, onomastika, stilistika, murdeuurimine, tekstilingvistika, keeletüpoloogia jne).